

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra pastorální a spirituální teologie

Bakalářská práce

2014

Pavla Žáková Šupáková

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra pastorální a spirituální teologie

Obor: Teologické nauky

Pavla Žáková Šupáková

Všední den kněze

Bakalářská práce

Vedoucí práce: ThLic. Luisa Karczubová, Th.D.

2014

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
ŽÁKOVÁ ŠUPÁKOVÁ Pavla	Štěpnická 1040, Uherské Hradiště	C11405

TÉMA ČESKY:

Všední den kněze

NÁZEV ANGLICKY:

Every day life of a priest

VEDOUcí PRÁCE:

Luisa Karczubová, Th.D. - KSV

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

1. Shromáždění pramenů a literatury.
2. Excerpcce literatury a příprava formulací pracovních hypotéz pro jednotlivé budoucí kapitoly.
3. Sestavení struktury práce, upřesnění znění názvu a navržení metodologického postupu pro jednotlivé kapitoly - následná konzultace se školitelem.
4. Sepsání jednotlivých kapitol práce - následná konzultace se školitelem.
5. Definitivní znění práce - zpracování bibliografie, sjednocení poznámek pod čarou, jazyková korektura textu a konečná grafická úprava textu.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- II. Vatikánský koncil. Dekret o službě a životě kněží Presbyterorum ordinis, Dekret o výchově ke kněžství Optatam totius. In Dokumenty II. vatikánského koncilu. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2002. ISBN 80-7192-438-5, s.301-359
- Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. ISBN 80-7192-488-1
- Slovník spirituality. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999. ISBN 80-7192-338-9
- ALTRICHTER MICHAL. Události ze života víry. Olomouc: Refugium, 2012. ISBN 978-80-7412-101-2
- ALTRICHTER MICHAL. Umění důvěrnosti. Olomouc: Refugium, 2012. ISBN 978-80-7412-102-9
- GILBERD GUY. Srdce v ohni. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-262-0070-3
- HANS URS VON BALTAZAR. Kněžská spiritualita. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7195-246-6

Podpis studenta:

Datum:

9.2.2013

Podpis vedoucího práce:

Datum:

28.2.2013

Podpis vedoucího katedry:

Datum:

1.3.2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem přitom jen uvedené prameny a literaturu.

V Uherském Hradišti dne 23. dubna 2014

.....

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě chci poděkovat všem, kteří mi jakkoliv pomohli při sepsání této práce.
Pán Bůh zaplať.

Obsah

ÚVOD.....	10
1 KNĚZ OBECNĚ	11
1.1 KNĚZ V RŮZNÝCH I MIMO-KŘESŤANSKÝCH NÁBOŽENSTVÍCH	11
2 POJEM „KNĚZ“	12
2.1 KNĚZ MECHISEDEK.....	12
3 KNĚŽSTVÍ VE STARÉM ZÁKONĚ.....	12
3.1 STAROZÁKONNÍ KNĚŽSTVÍ OD SVÉHO VZNIKU DO POČÁTKU IZRAELSKÉ MONARCHIE.....	13
3.1.1 Doba patriarchů až k obsazení zaslíbené země.....	13
3.1.2 Lévi jako kněžský kmen	13
3.1.3 Oddělení Levitů ke službě	14
3.2 STAROZÁKONNÍ KNĚŽSTVÍ V DOBĚ MONARCHIE.....	14
3.2.1 Vznik a vývoj státního kněžství.....	15
3.3 STAROZÁKONNÍ KNĚŽSTVÍ V EXILU A V POEXILNÍ DOBĚ.....	15
3.3.1 Kněžství v exilu.....	16
3.3.2 Kněžstvo po exilu	16
3.4 UVEDENÍ DO KNĚŽSKÉHO ÚŘADU.....	17
3.4.1 Kněžství Áronovo.....	17
3.4.2 Vysvěcení Árona a jeho synů	18
3.5 UKONČENÍ STAROZÁKONNÍHO KNĚŽSTVÍ.....	19
4 KNĚZ V DOBĚ PROROKŮ.....	20
4.1 SVATÝ ZACHARIÁŠ	20
5 KNĚŽSKÁ SLUŽBA NA ZÁKLADĚ NOVOZÁKONNÍCH TEXTŮ	21
5.1 KRISTOLOGICKÝ ZÁKLAD KNĚŽSKÉ SLUŽBY	21
5.2 ROZESLÁNÍ UČEDNÍKŮ JEŽÍŠEM	22
5.3 PAVLOVO POCHOPENÍ KNĚŽSKÉ SLUŽBY	22
5.4 KNĚŽSTVÍ KRISTOVO V LISTĚ ŽIDŮM.....	23
6 PODSTATA MNIŠSTVÍ VZHLEDEM KE KNĚŽSTVÍ	25
6.1 VÝZNAČNÍ OTCOVÉ MNIŠSTVÍ	25
6.1.1 Antonín Veliký (251- 356)	25
6.1.2 Pachomios (287 - 347).....	26
6.1.3 Benedikt z Nursie (480 - 547?).....	26

7 KNĚŽ PODLE SDĚLENÍ 2. VATIKÁNSKÉHO KONCILU	27
7.1 KNĚŽSTVÍ EXISTUJE JEN UVNITŘ POSLÁNÍ CELÉ CÍRKVE	27
7.2 KNĚŽSKÉ POSLÁNÍ SPOČÍVÁ VE SLUŽBĚ.....	28
7.2.1 Služba Božímu slovu	28
7.2.2 Kněz je služebníkem svátostného jednání	28
7.2.3 Kněz má rozumět své službě jako napodobování jednání dobrého Pastýře	28
7.3 KNĚŽ MÁ PODÍL NA KNĚŽSTVÍ KRISTOVĚ V JEDNOTĚ S OSTATNÍMI.....	29
7.3.1 Jednota kněží s biskupem	29
7.3.2 Vztahy a spolupráce mezi kněžími	29
7.4 KNĚŽSKÁ SLUŽBA NAPOMÁHÁ K ROZVOJI A ZRALOSTI LAIKŮ	30
7.5 KNĚŽSKÁ SLUŽBA JE MISIONÁŘSKÁ	30
7.6 KONKRÉTNÍ KNĚŽSKÁ SLUŽBA JE CESTOU KE SVATOSTI.....	30
8 O TEOLOGII VŠEDNÍHO DNE	32
8.1 O PRÁCI.....	32
8.2 O CHŮZI	33
8.3 O SEZENÍ.....	33
8.4 O ZRAKU.....	33
8.5 O SMÍCHU	34
8.6 O SPÁNKU	34
9 ZPŮSOBY POSVĚCOVÁNÍ KNĚZE	35
10 PRŮZKUM.....	37
10.1 VYMEZENÍ PRŮZKUMNÉHO PROBLÉMU	37
10.2 CÍLE PRŮZKUMU	37
10.3 PRŮZKUMOVÉ METODY A TECHNIKY	37
10.4 CHARAKTERISTIKA PRŮZKUMOVÉHO VZORKU	38
10.5 ORGANIZACE A REALIZACE PRŮZKUMU	38
10.6 ANALÝZA A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU.....	38
10.7 DISKUZE	103
ZÁVĚR.....	111
SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZŮ.....	116
SEZNAM ZKRATEK.....	118
SEZNAM TABULEK.....	119

SEZNAM GRAFŮ.....	121
SEZNAM PŘÍLOH.....	124
PŘÍLOHY.....	125

ÚVOD

Jedním z důvodů, proč jsem se ve své bakalářské práci rozhodla zabývat tématem kněžství byla osobní zkušenost. Od dětství jsem pohlížela na kněze jako na někoho zcela odlišného od ostatních lidí, někoho s kým si snad ani nedovolím normálně se pobavit. Vždy jsem ke kněžím vzhlížela s obrovskou úctou, obdivem, ale i obavami. Pracuji v knihkupectví na Velehradě. Velehrad je poutním místem, kde se často pořádají kněžské exercicie, tudíž místo většího seskupení kněží pohromadě. Možnost vidět je více lidsky, pozorovat lidským okem laika jejich rozdílnost, někdy slabost a někdy prožít společnou radost i starost.

V bakalářské práci se chci zabývat představou o kněžích u mladého člověka, jak je viděn kněz v jeho očích, co od něj očekává, ukázat lidskou stránku kněze, ale i kněze s jeho dary, které mu byly svěřeny od Pána. V textu nejvíce sleduji vlastní vnitřní život kněze, stavy, komunikaci napříč profesemi.

Metodologicky budu uplatňovat chronologii tematickou. Proto budu nahlížet kněze tzv. biblickým pohledem od Starého zákona přes Nový zákon, pak se zaměřím na výraz kněz, jak je nahlížejí některé církevní koncily, jak je o něm pojednáváno v dokumentech církve, až po 2. Vatikánský koncil či současnost.

Výraznou část bude tvořit má vlastní reflexe podložena faktografickými danostmi a nahlížena v kontextu obecných zásad duchovního života, tzn. většinou půjde o metodu induktivní: „z vypořádaných dílčích jevů usuzuji na obecná stanoviska“. Tomu odpovídají též výsledky, vyzískané z odpovědí dotázaných v rozsáhlé anketě.

Předložené vybrané „střípky“, fragmenty, sledují jen určité malé téma. Přesto jsou však zástupným modelem, důležitým pro duchovní život. Za důležitou rovněž považuji analýzu vztahu: kněz – ne-kněz („laik“), a to v nekonfrontačním, nýbrž vyhraněně klidném představení současné české přítomnosti místní církve.

LZE PSÁT O KNĚZI FRONTICKY?

SPÍŠE:

POJEM KNĚZE OBECNĚ A V PŘÍKLADECH

1 KNĚZ OBECNĚ

Kněz dnes znamená osobu, většinou muže, která je v daném náboženském společenství oprávněna a povolána konat pravidelné bohoslužby (liturgie), zejména přinášet oběti, v křesťanských církvích sloužit svátostmi. Ve většině náboženství je kněžství celoživotní povolání, které vyžaduje nějakou přípravu, zvláštní pověření a svěcení a často i odlišný způsob života. Kněz přijímá úkol sloužit církevnímu společenství. Cele se odevzdává službě slova, svátostem a blíženecké lásce v církvi. Ve své službě má ukazovat velkou dávku lidského porozumění a schopnost přijímat, má svědčit o své osobní zralosti a žít jako příklad obětující se lásky.¹

1.1 Kněz v různých i mimo-křesťanských náboženstvích

Nepřihlížíme-li k tradičnímu čínskému státnímu náboženství, islámu a hínajána-buddhismu, nalézá se vzdělané kněžstvo již u starých orientálních kulturních národů a táhne se náboženskými dějinami až do současnosti.

V babylónsko-asyrském prostoru se zpočátku setkávala jednota kněze a krále (tak i později židovští kněží - knížata Hasmo-nejských), jež se později rozštěpila, přičemž někdy kněz měl též moc nad králem. Starý Egypt znal vysoce specializované kněžstvo, které s jejich tajemným věděním vědeckého a lékařského druhu je možno pokládat pravděpodobně za zakladatele alchymie. Také zde vznikalo napětí mezi faraónem a Amónovými kněžími z Théb. Řecko-římská antika znala také kněžky. Jestliže v Řecku byli kněží mnoha lokálních kultů mezi sebou stěží navzájem spojeni, převládalo v římské říši silné spojení kněžského kolegia, které bylo samo opět rozčleněno do měnicích se hierarchických seskupení. „Kastovní“ svazek kněží je doložen pro íránské kněze ohně, mágy, věnující se kultovní péči o oheň. Zvlášť je prokazatelná u kněží kasty bráhmánů, stávajících se již svým narozením nositeli boží bráhmanské moci. Proto požívali božského uctívání. Ještě dále specializované hierarchie nabízí lamaismus, jehož kněžstvo vytvořilo v Tibetu teokracii, duchovní vládu v zastoupení boha.

¹ Fiores, Stefano de, a Tullio Gorfi. *Slovník spirituality*. Překlad: Terezie, kolektiv Brichtová. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999. str. 26.

2 POJEM „KNĚZ“

Pojem „kněz“ (*kohen*²- kořen hebrejského slova *khn*) snad pochází z kananejské oblasti, který vyjadřoval službu ve svatyních. Židé tento pojem převzali pro své prostředí.³

2.1 Kněz Mechisedek

První zmínka o knězi, který sloužil Bohu, je v Ge 14,18-20. Byl to kněz Melchisedek. O jeho uvedení do úřadu však nevíme nic. Je to výjimečný kněz v Bibli. Tak můžeme říct, že kněžství jako takové existovalo dávno před tím, než bylo ustanovené, tedy po vyjití Izraele z Egypta.⁴ Melchisedech vystupuje v bibli jako Abrahámův ochránce, předchůdce Davidův a předobraz Ježíšův.⁵

3 KNĚŽSTVÍ VE STARÉM ZÁKONĚ

Kněžství ve Starém zákoně vycházelo především z liturgicko-kultického porozumění v souvislosti s bohoslužebnými obětními dary. Kultické pochopení kněžské služby ve Starém zákoně vychází především z funkce kropit oltář krví zabitých zvířat a zapalovat je.⁶

Od počátku historie lidstvo vždy cítilo potřebu těchto lidí (*kněží*), kteří přestože přijali úkoly velmi rozmanité, konají jako prostředníci a hovoří s ním (Bohem) jménem ostatních. Jistí lidé (*kněží*) dostali odpovědnost za nabízení modliteb prosebných, obětných pokání, ve jménu všeho lidu. Povinnost veřejně uctívat Boha, uznat ho jako svrchovaného Boha, První Příčinu, uctívanou jako konečný cíl, vzdávat Bohu díky a získávat jeho přízeň, ačkoliv v mnoha období a místech vědomí této odpovědnosti bylo zatemněno uctíváním falešných bohů místo pravého Boha. Nicméně, to vždy existovalo – vědomí pobožnosti.⁷

² Jen ve 13. kapitole knihy Levitikus se pojem „kohen“ vyskytuje 55krát. Nelze jej interpretovat jednoznačně. Buď vyjadřuje „klanět se“, to znamená osobu, která se sklání před Bohem a adoruje, nebo je to uctivé stání v Boží přítomnosti. Kohen je také muž, který chce prosperitu národa, a proto mu žehná. Všechny významy jde doložit biblickými texty.

³ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998.str.14.

⁴ Nick, Lica. *Křesťanské zdroje pro duchovní růst a službu*. Duben 2013. <http://www.nicklica.com/test/491-ordinace-kazatel-v-kontextu-stareho-zakona> (přístup získán 24. září 2013).

⁵ Duplacy, Jean, a kolektiv. *Slovník biblické teologie*. Překlad: Petr Kolář. Řím: Velehrad Křesťanská akademie, 1991. str. 218.

⁶ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998.str.14.

⁷ *The Priesthood of the Old Covenant*.

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccclergy/documents/rc_con_ccclergy_doc_24111998_pando_ld_en.html (přístup získán 28. Září 2013).

3.1 Starozákonní kněžství od svého vzniku do počátku izraelské monarchie

Starozákonní kněžství od svého vzniku nejde dostatečně doložit pro nedostatek pramenů a musíme se spokojit s určitou hypotézou.⁸

3.1.1 Doba patriarchů až k obsazení zaslíbené země

Před-Áronovská kněžská služba zřejmě tedy existovala v Genesis a vnímala muže jako kněze rodiny. Se skutečností „přinášení obětí“ se setkáváme ihned po pádu Adama a Evy, kdy jejich synové Kain a Ábel přinášejí oběti Hospodinu. Po potopě také Noe přinesl oběť Hospodinu na oltáři (Ge 8,20), Jób také obětuje za své děti (Jób 1,5). Patriarchové budovali oltáře Hospodinu a obětovali. Během exodu, přechodu přes poušť Sinaj, si Bůh vyvolil lid Izraele jako „království kněží a zasvěceného národa“ (srov. Ex 19,6).⁹ Avšak uprostřed tohoto lidu kněžstva, Bůh si vyvolil jeden ze dvanácti kmenů, Lévi pro liturgickou službu. Ti kněží, kteří byli posvěceni prostřednictvím jedinečného obřadu (srov. Ex 29,1-30) a jejich funkce, rituály byly zavedeny do podrobností, především v knize Leviticus. Členové tohoto kmene, výjimečně kněžského, neobdržely část žádného dědictví. Když lid byl schopný se usadit se v zemi zaslíbené, Bůh sám byl jejich dědictví (srov. Jos 13,33).¹⁰

3.1.2 Lévi jako kněžský kmen

Dějiny starozákonního kněžství nejsou identické s dějinami kmene Lévi, ale jsou vzájemně propojeny. Spornou otázkou po vztahu levitů k Lévi jako původci kmenu nelze přehlédnout. V poexilním židovství je pojem „levité“ jednoznačně označením skupiny mužů pověřených bohoslužebnými funkcemi. Lévi jako syn Jákoba je doložen texty např. z Gn 29,31-34; 35,22-23; Ex1,2. Text Gn 49,5-7 nemůže odpovědět s jistotou na otázku, zda existuje souvislost mezi rodem a pozdějšími levity kněžských funkcí. Levité jsou přesto osobami zvláštního právního a sociálního statutu. Nepatří k žádnému Izraelskému kmenu a jsou něčím cizorodým, ale trvale se odvolávají na svého otce Léviho jako původce kmene, který patří k synům Izraele. Pevnou historickou danost nám nabízí teprve doba

⁸ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998.str.14.

⁹ Nick, Lica. *Křesťanské zdroje pro duchovní růst a službu*. Duben 2013. <http://www.nicklica.com/test/491-ordinace-kazatel-v-kontextu-stareho-zakona> (přístup získán 24. září 2013).

¹⁰ *The Priesthood of the Old Covenant*.

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccclergy/documents/rc_con_ccclergy_doc_24111998_pando_ld_en.html (přístup získán 28. Září 2013).

soudců. Zprávy z knihy Soudců nám ukazují, že levité a kněží nejsou ještě synonymickými pojmy (srov. Sd 17-18); levita neznamena automaticky být knězem. Je však zřejmé, že levité jsou vhodnými lidmi pro tuto službu. Sd 19,1 nás informuje o Lévijci, o kterém nikde není řečeno, že byl knězem.¹¹

3.1.3 Oddělení Levitů ke službě

Co se týká oddělení a pověření Levitů ke službě (Nu 8,5-23), oni měli za úkol pomáhat kněžím ve službě. Kromě toho významně sloužili svým soukmenovcům tím, že zastupovali jejich prvorozené, na něž měl Bůh právo. Na každou lévijskou čeleď připadla určitá specifická povinnost, která se týkala manipulace a stěhování stanu a pohyb svatých předmětů uvnitř stanu a svatyně. Rituál jejich oddělení ke službě obsahovalo nejprve očištění: pokropení vodou, oholení celého těla a vyprání roucha. Aby byli způsobilí vykonávat Hospodinovou službu, Mojžíš je přivedl před Hospodina a Izraelci na ně vkládali ruce (Nu 8,10), přinesl oběť přídatnou a dva býky jako oběť za hřích a oběť zápalnou. Nevíme, zda na ně celý tábor Izraelců vkládal ruce, nebo zda to byli zástupci všech kmenů, každopádně Levité byli jako oběť daná Bohu za Izrael na místo prvorozených. Nu 8,16 Budou mi odděleni z Izraelců jako dar; vzal jsem si je místo všech, kteří otvírají lůno, místo všech prvorozených mezi Izraelci. Vložení rukou v tomto případě bylo součástí odděleného procesu, který vytvářel výjimečnou skupinu v Izraeli, jenž byla pověřena zvláštními náboženskými úkoly. Tento akt měl své kořeny v příkázání daných Mojžíšovi v exodu Izraele a vykoupení prvorozeného. Protože Levitský statut byl dědičný, tento rituál se už nikdy neopakoval.¹²

3.2 Starozákonní kněžství v době monarchie

Následující epocha nastiňuje rostoucí napětí s jasnějšími konturami mezi nastupujícím státním kněžstvem a starými levitskými kruhy. Je zde zjevná kritika kultu a kněžství samotnými proroky.

¹¹ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str.14-17.

¹² Nick, Lica. *Křesťanské zdroje pro duchovní růst a službu*. Duben 2013. <http://www.nicklica.com/test/491-ordinace-kazatel-v-kontextu-stareho-zakona> (přístup získán 24. září 2013).

3.2.1 Vznik a vývoj státního kněžství

Dějiny státního kněžství začínají přenesením schrány Boží smlouvy z Kirjat-jearrimu do Jeruzaléma za vlády krále Davida kdy Achímelek, syn Ebjatárův byl jeho knězem (srov. 2 S 8,17; 15,24-29; 20,25). Kněží pověření státní mocí pro chrámovou službu byli královskými úředníky a funkcionáři zodpovědnými za správu svatyně. K jejich službám patřilo odpovídat na dotazy z prostředí kultu, což znamenalo, že měli pronášet poučná slova (torah). Izraelští králové sice měli nejvyšší odpovědnost za chrám a státní kut (stavba chrámu, opravy chrámu, reformy kultu), ale vykonávali tyto funkce jen při mimořádných příležitostech (David: 2 S 6,13; 2 S 24,25; Šalamoun: 1 Kr 3,4.15; 8,14.24).¹³ Obdivuhodný Šalamounův chrám byl symbolem a obraz kněžství, vznešenosti a tajemství.

Historik Joseph Flavius vypráví, že vítězný dobyvatel Alexandr Veliký se ctihodně postavil před velekněze (srov. Starožitnosti židů 11; 8; 5) a kniha proroka Daniel, který popisuje trest, který připadl na krále Baltazara, protože znesvětili posvátné nádoby chrámu na jeho oslavách (srov. Dan 5,1-30).¹⁴ Nikdy však nepřijali úřední titul kněze v Izraeli, tj. kohen. Jen jednou byl přislíben titul kněze králi a to v Ž 110,4: „ Hospodin přísahal a nebude želet: Ty jsi kněz na věky podle řádu Malkisedekova.“ Přes existenci královského kněžstva upadala síla jahvistické víry v Izraeli. Státní kněžstvo nekladlo královské politice odpor, jak to lze dokumentovat na setkání mezi Ámosem a betelským knězem Amasjášem (srov. Am 7,10-15). Ale také v Jeruzalémě existoval Baalův chrám (srov. 2 Kr 11,18) dvanáctá kapitola téže knihy poukazuje na nedbalost i nečestnost kněží, kteří přes rozkaz krále Jóáše peněžní dary ze zlata a stříbra nevěnovali chrámu na nezbytné renovace. Není divu, že tato oficiální část kněžstva plná klerikální ruiny stála v přímém protikladu k levitům a jejich nárokům, ale také k jejich věrnosti vůči tradici víry v Boha.¹⁵

3.3 Starozákonní kněžství v exilu a v poexilní době

Bezpochyby se jedná o poslední periodu starozákonních dějin, zdůrazňující poslání kněžstva, které mělo silný vliv na duchovní život a na orientaci k tradici sdílení se Boží skutečnosti ve Starém zákoně.

¹³ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str.14-17.

¹⁴ *The Priesthood of the Old Covenant*.

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccclergy/documents/rc_con_ccclergy_doc_24111998_pando_ld_en.html (přístup získán 28. Zář 2013).

¹⁵ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 17-18.

3.3.1 Kněžství v exilu

Po dobytí Jeruzaléma r. 586 musela největší část sádokovských kněží odejít do exilu. Prorok Ezechiel působí mezi vyhnanci, jeho slovo není pouze profetické, ale jeho činností byla také oživována forma kněžské služby. Jako strážce Izraelského domu (srov. Ez 3,17; 33,7) se stal pastýřem, který jednotlivcům zprostředkovává Boží slovo a připravuje spravedlivé i hříšníky na zřízení nové smlouvy uvnitř tohoto Božího lidu. Zcela novým způsobem zůstává Ezechiel solidární se svým lidem, v jeho hříchu a osudu, to např. symbolicky vyjadřuje chováním a odíváním (srov. Ez 4; 12; 24,15-25). Tímto symbolickým jednáním připravuje prorok příchod Božího služebníka podle Iz 53. Z exilu se pak vraceli pouze levité.

3.3.2 Kněžstvo po exilu

V komplikovaných dějinách kněžských skupin v Izraeli se lze setkat po exilu s áronovci, kteří odvozovali svůj původ od praotce Árona. Áron je knězem a veleknězem, ale jeho osobnost i jeho vztah k Mojžíšovi ve starších tradicích nelze vylíčit jednoznačně. Propojením všech skupin k původnímu jednomu otcovskému kmeni se událo pravděpodobně v Babylonu, protože navrátilci z Babylonu do Jeruzaléma za Ezdráše (srov. Ezd 8,2) jsou uprostřed dvou kněžských skupin, které odvozovaly svůj původ přes Pinchase a Ítamara, a tím Árona. Kněžství hrálo vůdčí roli židovské obce s veleknězem jako s vrcholem moci vedení. Velekněz se stal nejvyšší hlavou židovské obce, něco na způsob role papeže ve středověku na Západě. Ostatní kněžstvo, v poexilní době v Jeruzalémě rozdělené do 24 tříd, bylo zaměstnáno správou chrámu a kultovní službou.

V této poexilní době se stali kněží hlavními aktéry u obětí rozmanitých krvavých rituů, jejichž úkolem bylo také žehnání synů Izraele (srov. Nu 6,22-27). Nižší chrámové služby byly předány neáronským levitům. Kněžstvo této doby ztratilo úkol poučování ze zřetele a ponechalo jej nově etablujícímu stavu, totiž zákoníkům. Kněz ve starém zákoně má vědění o Bohu a dává okolí na vědomí, co Bůh po lidech požaduje. Kněz je svému poslání nevěrný, pokud tento úkol neplní, nebo jej plní povrchně. Starozákonní kněz si nenárokoval žádné dědické vlastnictví, žádnou část dědictví z izraelských kmenů. Jeho znamením byla nemajetnost, která byla znamením jeho blízkosti Bohu. Bůh byl jeho majetkem (srov. Nu 18,20; Dt 10,9; Joz 13,14). Z uvedených biblických textů, které vyjadřovaly zásadní levitský postoj, vyrostla spiritualita, která přiváděla kněze k přijetí

života jako daru od Boha, jako darovanou Boží blízkost. Tato základní spiritualita je vyjádřena v Ž 16: „Hospodin je podíl mně určený, je můj kalich; můj los držíš pevně, Hospodine“ (Ž 16,5)¹⁶

3.4 Uvedení do kněžského úřadu

Ale první zmínka o uvedení do kněžského úřadu se nachází ve Starém zákoně po vyjití Izraele z Egypta a ustanovení kněžství jako oficiálního úřadu v Izraeli. Ex 28,41

„Oblékněš do toho svého bratra Árona a s ním jeho syny. Dáš jim pomazání a uvedeš je v úřad. Posvětiš je, aby mi sloužili jako kněží.“

3.4.1 Kněžství Áronovo

Áronské kněžství bylo Božím opatřením pro Izrael, který sám o sobě byl od Boha vzdálen a potřeboval někoho, kdo by v jeho zastoupení před Boha předstupoval. Uvedení těchto lidí do úřadu není okrajovou zkušeností, neodehrává se ve skrytu nebo soukromí stanu, ale je to veřejný akt při bohoslužbě spojen s přinášením obětí. Jak říká Ex 29: kněží byli obmyti, oblečeni, pomazáni, posvěceni a potom přinášeli zápalné, ohnivé a pokojné oběti pro Hospodina.

Všechny tyto detaily, které se týkají roucha kněží (Ex 28) a jejich uvádění do úřadu (Ex 29), jsou důležité pro Hospodina, proto je tam máme popsané. Kněží a ostatní lidé je měli přijmout, respektovat a dodržovat jako Boží nařízení. Uvedení kněží do úřadu je důležitým prvkem starozákonního obětního systému a chrámového uctívání. Bez kněze není možné mít zastoupení před Hospodinem, přinášet oběti a dojít k odpuštění. Instrukce a nařízení pro jejich oblečení, roucha, a posvěcení naprosto ukázala všem lidem, že jsou to oddělení lidé k vykonávání náboženských úkonů. Kněží měli být oddělená skupina od ostatních právě ke konání posvátných úkolů před Hospodinem v jeho chrámu. Jen kněží, kteří byli takto oddělení ke službě a splňovali všechny požadavky zákona, mohli Pánu přinášet oběti za lid. Další zmínky o oddělení kněží ke službě se nacházejí v:

- Levitikus 8-9, kde se nachází vysvěcení Árona a jeho synů. Tady se nachází pravidla pro oddělování ke službě a pro očišťování oltáře a příslušenství.
- Numeri 11,16-17; 24-25, ustanovení šedesáti starších mužů jako pomocníků Mojžíše ve službě lidu.

¹⁶ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 25-32.

- Numeri 27,18-23, pověření Jozua, jako Mojžíšova následníka, na post vůdce národa.

Tyto různé texty pomáhají k vysvětlení různých současných chápání ordinace. Vysvěcení kněží se zakládala především na Božím povolání Árona a jeho synů, aby „mu sloužili jako kněží“. Ex 28,1 „Přikaz, aby předstoupil tvůj bratr Áron a s ním jeho synové z řad Izraelců, aby mi sloužili jako kněží: Áron a Áronovi synové Nádab, Abihú, Eleazar a Ítamar.“

3.4.2 Vysvěcení Árona a jeho synů

Úřad kněze byl klíčový ve starověkém Izraeli. Jako prostředníci mezi Bohem a komunitou lidu, vykonávali kněží životně důležité úkoly, na kterých závisel blahobyt každého člověka. Jejich povinnosti je přivedly do kontaktu s nejsvatějšími předměty, které tehdy existovaly a tedy blízko Boží přítomnosti. Lv 8: popisuje celý obřad vysvěcení Árona a jeho synů. Úřad kněžský byl dědičný a byl dán výhradně mužům - synům z pokolení Árona. Kněží byli vysvěcení, Levité byli oddaní Bohu.

Vysvěcení kněze jako takové, bylo aktem, který trval 7 dní (Lv 8,33) a byl doprovázen, podle Lv 8: omýváním, oblékáním si speciálních oblečení a příslušenství, pomazáním hlavou olejem, pokropením krví oltáře, potřením ucha, palce pravé ruky a palce pravé nohy krví, a pak následovala oběť podávání Hospodinu. Lv 8,28 „To je oběť při uvádění kněží v úřad, libá vůně, ohnivá oběť pro Hospodina.“ Potom, na znamení posvěcení kněží a jejich uvedení do úřadu, museli kněží držet sedm dní stráž Hospodinu (Lv 8,34).

Všechny zmínky o uvedení do úřadu se udály na Hospodinův pokyn a rozhodnutí. On byl tím, kdo vybral určitou skupinu lidí nebo konkrétního člověka ke službě. Oddělení ke službě se tedy událo na jeho pokyn, přímo na jeho rozhodnutí a výběr. Není zaznamenáno, že na kněze byly vkládány ruce. Spíše čteme, že Áron se svými syny vložili ruce na hlavu berana vysvěcení (Lv 8,22). Kněžským úřadem byli pověřeni, pod trestem smrti, výhradně Áronovi synové tak, jak říká Nu 3,10 „Árona pak a jeho syny pověříš, aby střežili své kněžství. Jestliže se přiblíží někdo nepovolaný, zemře.“

I když při uvedení do úřadu Árona a jeho synů se na ně nekládaly ruce, ostatní prvky byly výjimečné, včetně zvláštního oblečení, jež kněží měli, aby se od ostatních lišili, pomazání, a beran vysvěcení, spolu s dalšími oběťmi a krevní ceremonie byli naprosto základem této

mimořádné události. Tyto rituály oddělovaly a vysvětily Árona a jeho syny pro trvalé kněžství v Izraeli.¹⁷

3.5 Ukončení starozákonního kněžství

Starozákonní kněžství se před zničením jeruzalémského chrámu vázalo výhradně na kult a pádem Jeruzaléma v r. 70 po Kr. byl zničen i kněžský kult. Po této události Židé neměli chrám a oltář, kde by obětovali Bohu podle předpisů mojžíšského zákona. Těmito událostmi byla kněžská služba zcela degradována. Služba velekněze ztratila možnost výkonu.¹⁸

¹⁷ Nick, Lica. *Křesťanské zdroje pro duchovní růst a službu*. Duben 2013. <http://www.nicklica.com/test/491-ordinace-kazatel-v-kontextu-stareho-zakona> (přístup získán 24. září 2013).

¹⁸ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 25-32.

4 KNĚZ V DOBĚ PROROKŮ

4.1 Svatý Zachariáš

Zachariáš byl otec svatého Jana Křtitele. Byl knězem z třídy Abiášovy (Luk 1,5) kdesi v Judských horách, patrně v dnešním Ejn Keremu či v Hebronu. Prostřednictvím své manželky Alžběty byl příbuzným Marie, matky Ježíšovi (Luk 1,36). Jeho manželka Alžběta pocházela z rodu Áronovců. Když třída Abiášova byla v Jeruzalémě k vykonávání svých kněžských povinností, padl los na Zachariáše, aby položil zápal a obětoval kadidlo. V chrámu se mu zjevil archanděl Gabriel a oznámil narození syna. Na žádost o znamení, jež by potvrdilo tuto zvěst, Zachariáš oněměl.¹⁹ Zachariáš oněměl až do doby, než narozené dítě při obřízce pojmenovali. Dítě dostalo jméno Jan, což znamená „dar Boží“. Jan se pak stal jedním z proroků, kteří připravovali lid na příchod Ježíše Krista. Sám Kristus se na začátku své pouti od něj nechal pokřtít. O dalších osudech jeho rodičů není nic známo. Panna Marie v domě Zachariáše a Alžběty pobývala tři měsíce (L 1,39-56). Podle starověkých legend v době, kdy nařídil Herodes povraždit nevinátka, utekla Alžběta se synem do hor, kde se ukrývala. Král Herodes nutil Zachariáše, aby vyzradil, kde své dítě ukrývá, ale ten neprozradil, a tak ho zabili.

Rovněž islám věří v existenci Zachariáše jako otce Jana Křtitele a řadí jej mezi své proroky. O úmrtí jakéhosi Zachariáše promlouvá Ježíš k farizeům dle Matouše a (znovu) Lukáše, není však zcela zřejmé, zda jde o téhož Zachariáše. Podle obou byl zabit farizeji mezi oltářem a svatyní (chrámem). Mnohé prameny ztotožňují tohoto Zachariáše se Zachariášem, který byl ukamenován na chrámovém nádvoří (2Pa 24,20), synem velekněze Joiady. Matoušovo evangelium by naopak ukazovalo na proroka Zachariáše, syna Berekjáše, proroka z knihy Zachariáš²⁰

¹⁹ Novotný, Adolf. *Biblický slovník*. Praha: Kalich, 1956. str. 1268.

²⁰ *Wikipedia*. http://cs.wikipedia.org/wiki/Zachari%C3%A1%C5%A1_%28kn%C4%9Bz%29 (přístup získán 3. 3 2014).

5 KNĚŽSKÁ SLUŽBA NA ZÁKLADĚ NOVOZÁKONNÍCH TEXTŮ

Pochopení kněžské služby v církvi nespočívá na libovolné interpretaci určitou skupinou lidí, ale musí mít základ v Novém zákoně a tradici církve. Apoštolská a poapoštolská doba je určující pro hledání kritérií správného pochopení kněžské služby. V pozadí vzniku úřadů v církvi jsou misijní aktivity církve ve prospěch víry v Ježíše Krista a péče o nově založené církevní obce.²¹ „Podívejme se alespoň trochu do tradice, co nám říká o sv. Janu. Sv. Jan, evangelista, byl synem Zebedea a Salome a bratrem sv. Jakuba Staršího.

Spolu s Petrem a Jakubem tvořily jakési nejdůvěrnější společenství kolem Pána Ježíše. Byli svědky Proměnění na hoře, ale také viděli i krvavý pot v Getsemanech. Pán Ježíš je nazval „synové hromu“. Stará tradice, zachována v dopise Polykarpa z Efezu papeži Viktorovi (189 -198), hovoří o sv. Janu, ale týká se to i jeho bratra Jakuba, toto: „Jan, který spočinul na prsou Páně, byl rodem kněz a nosil PETALON. Byl svědek a učitel.

On odpočívá v Efesu“. Podle tohoto svědectví oba pocházeli z velekněžské rodiny. Právo nosit PETALON (velekněžskou čelenku) měli jen velekněží. U Židů platilo pravidlo, že každý kněz, který nebyl zrovna v úřadě, se musel živit řemeslem. Takto lépe pochopíme zvláštní prosbu jejich matky, aby zaujali přední místa v Božím království. Oni nakonec spolu s Petrem apoštolem, který představuje novozákonní kněžství, tvoří nejdůvěrnější skupinu kolem Ježíše. Bylo známo, že židovský velekněz byl povinen bdít v modlitbách, ve společenství mladších kněží noc před svátkem smíření. Podobně to dělá Ježíš na Olivové hoře. Z toho, co jsme řekli, můžeme pochopit i teologické nadání, které se projevuje v evangeliu sv. Jana, i zvláštní pozici, kterou měl apoštol Jakub u křesťanů židovského původu. Tyto poznatky jsou z knihy Claude Tresmontant „Výklad učení Rabiho Ješua.“

5.1 Kristologický základ kněžské služby

Ježíš Kristus je základním zdůvodněním a příčinou kněžské služby, protože služba v církvi musí mít pověření a zmocnění od něj. On sám je zplnomocněn, pověřen a poslán Otcem, který jedná spásně-dějinným způsobem. Kvůli spáse lidí se stal Ježíš obětním darem, obětním knězem, obětním beránkem, který snímá hříchy světa. Tyto tzv. úřady Ježíše Krista - učitelský, pastýřský a kněžský nelze od sebe oddělovat, protože vytvářejí vzájemnost a doplňují se v popisu Kristova spásného poslání. Ježíš svým životem, smrtí

²¹ Dolista, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 33.

a vzkříšením splnil poslání dané spásnou vůlí Otce a proto je označen jako ten, který přivádí ostatní ke spáse (srov. Žd 2,10). Pokud přiznáváme církvi existenci úřadů či služeb, pak jen toho důvodu, že zprostředkovávají spásu; jedná se o spásonosnou službu (spásný úřad), které byla předána plnomoc Ježíše Krista a jako taková je jím chtěna. Úřad v církvi nemůže z hlediska věroučného zatemňovat obraz Ježíše Krista, naopak má umocňovat jeho poznání a jeho spásné působení. Církevní úřad může být rozvíjen jen od Krista. Od letnic pak Ježíš Kristus uskutečňuje svou spásnou službu ve světě prostřednictvím církve. Prostřednictvím církevního úřadu je zajištěna přítomnost Ježíše Krista a jeho působení v církvi.²²

5.2 Rozeslání učedníků Ježíšem

Ježíš rozesílal učedníky jako předstupeň církevního úřadu. Již v pozemském životě dal Ježíš některým lidem účast na své spásné moci, tj. hlásat evangelium. Tito učedníci byli s Ježíšem (srov. Mk 3,13), aby později konali to, co u něj viděli a čemu se od něj naučili (srov. Mt 10,8). Tato jejich účast na díle Ježíšově má pro ranou církev význačný význam vzhledem k činnosti apoštolů a prvních misionářů. Konstitutivním prvkem úřadu v církvi je vůle vzkříšeného Krista předat své poslání na apoštoly (srov. Mt 28,18; L 10,16) a darovat jim Ducha sv. (srov. Sk 1,8) pro činnost v církvi. Posláním byla nejdříve pověřena tehdejší skupina učedníků (srov. Mt 28,16), později, podle svědectví Skutků apoštolů (kap. 1-6), další muži. Tato skupina mužů kvalifikovaně reprezentovala Ježíše Krista. Této reprezentaci byla dána moc „svazovat a rozvazovat“ (srov. Mt 18,18; 16,19; J 20,23). Jedná se o svědectví účasti na Kristově moci, a to na zemi i na nebi. „Účast na moci“ lze však přeložit jako pokračování hlásání Ježíše Krista, jako zprostředkování spásy a jako oznamování přítomnosti Božího království, které přišlo v osobě a díle Ježíše Krista. Raná církev uznávala v Petrově osobě zvláštní službu (úřad) vedení. Účast apoštolů na moci Ježíšově s Petrem uprostřed je možné označit jako základní úřad v církvi, od kterého jsou vyvozovány všechny ostatní úřady v raných dějinách církve.

5.3 Pavlovo pochopení kněžské služby

Pavlova služba smíření a jeho pojetí služby jako účast na spolupráci s Bohem pro tvorbu křesťanské obce vyvozuje reflexi o jeho porozumění autority. Typické pojetí Pavlovy autority je formulováno ve 2 K 10,8; 13,10. Pavel se může pochlubit tím, že mu

²² konstituci 2. Vatikánského koncilu *Sacrosanctum concilium* je v čl. 7 explicitně vyjádřeno, že Kristus je přítomen „v osobě sloužícího kněze“ a v osobě toho kdo křtí.

zplnomocnění dal Kristus, protože má stát před obcí jako první, tedy jako ten, kdo obec bezpečně vede. Základní Pavlův postoj je vyjádřen v Ř 15,20, kde doznává, že chce kázat evangelium tam, kde o něm ještě nikdo neslyšel. Chce vytvářet nový počátek, novou kvalitu v tomto světě, položit nový základ světové kultury. Své dílo chápe Pavel jako „dílo v Pánu“ (srov. 1 K 9,1). Jen v křesťanské obci jako dílu Pánově může Pavel nárokovat poslušnost, která k víře buď přivádí, nebo ji prohlubuje. V Pavlově prezentované službě smíření a hlásání evangelia se projevuje jednání samotného Boha. Kristus prostřednictvím služby Pavla napomíná, aby se lidé s ním smířili (srov. 2 K 5,20). Protože si je Pavel vědom své vznešené služby, nic mu v této službě není obtížné (srov. 2 K 6,3-10).

Výpočtem obtíží spojených se službou hlásání Pavel vyjadřuje osobní spoluúčast na údělu pozemského života Ježíše Krista a cenu služby v církvi. Pavlem konaná služba ve prospěch poznání evangelia je pojímána jako „posvátná služba“. Lze konstatovat, že v Pavlově pojetí je hlásání evangelia kněžským činem, Kristova oběť je přítomna ve službě evangeliu, ve způsobu hlásání. Důležitým poznatkem v Pavlově teologii úřadu je to, že v hlásání slova vyjadřuje svou sebevydanost Bohu, svou obětí – kněžskou službou vlastního života.²³

5.4 Kněžství Kristovo v listě Židům

Tento list chce popsat výstižným způsobem Kristovo kněžství a jeho vlastnosti. Především se jedná o zdůraznění **věčného trvání** tohoto kněžství, které je neodvolatelné. Podstatné odlišení od židovského kněžství popisuje list Židům takto: „(...) Levité se totiž stávali kněžími bez Boží přísahy.

Ježíš však se jím stal přísahou; vždyť mu bylo řečeno: ‚Ty jsi kněz navěky.‘ Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy. A dále: levitských kněží muselo být mnoho, protože umírali a nemohli sloužit trvale. Ježíšovo kněžství však nepřechází na jiného, neboť on zůstává navěky. Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žd 7,20-26). Kristovo kněžství, protože je věčné, je také **jedinečné**.

V etapě Nového zákona není jiného kněze než Krista, nemá předchůdce a nemá nástupce. Tato **účinnost** jeho kněžství není srovnatelná s kněžími Starého zákona. Není již zapotřebí

²³ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 33-38.

podávat oběti ráno a večer jako v jeruzalémském chrámu nebo zvláštní oběti na začátku každého měsíce. „ Kristus však přinesl za hříchy jedinou obět', navěky usedl po pravici Boží“ (srov. Žd 10,12). Autor listu Židům potvrzuje, že krev býků a kozlů nemůže odstranit hříchy (srov. Žd 10,4). A protože je veleknězem Kristus, není zapotřebí dalšího kněze. List Židům konstatuje tuto základní teologickou tezi: Ježíš Kristus je knězem na základě svého hypostatického spojení s Otcem, které tvoří podstatný prvek jeho kněžství. K tomuto kněžství patří Ježíšova smrt, vzkříšení, a oslavení. Kristovo kněžství nemůže být nikdy ukončeno, protože nepřestává být Bohem a člověkem. List Židům to říká výslovně: „Ježíšovo kněžství však nepřechází na jiného, neboť on zůstává navěky“ (Žd 7,24).²⁴ V každém je totéž Ježíšovo kněžství, „nepřechází“ ve smyslu „nepředává se štafeta“, kněžství se nedrolí, nepřechází, je to totéž jako máme „jedinou Mši“ není „nová mše, ale tatáž. Všeobecné kněžství přináší obět', přesilu vidět to pozitivní, vidím širší cíle – obětuje sebe nám.

²⁴ Dolista, J. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 40-41.

6 PODSTATA MNIŠTÍ VZHLEDEM KE KNĚŽSTVÍ

Křesťanské mnišství je možné pochopit jen z podstaty křesťanství a církve. Je v něm kus právě seberealizace církve. Za svůj původ vděčí evangeliu. Chce být naprostým oddáním Bohu v následování Krista a to chce přeměňovat ve skutek věrným zachováváním evangelijních rad (srov. Mt 16,24). Cílem tohoto následování Krista je „něco prožít“. Aby toho dosáhli a nic je na této cestě nezdržovalo, vzdávají se opravdoví učedníci Ježíšovi majetku (chudoba), těla a štěstí rodinného života (celibát, bezženství pro Boží království) a konečně vlastního já (poslušnost, podřízenost jiným). Jedni tak činí více, jiní méně – absolutní míra není v evangeliu stanovena. Naprostá oddanost je doporučena jako rada, nikoli jako povinnost jen tomu, *kdo může pochopit* (Mt 19,12). Úkolem mnišství je představovat a životem ukazovat odstup od světa, nutný pro všechno křesťanské. Nesmíme v něm vidět ani nepřátelství ke světu, ani útěk před světem, ale prostě základní linii křesťanského sebe-uskutečňování v církvi. Mnišství má tuto úlohu plnit ve všech dobách, neboť církev je vždy v nebezpečí.

6.1 Význační otcové mnišství

Už si v polovině 3. století došlo k proměně raných skupin charizmatiků, kteří žili ve spojení s obcí, v osamělé anachorety (poustevní), kteří se uchýlovali do odlehlých končin nebo na poušť. Tuto změnu pozorujeme nejdříve u egyptských asketů.

6.1.1 Antonín Veliký (251- 356)

První historicky známý poustevník byl Antonín. Jeho život popsal podle vlastních znalostí Atanáš Veliký (Vita s. Antonii, 357). Antonín se narodil kolem r. 251 v Kome (ve středním Egyptě). Po brzké smrti rodičů prodal a rozdal své dědictví podle slov Mt 19,21, malou sestru umístil v klášter křesťanských panen a odešel asi r. 271 jako dvacetiletý do samoty. Nejdříve žil blízko svého rodiště, pak se uchýlil hlouběji do pouště a nakonec, protože ani tam nebyl uchráněn před návalem návštěvníků, vyhledal těžko přístupné kamenité pohoří na druhé straně Nilu. Atanáš nám vyličil jeho zápas o svatost a boj s démony. Popsal také mocnou přitažlivost, kterou Antonín působil na lidi všeho druhu. Obraceli se na něj mladíci, kteří chtěli jít v jeho stopách, lidé potřební pomoci a nemocní, biskupové a kněží, kteří si žádali, aby je vedl v duchovním životě, ba i císař Konstantin a jeho synové. Když r. 356 zemřel ve věku 105 let, žilo kolem něho početné společenství poustevníků eremitů (eremos = poušť). Stal se zakladatelem poustevnictví a eremitství.

6.1.2 Pachomios (287 - 347)

Postoupil o krok dál. Začal rovněž jako poustevník (kolem r. 308), potom však asi r. 320 založil první klášter: sjednotil poblíž ležící cely a jejich obyvatele spojil k společnému životu (= koinos bios, coenobium, cenobitství). První klášter vznikl v Tabernisi na Nilu; byl to dům obehnaný zdí s četnými celami. Pachomios založil ještě dalších devět mužských klášterů a dva ženské a nakonec sdružil v klášterním svazku na 9000 mnichů. Dal tomuto společenství pevná pravidla pro modlitbu a denní práci a dbal obratnou organizací též o společnou obživu. Název *mnich* (monacus = žijící sám) se vlastně pro tento způsob života už nehodil; ale přešel i na ně, neboť každý měl ve své cele vést osamělý život v mlčení a tichém rozjímání. Pachomios se stal otcem cenobitství.

Oba druhy mnišství se z Egypta rychle rozšířily po celém Orientu. Basil Veliký († 379) dal cenobitskému mnišství řeholi (regula = pravidlo), jež brzy převládla v celém východním mnišství. Ale na východě se udrželo i eremitství a v četných podivně extrémních formách žilo dále (stylité = stojící na sloupech, inklusi = zazdění aj.). Západ poznal mnišství nejprve prostřednictvím Atanáše; když byl (335) poslán do vyhnanství v Trevíru. Později se idea mnišství na Západě rozšířila četbou jeho *Života sv. Antonína*. První západní mnišskou řeholi (388/389 a 391/393) napsal Augustin pro své společenství kleriků v Tagaste, popř. v Hipo. Později sepsal mnich Jan Kassián (který navštívil Egypt a kolem r. 415 založil klášter sv. Viktora u Marseille) dvě hodnotné knihy rozjímání, jež mohly sloužit jako pravidla řeholního života. Ale skutečnou formu dal západnímu mnišství teprve Benedikt z Nursie.

6.1.3 Benedikt z Nursie (480 - 547?)

Přerušil studia v Římě a odešel do samoty. Nejprve byl členem družiny askétů v Affile (Enfide) u Říma, pak se zdržoval jako poustevník po tři roky v jeskyni v údolí řeky Ania u Subica a nakonec byl představeným eremitů, ale učinil s tím špatné zkušenosti. Shromáždil tedy mnichy v klášteře, aby je mohl pevněji řídit. Roku 529 přesídlil na Monte Cassino a tam sepsal svou klášterní řeholi, svědčí jak o jeho moudrosti a umírněnosti, tak o opravdovosti a hloubce. Brzy dosáhla velkého významu.²⁵

²⁵ Franzen, August. *Malé církevní dějiny*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. str. 81-85.

7 KNĚŽ PODLE SDĚLENÍ 2. VATIKÁNSKÉHO KONCILU

Nauka o kněžství 2. Vatikánského koncilu je vyjádřena především v konstituci *Lumen gentium* a v dekretu *Presbyterorum ordinis*. I jiné koncilní dokumenty obsahují tematiku vztahující se ke kněžství, např. dekret *Christus Dominus* nebo *Optatam totius*, ale netvoří základ nauky o kněžství.²⁶

7.1 Kněžství existuje jen uvnitř poslání celé církve

První kapitola dekretu *Presbyterorum ordinis* uvádí v čl. 2, že celá církev má podíl na pomazání Ducha (srov. také s konstitucí *Lumen gentium* v čl. 10). Všichni věřící v církvi jsou královským kněžstvem (konstituce *Sacrosanctum concilium* čl. 14). Když konstituce *Lumen gentium* mluví v první kapitole o církvi, pak jediné ve vztahu k Božím spásnému pánu. Druhá kapitola hovoří o Božím lidu, třetí pak o hierarchickém uspořádání, tj. o biskupech, presbyterech a diakonech. Kněžství existuje pouze v církvi a prostřednictvím církve. Kněz je svěcen církvi a poslán ke službě, a v ní a jejím prostřednictvím ke službě ve světě. Povolání ke kněžství je sice bezprostřední Boží volání, ale nikoliv na způsob starozákonních proroků, ale na základě připravenosti a schopnosti ke specifické službě v církvi. Kněz zůstává uvnitř Božího lidu, není nad ním.

Konstituce *Lumen gentium* v čl. 10 sice upozorňuje na to, že všeobecné a svátostné kněžství se liší od sebe podstatně, nikoliv pouze stupněm, ale je zřejmé, že svátostné kněžství neruší v knězi všeobecné kněžství. Požadavek správného postoje kněze k ostatním členům Božího lidu (laikům) vyjadřuje dekret *Presbyterorum ordinis* v čl. 3. Má žít s ostatními lidmi jako s bratry a sestrami, aby vytvářel a obnovoval jejich vztahy k Bohu. Kněz nemá žít odděleně od lidí tak, že by mu zůstal život ostatních lidí i světa cizí, jenom se musí bránit tomu, aby se nepřizpůsoboval světu postupným zapomináním na radikální požadavky evangelia. Kněží ukazují svým současníkům cestu k Bohu a za všech okolností jsou se všemi věřícími křesťany na jejich životní cestě (čl. 9). Z tohoto důvodu dekret *Presbyterorum ordinis* v čl. 3 doporučuje osvojení si ušlechtilých lidských vlastností, jako např. dobrotu srdce, upřímnost, sílu ducha a stálost, vytrvalou snahu o spravedlnost a zdvořilost. Dekret *Optatam totius* jmenuje v čl. 11 věrné dodržování daného slova, dobré společenské chování, při slovním projevu skromnost a laskavost.

²⁶Dolista, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 64.

7.2 Kněžské poslání spočívá ve službě

Pojem „služba“ tvoří základ dekretu Presbyterorum ordinis a Optatam totius, podobně jako v ostatních dokumentech 2. vatikánského koncilu. Kněz je služebníkem Ježíše Krista, služebníkem lidí a církve (srov. PO 2; 9). Službu kněží lze v zásadě rozlišit do trojí perspektivy:

7.2.1 Služba Božímu slovu

Dekret Optatam totius v čl. 4. výrazně připomíná, aby se kandidáti ke kněžství připravovali na službu slova. Základní službou kněze je hlásání evangelia (srov. PO 4;13). Také konstituce Lumen gentium staví hlásání evangelia kněžími na první místo (srov. LG 28). Dokonce formuluje, že kněží „(...) jsou posvěceni, aby hlásali evangelium...“ (LG 28). Dekret Christus Dominus klade na srdce farářům, aby vykonávali učitelský úřad formou kázání Božího slova (srov. ChD 30). Je samozřejmé, že služba slovu má mnoho forem, proto dekret Christus Dominus poukazuje na důležitost katecheze a bohoslužbu slova. Kněz má udílet chléb života (eucharistii) a chléb slova (srov. PO 18). Hlásání evangelia nemůže být něčím abstraktním a neurčitým, ale má se vztahovat ke konkrétním životním událostem (srov. PO 4). Slavení eucharistie je současně vždy formou hlásání evangelia, dokonce (srov. PO 5; srov. LG 28). Služba slovu přetváří kněze ve vychovatele k víře a učitele (srov. PO 5; 7; 13).

7.2.2 Kněz je služebníkem svátostného jednání

Podle konstituce Lumen gentium vykonávají kněží svůj úřad nejčastěji při slavení eucharistie (srov. LG 28), která tvoří střed liturgických služeb a stává se podnětem k výchově ke křesťanskému společenství (srov. PO 5; 6), eucharistická oběť je středem a vrcholem celého života křesťanské obce (srov. ChD 30). Avšak nejen eucharistie, ale též slavení ostatních svátostí vytváří posvěcující službu kněze.

7.2.3 Kněz má rozumět své službě jako napodobování jednání dobrého Pastýře

Kněz má pravomoc budovat Boží lid (srov. PO 5), je předsedajícím při svátostném jednání církve, vede lid a působí uvnitř církve jako dobrý pastýř (srov. PO 9; 13), své úkoly má plnit formou otcovské lásky a péče. Pastýřská služba kněze je zmiňována jak v konstituci Lumen Pentium 28, tak v dekretu Christus Dominus 30 (srov. PO 6). Kněz má být pro svou službu dobře připravený. Je to záležitost dobré znalosti biblických věd, schopnost

výkladu Písma sv. do konkrétního prostředí života křesťanské obce, Boží slovo má kněz dříve meditovat, než ho začne hlásat. Kněz má vychovávat křesťanskou obec k porozumění pro slavení eucharistie a vůči této obci nemá stát jako vládce, ale jako pastýř-služebník.

7.3 Kněz má podíl na kněžství Kristově v jednotě s ostatními

7.3.1 Jednota kněží s biskupem

V konstituci *Lumen gentium* čl. 28 je zdůrazňována jednota kněží s biskupem, kněží „(...) tvoří se svým biskupem jediný kněžský sbor“ (LG 28), aby tak mohli plnit dobře své úkoly. Dokonce *Lumen gentium* tvrdí, že kněží svým způsobem zpřítomňují svého biskupa ve farnostech, „(...) s nímž jsou důvěrně spojeni.“ Tatáž myšlenka se objevuje v dekretech *Presbyterorum ordinis* v čl. 7 a *Christus Dominus* v čl. 28 vzájemná odkázanost kněží a biskupů je vyjádřena při udílení svěcení a při slavení koncelebrované eucharistie. Biskupové sice mají plnost kněžského svěcení, ale současně spolu s kněžími jsou nástroji Krista. Kněží i biskupové mají účast na jednom Kristově kněžství a jeho poslání, proto mají biskupové považovat kněze za své bratry a přátele (srov. PO 7). Je zřejmé, že koncilní nauka odmítá jednání kněží, které by bylo zaměřeno proti vlastnímu biskupovi, naopak je vítána jakákoliv forma spolupráce (srov. ChD 28).

7.3.2 Vztahy a spolupráce mezi kněžími

Druhý vatikánský koncil jmenuje bratrství mezi kněžími přímo svátostným (srov. PO 8). Kněží tvoří toto sakramentální bratrství na základě svátostného svěcení a poslání, tvoří jednu rodinu (ChD 28) a jsou vzájemně spojeni „(...) zvláštními svazky apoštolské lásky, modlitby a všestranné spolupráce“ (PO 8). Kněží si mají pomáhat duchovně, hmotně a pastoračně (srov. LG 28). Koncilní texty vybízejí kněze, aby nezapomínali na vzájemnou pohostinnost, společenství majetku, na péči o staré a nemocné spolubratry, na přetížené prací a osamělé, popř. pronásledované, kněžím se doporučuje společný život nebo určitá forma sdružování (srov. PO 8).²⁷

²⁷ Dolista, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 64-67.

7.4 Kněžská služba napomáhá k rozvoji a zralosti laiků

Předpokladem všestranného rozvoje a zralosti laiků prostřednictvím služby kněze je jednota kněží a laiků. Kněz má být na jedné straně otcem a učitelem věřících (srov. PO 9; srov. LG 28), na druhé straně jsou kněží společně s laiky věřícími v téhož Pána, který všechny povolává ke své službě (srov. PO 9). Kněží jsou vybízeni, aby spolupracovali s laiky, uznávali důstojnost laiků v církvi a jejich zvláštní roli a vytvářeli pro ně potřebný prostor k jejich činnosti. Laikům může být svěřena správa církevního majetku (srov. PO 17) a využito jejich odbornosti v hospodářských záležitostech (srov. PO 21). Koncil klade na srdce kněžím, aby pečovali o nemocné, vyhledávali ty, „kteří přestali přijímat svátosti nebo odpadli od víry“ (LG 28).²⁸

7.5 Kněžská služba je misionářská

Všem kněžím je svěřena péče o celou církev (srov. PO 10; srov. AG 39). Proto se jejich činnost nemá omezovat pouze na malou skupinu věřících (farnost), ale má být konána ve prospěch celé diecéze či církve. Biskupové jsou zodpovědní jako první v církvi za misijní formaci kněží (srov. ChD 6), která má odpovídat potřebám doby a určitým kulturním podmínkám.²⁹ Misionářské působení kněze je výrazem živé víry. Kdo je přesvědčen o významu hodnot, které přijal, chce je samozřejmě předávat dále a nenechává si je pro sebe.³⁰ Kněz tedy svou víru a z ní získané zkušenosti chce sdílet s druhými, s odhodlaností hlásá všude evangelium (srov. PO 10).³¹ Misijní angažmá kněze není něco, co je velkolepého a udivujícího na první pohled. Může to být docela nenápadný způsob vyprávění o své naději (srov. 1 Pt 3,15).

7.6 Konkrétní kněžská služba je cestou ke svatosti

Koncilní dekret PO zdůrazňuje to, co bylo vždy obsaženo v tradiční nauce církve o kněžství, totiž důležitost svatosti kněze. Nejdůležitějším bodem v životě kněze je jeho spojení s Kristem (srov. PO 2,12), aby se stal živým Kristovým nástrojem. Kněžská svatost je především záležitostí Boží milosti. Prostřednictvím svěcení je tato milost knězi přidělena zvláštním způsobem, ale kněz se má přičinit také ze své strany o zrání ke svatosti, protože

²⁸ Dolista, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 68.

²⁹ Tamtéž

³⁰ Jan Pavel II. V encyklice *Redemptoris missio* v čl. 86. učí: „Nemůžeme si jenom tak klidně žít, když myslíme na miliony bratří a sester, kteří, ač také vykoupeni Kristovou krví, přece žijí, aniž by o Boží lásce věděli. Pro jednotlivé věřící – právě tak pro celou církev – musí stát misionářské zájmy na prvním místě, protože se týkají věčného osudu člověka a odpovídají na tajuplný a milosrdný Boží plán.“

³¹ Srov. PVD 16.

toto úsilí patří k podstatné činnosti jeho poslání. Kněží dosahují svatosti vlastním způsobem, „(...) a to tím, že budou upřímně, neúnavně a v Kristově Duchu zastávat své úřady“ (PO 13). „Denními posvátnými úkony a vůbec celou svou službou, kterou vykonávají ve společenství s biskupem a kněžskými spolubratry, směřují k dokonalému životu“ (PO 12). Kněží mohou dosáhnout svatosti náležitým vykonáváním trojí služby, tj. služby slova, služby kultu a pastýřské služby (srov. PO13). Lze formulovat, že svatost kněze spočívá především v uskutečnění pastýřské služby, jako vzorné následování Krista – dobrého Pastýře. Dekret *Presbyterorum ordinis* doporučuje osvědčené prostředky pro rozvoj duchovního života kněží, jako je pravidelné přijímání svátosti smíření, pravidelné zpytování svědomí, rozjímání nad biblickými texty a pravidelná duchovní četba, eucharistická úcta, konání duchovních obnov, přijetí duchovního vedení, se synovskou oddaností mají kněží projevovat úctu k Panně Marii (srov. PO 18). S rozvojem duchovního života souvisí i studijní úsilí v teologických vědách, nutnost pokračování ve studiu u kněží považuje koncil za samozřejmou záležitost (srov. PO19). Obraz kněze prezentovaný koncilními dokumenty netvoří vzhledem k předchozí době žádnou velkou změnu, ale tvoří základ a přináší důležité podněty k prohloubení teologických, asketických a pastorálních aspektů v životě kněze a je zřejmé, že koncil chtěl obnovit obraz o knězi tak, aby lépe odpovídal požadavkům současné doby. Koncilní texty vztahující se ke službě kněží jsou velmi důležité, protože od kněží záleží z velké části obnova církve i společnosti (srov. PO 1).³²

³² Dolista, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. str. 68-70.

8 O TEOLOGII VŠEDNÍHO DNE

To, co je důležité si uvědomit na počátku našich úvah je, že všední den má zůstat všedním dnem a nelze z něho dělat den sváteční. Spousta důležitých událostí se odehrává v našem životě právě ve všednosti dne, ale je důležité mít vnímavé srdce, abychom je dokázali poznávat. Bůh nám dává skryté milosti často v obyčejném všedním dni. To, abychom se přibližovali k Bohu, neznamena mít nějaké velké ideály, silná slova, snahu prosazovat sami sebe, ale spíše trpělivost, aktivní čin, starost o druhé a tím se stáváme moudrými. Z maličkostí se stávají veliké věci a nesou v sobě pečeť věčnosti. Náš život je podobný obrazu mozaiky, která se skládá z malých kamínků, ale kdyby zde jeden kamínek chyběl, pak by obraz nebyl úplný. Malé se stává protikladem velkého. Čas, který je velikým Božím darem, je zárodkem věčnosti.

8.1 O práci

Práce je tím, čemu říkáme pracovní nebo všední den. Při práci se může člověk rozvinout, ale může se stát též unikem do sebe. Práce není vrcholem ani lékem proti bolestem života. Práce se mnohdy opakuje, udržuje lidský život a pomalu ho opotřebovává. Práce se může stát břemenem, pokud jí člověk nevykonává z vnitřního přesvědčení, ale kvůli vnějšímu nátlaku. Práce vyžaduje zřeknutí se sebe, je jednotvárnou, zůstává prací a tedy všedností. Práce je vázaná na člověka, proto končí smrtí.³³ Sv. František říká o práci jako o milosti „milost moc pracovat“. Podle bible již praotec Adam byl vyzván, aby RÁJ obdělával a střežil. Práce byla pro něho radostí, dokud nezhřešil. Potom se stala práce břemenem konané v potu tváře (Ge 3,19). Má v sobě vnitřní napětí a to mezi vnitřním a vnějším světem, svobodou a nutností, tělem a duchem, jednotlivcem a společností. Vstupem Krista do tohoto světa je i práce vykoupená a stává se nástrojem posvěcení. Vždyť i Pán Ježíš pracoval lidskýma rukama.³⁴ Tedy také o namáhavé a všední práci. Ne ze sebe, ale díky Kristově milosti se může práce „konaná v Pánu“ stát nácvikem, osvojením si onoho postoje a smýšlení, kterému může Bůh věnovat slávu věčného života: trpělivosti,

³³ Ráhner, Karl. *Všední věci*. Bezinger Verlag, 1966. str. 1-2.

kteřá je všední podobou víry, věřnosti, věčnosti, pocitu odpovědnosti, nezištnosti, ve které žije láska.³⁵

8.2 O chůzi

K dalším projevům všedního dne patří chůze. Mnohdy teprve tehdy když ztratíme schopnost chození, a to třeba jen dočasně kvůli nějakému úrazu vnímáme chůzi jako milost nebo jako zázrak. My jsme poutníci, kteří směřují k jednomu cíli. Hovoříme o životní pouti. Díváme se na svůj život jako na pouť, na dějiny jako pokrok o životním kroku.

Sv. František z Asissi říkal ke svým bratrům, že jsou poutníci a cizinci na této zemi. Jsme chodící mezi dvěma světy. Potřebujeme z pozemského žití do věčnosti. Pán Ježíš přišel do tohoto pozemského života. Poté, co dokonil své dílo, vrátil se k Nebeskému Otcí.

8.3 O sezení

K všednímu dni patří také sezení. Sezení patří také k teologii všedního dne. Kdo se vděčně a rád neposadí po únavné práci nebo namáhavém putování? Písmo, když hovoří o hostině věčného života, říká: „A Pán je posadí ke stolu“ (Lk 12,37). Musíme se učit, že klid je vyšší formou činu srdce a tím celého člověka. Je důležité se dokázat na naší životní cestě zastavit a promyslet, zda směr naší cesty směřuje k cíli. Je jeden klid, který může obstát sám o sobě, modlitba. Jen v milující samotě a nekonečném tajemství, které nazýváme Bůh, můžeme dojít tak daleko, že už nemůžeme dál. Můžeme slyšet jedno podobenství a jeden příslib: „Kdo zvítězí, toho nechám sedět na trůně“ (Apk 3,21).

8.4 O zraku

K základním funkcím člověka ve všedním dni a pro všední den patří schopnost vidět.

Vidět znamená: nemít jen informaci a „naráz s předmětem“, ale jakoby „vtáhnout Boží oči do pozorovaného“. To lze jen v pozvání se samotným Pánem.³⁶ Zrak je způsob našeho vztahu ke světu, ve kterém žijeme. Zrak otevírá okruh světa, přibližuje dálku, vymezuje blízkost, spojuje předměty a činí z nich svět kresby. Podle Písma je oko branou, kterou do člověka vstupuje jeho svět, ale kterou také on sám vychází ze svého nitra a zjevuje se. Spatřujeme v oku člověka strach, smutek, hrdost, milosrdenství, dobrotu, zlobu, nelásku,

³⁵Ráhner, Karl. *Všední věci*. Bezinger Verlag, 1966. str. 3-6.

³⁶Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řím, 2014. str. 237.

pohrdání. Oči jsou vnější stránkou člověka, Bůh hledí do nitra srdce. Zrak je užíván jako výraz setkání s Bohem. Pán Ježíš říká: „Světlo tvého těla je oko. Je-li tvé oko správné, celé tvé tělo bude mít světlo“ (Mt 6,22).

8.5 O smíchu

K všednímu dni patří také smích. Když mluvíme o smíchu, máme na mysli dobrý smích. Je totiž i smích bláznů a hříšníků, jak nás o tom poučuje Sirachovec 21,23; 27,14; smích, před kterým Pán varuje (Lk 6,25). Myslíme smích osvobozující, který vychází z dětského a veselého srdce. Může být jen v tom člověku, který všechno chápe a vidí takové, jaké skutečně je, velké jako velké, malé jako malé, vlažné jako vlažné, veselé jako veselé. Všechno nemá být stejně přijímáno a tomu, co je směšné a veselé, se máme smát.

8.6 O spánku

Dalším prostředkem všedního dne je spánek. Prospíme třetinu svého života. Každodenní spánek je něco velmi tajemného. Člověk jako svobodná bytost se sama odpoutává a řídí, odpoutává se ve spánku, vydává se ze svých rukou, svěruje se silám bytosti, kterou nestvořil. Spánek je aktem důvěry bezstarostnosti. Křesťan pociťuje, že spánek má být uveden večerní modlitbou. Je-li spánek přijímán jako modlitba, jež je hloubkou vlastní bytosti do, které ve spánku upadneme požehnaná.³⁷ Když se modlíme poslední modlitbu denní modlitby církve – kompletář, tak zde zaznívají slova antifony k Simeonově kantiku: „Opatruj nás Bože, když bdíme, abychom bděli s Kristem a ochraňuj nás, když spíme, abychom odpočinuli v pokoji“.

³⁷ Ráhner, Karl. *Všední věci*. Bezinger Verlag, 1966. str. 3-9.

9 ZPŮSOBY POSVĚCOVÁNÍ KNĚZE

I když kněz ví, že nemůže svou osobní svatost poměřovat velikostí svého poslání, přece trvá požadavek souladu osobního života s tím, co z titulu úřadu představuje.³⁸

To, co je krásné na poslání kněze, je že se stal učedníkem Ježíše Krista. Apoštolové šli s Ježíšem po dobu tří roků. V jeho blízkosti se učili všemu důležitému pro jejich osobní život, ale také svému pozdějšímu poslání stát se pastýři a učiteli pro všechny lidi.

Nejdůležitější poslání každého kněze spočívá v tom, aby byl stále s Pánem Ježíšem.

Setkávání s Pánem se může dít tam, kde si nese touhu po Pánu v srdci, kde třeba též má vedle sebe člověka, jenž mu Pánovu přítomnost náležitě umožňuje³⁹. Má usilovat o to, aby se jeho život stále více ztotožňoval s postoji svého Pána, a to ve smýšlení, mluvení a postojích života. Pokud se formuje (a to nelze abstraktně), tak v jeho poučováním je veškerá bezpečnost a úspěch rozvinutí osobnosti, učí se přijímat napomenutí druhých.⁴⁰

K tomu je důležité, aby žil v Boží přítomnosti a stále vedl vnitřní dialog: „Jak bys, Pane Ježíši jednal na mém místě, v této situaci?“ To, na co myslím, nebo o čem hovořím, líbí se ti? Nebo tě tím zarmucují? Díky tomuto vnitřnímu spojení s Pánem kněz není nikdy sám. Je-li zakotven v Pánu, odkládá úvahy o Já. Nezkoumá, nakolik je sebou nepřijatý, nakolik si uvědomuje jeho důležitost. Je tady Pán, jenž mu smí vládnout.⁴¹ Kněz by denně měl slavít mši svatou, protože centrem života církve je eucharistie. Nejvzácnějším darem je živý Ježíš v Nejsvětější Svátosti, a proto pravidelná adorace je dalším zdrojem posvěcení kněze. Člověk je stvořen, aby chválil Pána. Pochopení tohoto výrazu je možné pouze ve spojení s Pánem, pak zakusíme, že jako skuteční nickové jsme na Pána naprosto odkázáni, že jde o přirozenou vztahovost mezi stvořením a Stvořitelem.⁴²

Denní modlitba církve a četba Písma svatého tvoří důležitý pramen duchovního života kněze. Modlitba růžence a vnitřní spojení s Pannou Marií je tolik potřebné pro prožívání Matky Boží v životě kněze. Toto výše uvedené tvoří základní pilíře v životě kněze. Jsou důležité pro jeho vnitřní duchovní život, ale také pro službu Božimu lidu. Kříže v životě

³⁸ Hans, Urs, Von, Bathasar. *Kněžská spiritualita*. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. str. 11.

³⁹ Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řoma, 2014. str. 21.

⁴⁰ Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řoma, 2014. str. 162.

⁴¹ Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řoma, 2014. str. 208-209.

⁴² Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řoma, 2014. str. 221.

kněze mohou nastat, ale s pomocí Boží se zvládnou, pokud jeho duchovní stavba stojí na všech těchto pilířích. Podobně jako při volbě životního partnera: milovat druhého zahrnuje přijetí jeho zvyklostí a odřeknutí se vlastního standardu. Samozřejmě: kde funguje oboustranný vztah, tam se nesnáze lépe snášejí, ba vztah sám se prohlubuje. A proto vše opouštíme kvůli Pánu a tím se též upravuje náš poměr k věcem (nečekáme, až „zahřmí“, ale přirozeně).⁴³ Hořící srdce láskou k Pánu Bohu, je nejlepším prostředkem na všechny těžkosti. Tam, kde chladne láska, vznikají skuliny, do kterých může proniknout zlo, pokušení nebo nějaký hřích. Prosme za kněze, aby milovali Pána Boha nadevšechno a čerpali lásku z tohoto nevyčerpatelného zdroje nejen pro sebe, ale i pro svěřený lid.

⁴³ Altrichter, Michal. *Události pohledem víry*. Olomouc: Refugium Velehrad- Řím, 2014. str. 248.

10 PRŮZKUM

10.1 Vymezení průzkumného problému

Problémem průzkumové části bakalářské práce bylo najít odpověď na otázku: „Jaký je pohled mladého člověka na kněze? Co od kněze očekává? Jaký je všední život kněze?“

10.2 Cíle průzkumu

1. Zjistit spokojenost kněze s posláním kněze
2. Zjistit vlastní vnitřní život kněze
3. Zjistit, zda, a v čem se vzájemně laik i kněz potřebují
4. Zjistit jakou má zkušenost mladý člověk s knězem

10.3 Průzkumové metody a techniky

Pro získání poznatků, informací a faktů jsme použili metodu dotazníků (příloha 1, 2). Úvod dotazníku obsahoval představení se respondentům, vysvětlení k čemu dotazník slouží, a poděkování. Dotazník byl dobrovolný a anonymní.

Dotazník pro kněze (příloha 1) obsahuje 26 otevřených otázek, 1 polozavřená (první v pořadí nečíslovaná) a 4 uzavřené (druhá, až pátá nečíslovaná v pořadí). Jednotlivé otázky nám mají pomoci odpovědět na stanovené cíle:

1. Zjistit spokojenost kněze s posláním kněze (odpovídají otázky číslo 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 22, 23)

2. Zjistit vlastní vnitřní život kněze (odpovídají otázky číslo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 21)

Dotazník pro laiky obsahuje 10 uzavřených otázek (1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 20), 9 otázek otevřených (3, 4, 6, 9, 13, 15, 17, 18, 19), 1 otázku polozavřenou (5) a prostor pro sdělení týkající se dotazníku. Jednotlivé otázky nám mají pomoci odpovědět na stanovené cíle:

3. Zjistit, zda a v čem se vzájemně laik (odpovídají otázky číslo 2, 3, 4, 5, 6, 12) i kněz potřebují (odpovídají otázky číslo 19, 20, 24)

4. Zjistit, jakou má zkušenost mladý člověk s knězem (odpovídají otázky číslo 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19)

10.4 Charakteristika průzkumového vzorku

Základní soubor k dotazníku pro laiky (příloha 2) tvořili studenti středních škol, a to: Stojanova gymnázia na Velehradě, Střední uměleckoprůmyslové školy z Uherského Hradiště, nebo respondenti splňující věkové rozpětí 17 – 26 let. Výběr respondentů byl zcela náhodný.

Základní soubor k dotazníku pro kněze (příloha 1), tvořili římskokatoličtí kněží, v malé míře řeckokatoličtí kněží. Výběr respondentů byl zcela náhodný.

10.5 Organizace a realizace průzkumu

Realizace průzkumu byla prováděna v době od 5. února 2014 do 30. března 2014. Žádost o umožnění dotazníkového šetření na výše uvedené škole bylo ústně povoleno vyučujícím.

Každý jednotlivý respondent byl osobně osloven a požádán o vyplnění dotazníku.

Dotazníků bylo rozdáno celkem 83, návratnost byla 83, tedy 100%. Dotazník obsahuje 20 otázek. Výzkumný vzorek byl tvořen tedy 83 respondenty.

Dotazníkové šetření pro kněze: Každý jednotlivý respondent byl osobně osloven a požádán o vyplnění dotazníku. Jednomu respondentu byl dotazník předán v tištěné podobě, ostatním odeslán v elektronické podobě. Celkem tedy bylo rozesláno 25 dotazníků. Navráčeno bylo 19 dotazníků. Návratnost tedy činila 76%. Dotazník obsahuje 26 + 5 nečíslovaných otázek. Výzkumný vzorek byl tvořen tedy 19 respondenty.

Výsledky průzkumu jsme zpracovali kvantitativní analýzou.

10.6 Analýza a interpretace výsledků průzkumu

V následujících tabulkách a grafech jsou zpracované údaje z jednotlivých otázek dotazníků, které byly určeny pro kněze a laiky.

Otázka č. 1

Využil (a) jste někdy služby kněze?

Tab. 1 Využil (a) jsem službu kněze

Odpověď na otázku č. 1	n	%
Ano	58	69,9
Ne	25	30,1
N	83	100

Graf 1 Využil (a) jsem službu kněze

Na otázku č. 1 odpovědělo 83 respondentů. 51 (tj. 69,9%) respondentů uvedlo, že někdy využil službu kněze a 25 (tj. 30,1%) nevyužilo služeb kněze.

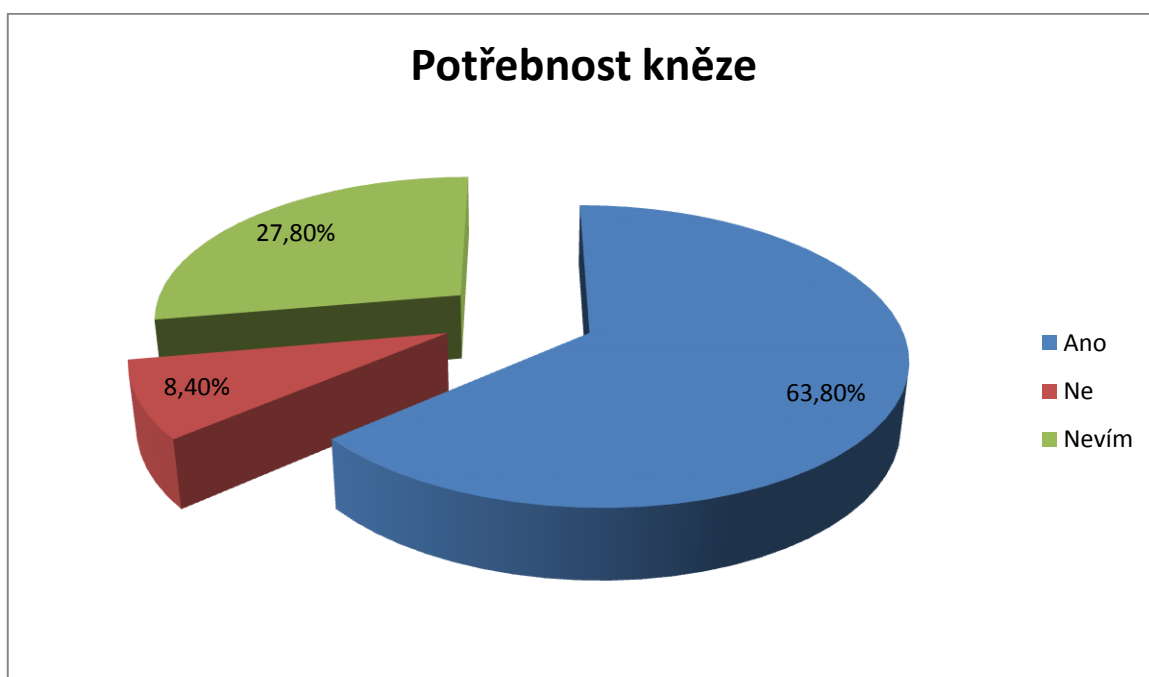
Otázka č. 2

Myslíte si, že je služba kněze potřebná?

Tab. 2 Potřebnost kněze

Odpověď na otázku č. 2	n	%
Ano	53	63,8
Ne	7	8,4
Nevím	23	27,8
N	83	100

Graf 2 Potřebnost kněze

Na otázku č. 2 odpovědělo 83 respondentů. 53 (tj.63,8%) respondentů považuje službu kněze za potřebnou, 7 respondentů (tj. 8,4%) ji nepovažuje za potřebnou a 23 dotázaných (tj. 27,8%) uvedlo, že neví, zda je služba kněze potřebná.

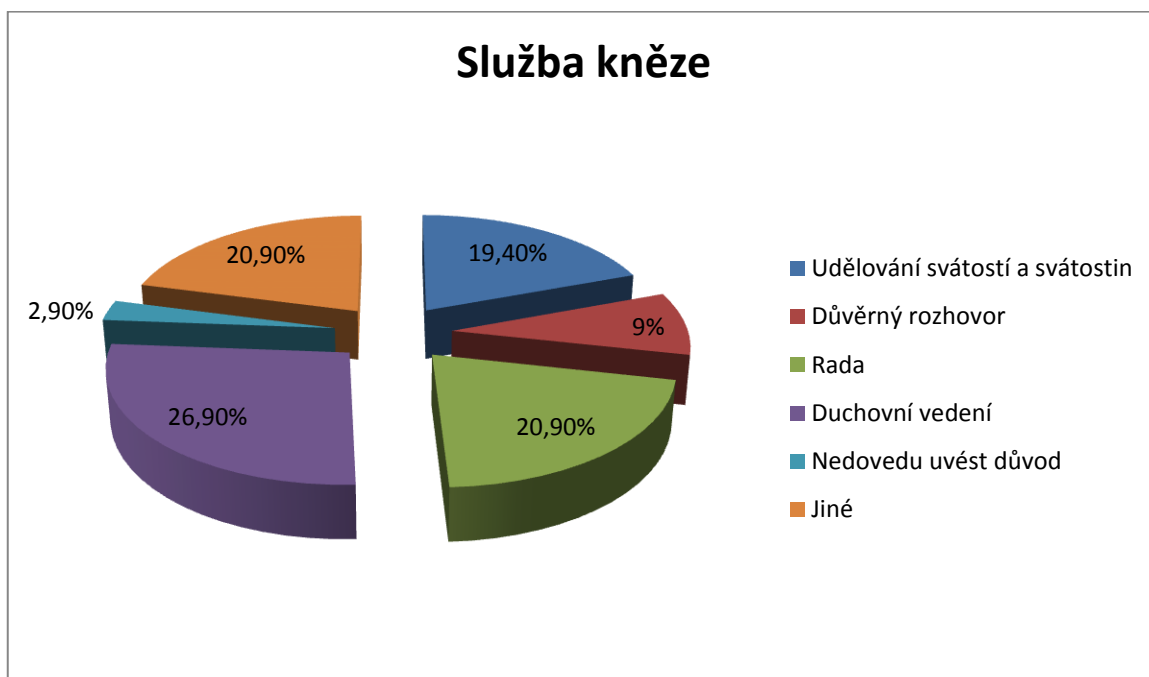
Otázka č. 3

Pokud ano, z jakého důvodu?

Tab. 3 Služba kněze

Odpověď na otázku č. 3	n	%
Udělování svátostí svátostin	13	19,4
Důvěrný rozhovor	6	9
Radu	14	20,9
Duchovní vedení	18	26,9
Nedovedu uvést důvod	2	2,9
Jiné	14	20,9
N	67	100

Graf 3 Služba kněze

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 67 odpovědí (respondenti, kteří odpověděli na otázku č. 2 ano, uvedli více možností). Nejvíce respondentů 18 (tj. 26,9%) uvedlo potřebu duchovního vedení. Radu od kněze očekává 14 (tj. 20,9%) respondentů. 13 (tj. 19,4%) respondentů uvedlo udělování svátostí a svátostin. 6 (tj. 9%) respondentů uvedlo důvěrný rozhovor. 2 (tj. 2,9%) nedovedlo uvést důvod.

Otázka č. 4

Jaké služby očekáváte od kněze?

Tab. 4 Od kněze očekávám

Odpověď na otázku č. 4	n	%
Udělování svátostí, svátostin, modlitba, rozhovor, rada	71	87,7
Aktivní podpora ve farnosti	4	4,9
Žádné	2	2,5
Jiné	4	4,9
N	81	100

Graf 4 Od kněze očekávám

Na otevřenou otázku „ Jaké služby očekáváte od kněze?“ respondenti odpovídali tak, že jsme to shrnuli následovně. Odpovědělo 81 respondentů. Udělování svátostí, svátostin, modlitbu, rozhovor, radu očekává 71 (tj. 87,9%) respondentů. Aktivní podporu ve farnosti očekávají 4 (tj. 4,9%) respondentů. Žádné služby od kněze neočekávají 2 (tj. 2,5%) dotazovaných.

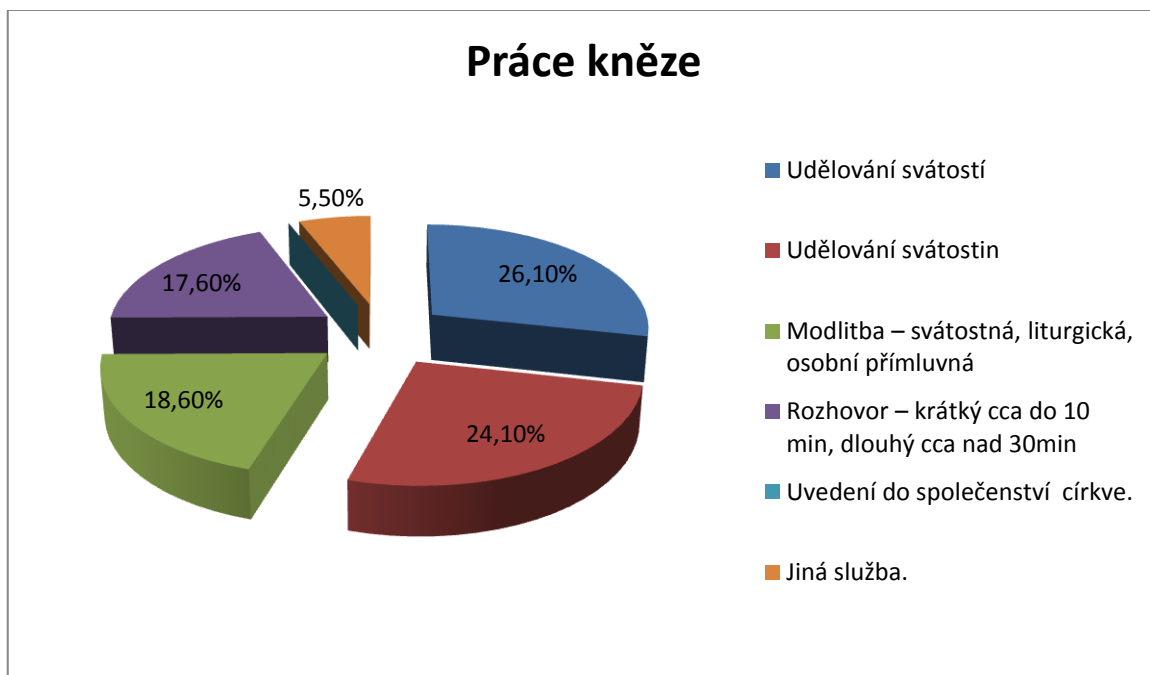
Otázka č. 5

Při jaké příležitosti?

Tab. 5 Práce kněze

Odpověď na otázku č. 5	n	%
Udělování svátostí - křest	52	26,1
Udělování svátostin- pohřeb	48	24,1
Modlitba - svátostná	37	18,6
Rozhovor	35	17,6
Uvedení do společenství církve	16	8,1
Jiná služba	11	5,5
N	199	100

Graf 5 Práce kněze

Při vyhodnocení této položky považují za 100% 199 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). Od kněze nejvíce respondentů 52 (tj. 26,1%) očekává udělování svátostí, 48 respondentů (tj. 24,1) udělování svátostin, 37 respondentů (tj. 18,6%) modlitbu, 35 odpovědělo (tj. 17,6%), že od kněze očekává rozhovor, délku neuvedl žádné respondent.

Uvedení do církevního společenství uvedlo 16 dotazovaných (tj. 8,1%), 11 respondentů (tj. 5,5%) uvedlo, že očekává jinou službu.

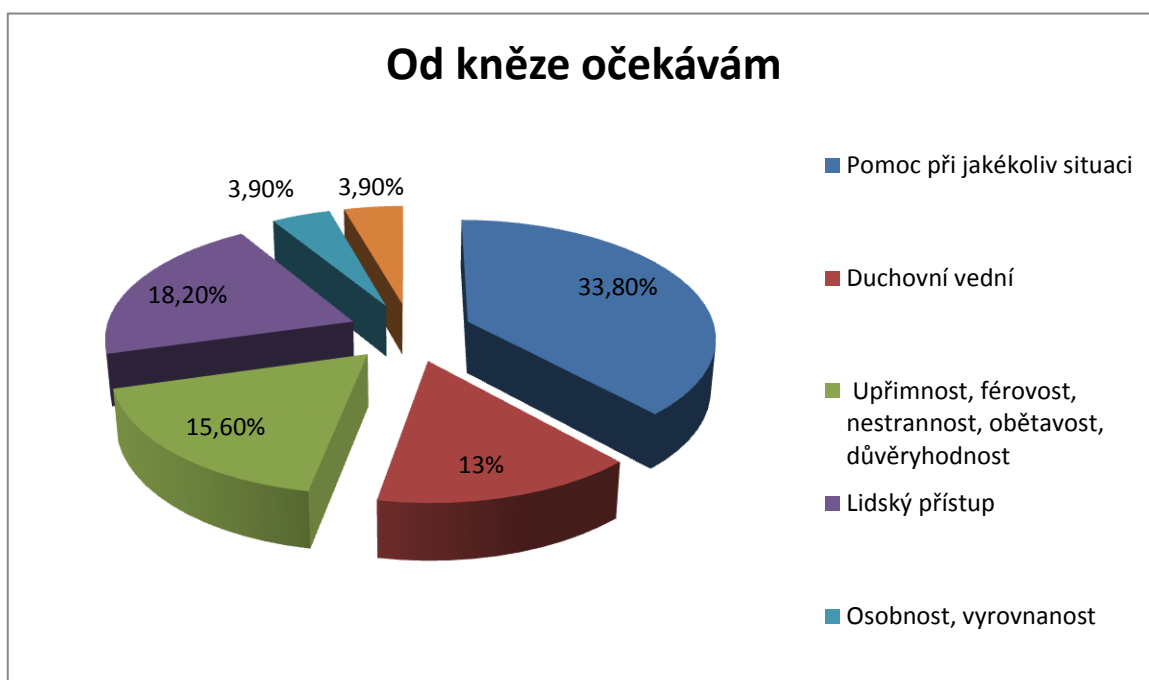
Otázka č. 6

Co očekáváte od kněze?

Tab. 6 Od kněze očekávám

Odpověď na otázku č. 6	n	%
Pomoc při jakékoli situaci	26	33,8
Duchovní vedení	10	13
Upřímnost, férovost, nestrannost, obětavost, důvěryhodnost	12	15,6
Lidský přístup a pochopení	14	18,2
Osobnost, vyrovnanost	3	3,9
Nadšení pro svou práci	3	3,9
Jiné	9	11,6
N	77	100

Graf 6 Od kněze očekávám

Na otevřenou otázku „Co očekáváte od kněze?“ respondenti odpovídali následovně. Na otázku č. 6 odpovědělo 57 respondentů. Při vyhodnocení této položky považují za 100% 77 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). Od kněze, nejvíce respondentů 26 (tj. 33,8%) očekává pomoc při jakékoliv situaci. 14 (tj. 18,2%) respondentů očekává lidský

přístup a pochopení. Upřímnost, férovost, nestrannost, obětavost, důvěryhodnost očekává 12 (tj. 15,6%) respondentů. Duchovní vedení 10 (tj. 13%) respondentů. Nadšení pro svou práci, osobnost, vyrovnanost očekávají po 3 (tj. 3,9%) respondentech.

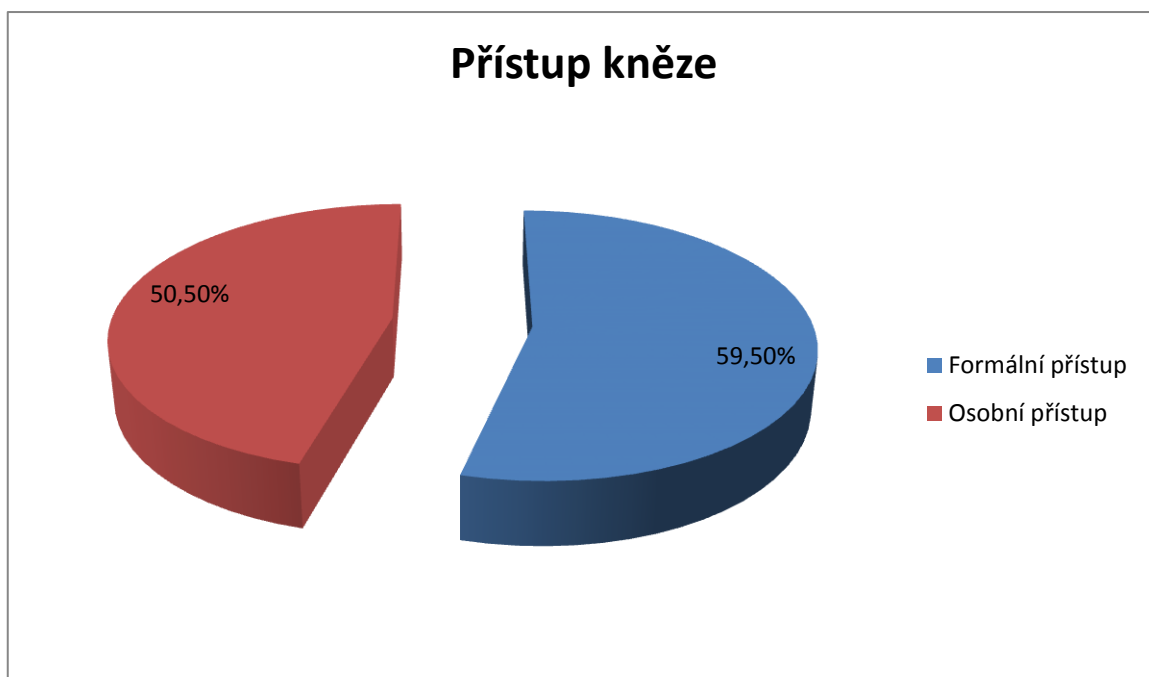
Otázka č. 7

S jakým přístupem kněze jste se setkal (a)?

Tab. 7 Přístup kněze

Odpověď na otázku č. 7	n	%
Formální přístup	51	49,5
Osobní přístup	52	50,5
N	103	100

Graf 7 Přístup kněze

Při vyhodnocení této položky považuji za 100% 103 odpovědi (respondenti mohli vybrat více odpovědí). S osobním přístupem se setkalo v počtu 52 respondentů (tj. 50,5%), 51 respondentů (tj. 49,5%), uvedlo setkání formální.

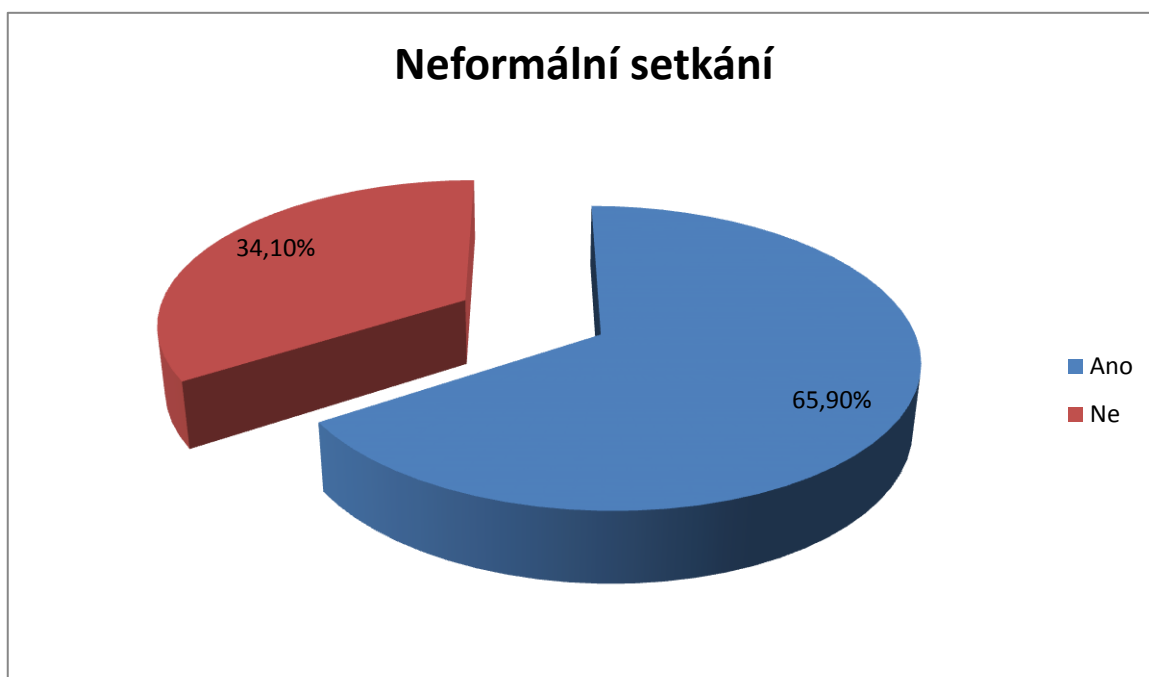
Otázka č. 8

Setkal (a) jste se někdy s knězem neformálně?

Tab. 8 Neformální setkání

Odpo věď na otázku č. 8	n	%
Ano	54	65,9
Ne	28	34,1
N	82	100

Graf 8 Neformální setkání

Na otázku č. 9 odpovědělo 82 respondentů. 54 respondentů (tj. 65,9%) odpovědělo, že se setkalo s knězem neformálně, 28 respondentů (tj. 34,1%) se neformálně s knězem nesetkalo.

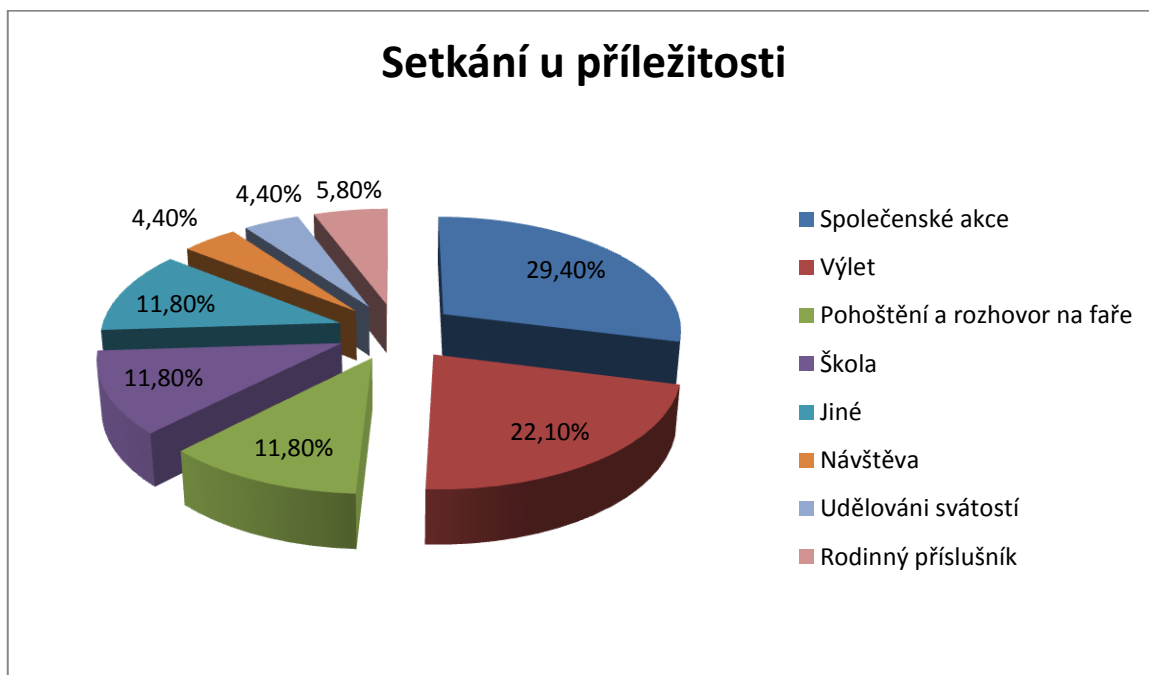
Otázka č. 9

Při jaké příležitosti?

Tab. 9 Setkání u příležitosti

Odpověď na otázku č. 9	n	%
Společenské akce	20	29,4
Výlet	15	22,1
Pohoštění a rozhovor na faře	8	11,8
Škola	8	11,8
Jiné	7	10,3
Rodinný příslušník	4	5,8
Návštěva	3	4,4
Udělování svátostí	3	4,4
N	68	100

Graf 9 Setkání u příležitosti

Na otevřenou otázku „Při jaké příležitosti?“ respondenti odpovídali následovně. Za 100% 68 odpovědí (respondenti, kteří uvedli kladnou odpověď u otázky č. 8 tedy 54 respondentů (tj. 65,9%), uvedli více odpovědí. Nejvíce respondentů, v počtu 20 (tj. 29,4%) se s knězem setká při společenských akcích. 15 (tj. 22,1%) na výletech. Ve škole 8 (tj. 11,8%), na faře při pohoštění také 8 (tj. 11,8%) dotazovaných. Jinou příležitost uvedlo 7 (tj. 10,3%)

dotázaných. 4 (tj. 5,8%) uvedlo rodinnou příslušnost. Při návštěvě se setkali 3 (tj. 4,4%), také 3 (tj. 4,4%) při udílení svátostí.

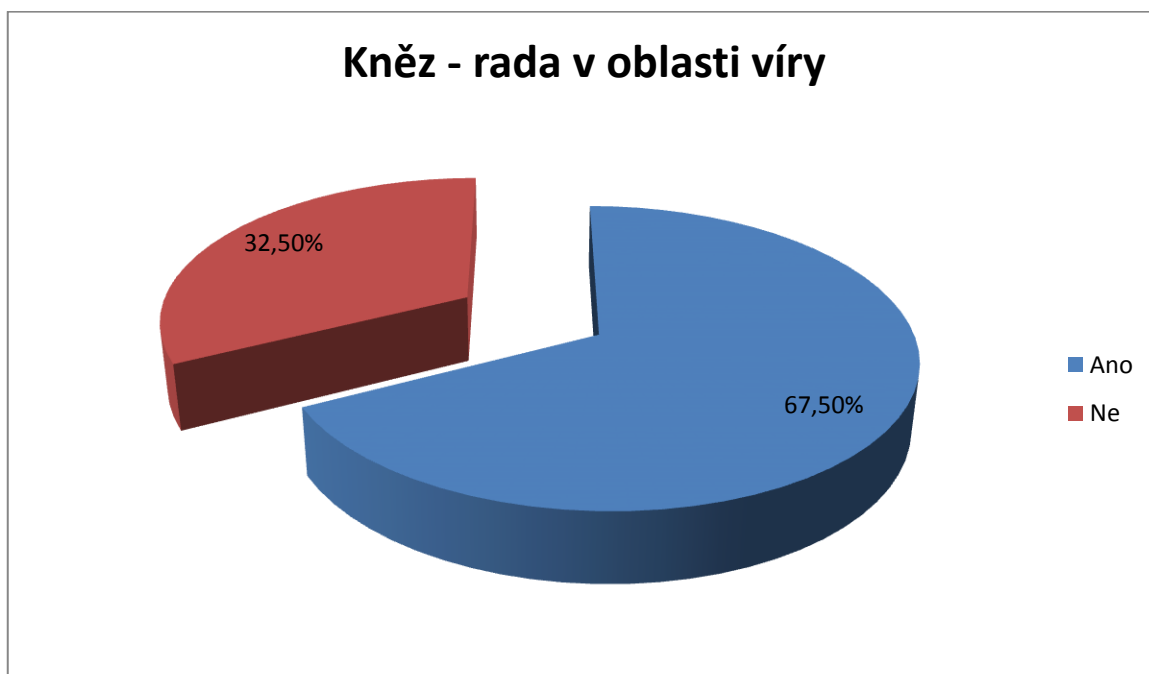
Otázka č. 10

Využil (a) jste někdy rady kněze v otázkách víry?

Tab. 10 Kněz - rada v oblasti víry

Odpověď na otázku č. 10	n	%
Ano	54	67,5
Ne	26	32,5
N	80	100

Graf 10 Kněz - rada v oblasti víry

Na otázku č. 10 odpovědělo 80 respondentů. 54 respondentů (tj. 67,5%) využilo rady kněze v oblasti víry, 26 dotazovaných (tj. 32,5%) tuto možnost nevyužilo.

Otázka č. 11

Využil (a) jste někdy rady kněze v otázkách mravů?

Tab. 11 Kněz - rada v oblasti mravů

Odpoověď na otázku č. 11	n	%
Ano	39	48,8
Ne	41	51,2
N	80	100

Graf 11 Kněz - rada v oblasti mravů

Na otázku č. 11 odpovědělo 80 respondentů. 39 respondentů (tj. 48,8%) odpovědělo, že využila rady kněze v oblasti mravů, 41 respondentů (tj. 51,2%) tuto možnost nevyužila.

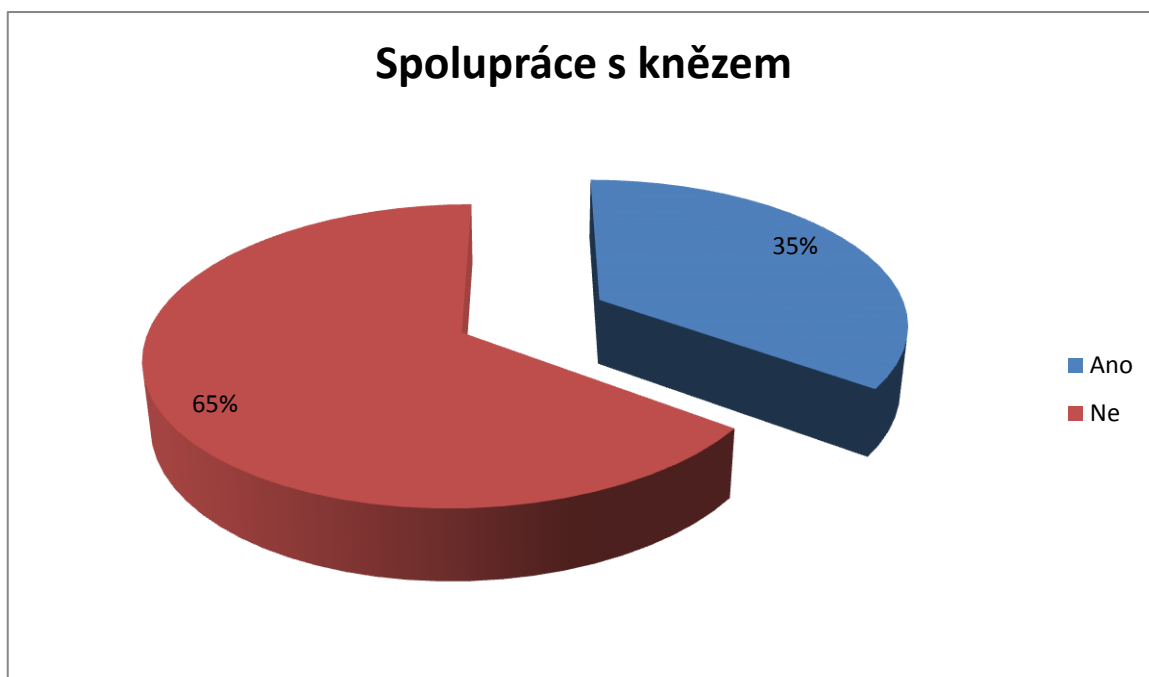
Otázka č. 12

Spolupracoval (a) jste někdy s knězem z vaší farnosti?

Tab. 12 Spolupráce s knězem

Odpověď na otázku č. 12	n	%
Ano	28	35
Ne	52	65
N	80	100

Graf 12 Spolupráce s knězem

Na otázku č. 12 odpovědělo 80 respondentů. 28 respondentů (tj. 35%) spolupracovalo s knězem ze své farnosti, 52 respondentů (tj. 65%) nespolupracovalo.

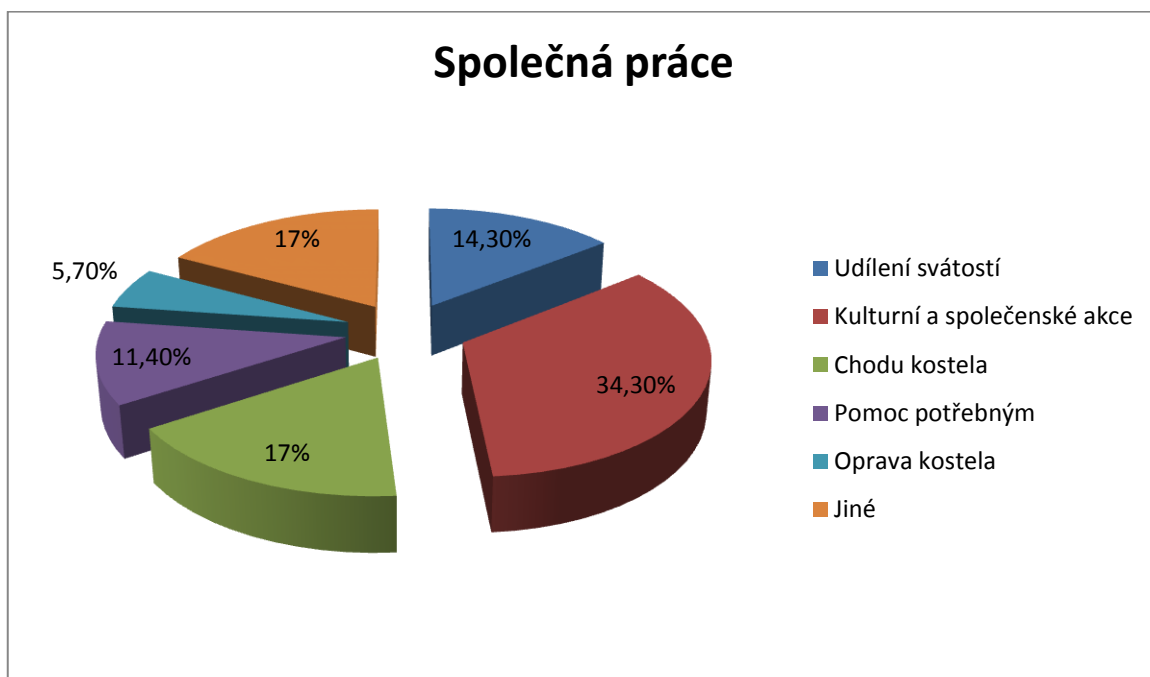
Otázka č. 13

Při jaké příležitosti (druh díla)?

Tab. 13 Společná práce

Odpověď na otázku č. 13	n	%
Udílení svátostí	5	14,3
Kulturní a společenské akce	12	34,3
Chodu kostela	6	17
Pomoc potřebným	4	11,4
Oprava kostela	2	5,7
Jiné	6	17
N	35	100

Graf 13 Společná práce

K vyhodnocení této položky považuji za 100% 35 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). U otázky č. 12 uvedlo 28 (tj. 35%) ano. Na otevřenou otázku „Při jaké příležitosti (druh díla)?“ respondenti odpovídali tak, že jsme to shrnuli následovně. Největším podílem, což je u 12 (tj. 34,3%) respondentů, se podílí při kulturní a společenské akci. 6 (tj. 17%) při chodu kostela, a stejně tak 6 (tj. 17%) uvedlo jiné. Při udílení svátostí 5 (14,3%) dotazovaných. Pomoc potřebným, odpověděli 4 (tj. 11,4%) respondenti. 2 (tj. 5,7%) uvedli opravu kostela.

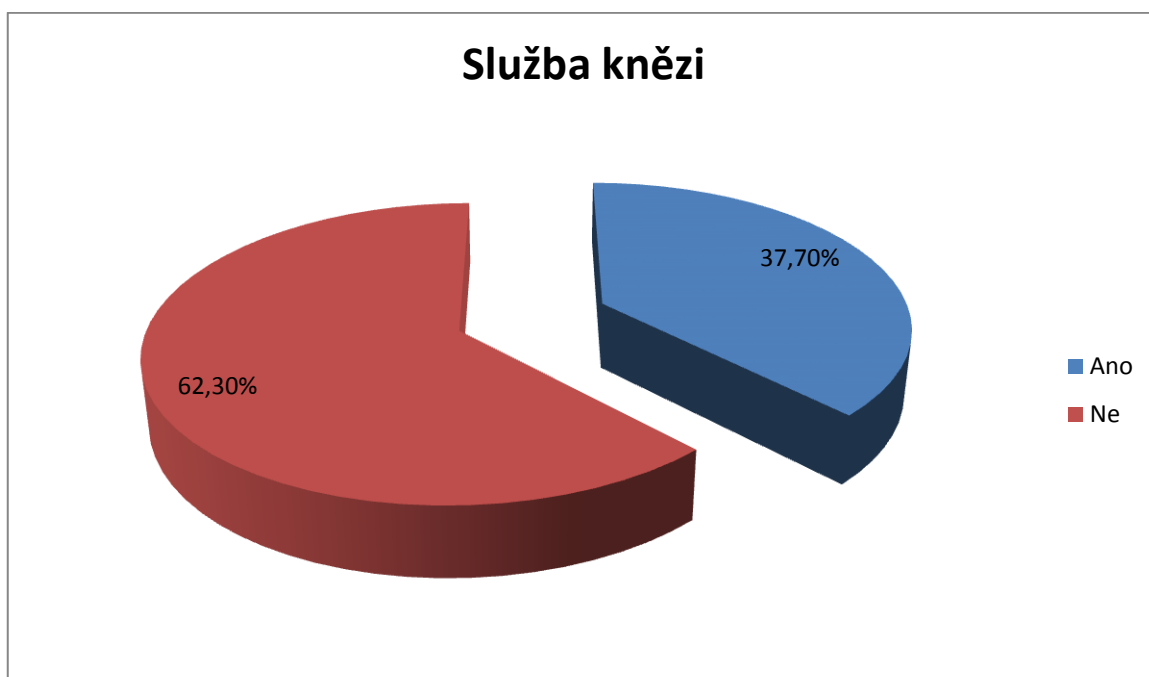
Otázka č. 14

Nabídl (a) jste někdy knězi svoje služby (pomoc)?

Tab. 14 Služba knězi

Odpověď na otázku č. 14	n	%
Ano	29	37,7
Ne	48	62,3
N	77	100

Graf 14 Služba knězi

Na otázku č. 14 odpovědělo 77 respondentů. 29 respondentů (tj. 37,7%) uvedlo, že nabídlo své služby knězi, 48 dotázaných (tj. 62,3%) nenabídlo.

Otázka č. 15

Jaká byla reakce kněze?

Tab. 15 Reakce na nabízenou pomoc

Odpověď na otázku č. 15	n	%
Pozitivní	13	44,8
Přijal ji	11	38
Odmítavá	2	6,9
Jiná	3	10,3
N	29	100

Graf 15 Reakce na nabízenou pomoc

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 29 odpovědí. Pozitivní reakci uvedlo 13 (tj. 44,8%) respondentů. 11 (tj. 38%) uvedlo, že pomoc byla přijata. Jinou reakcí uvedlo 3 (tj. 10,3%) respondentů. S odmítavou reakcí se setkali 2 (tj. 6,9%) dotázaných.

Otázka č. 16

Podporuje kněz ve Vaší farnosti společenský život farníků?

Tab. 16 Podpora kněze farníků

Odpověď na otázku č. 16	n	%
Ano	45	75
Ne	15	25
N	60	100

Graf 16 Podpora kněze farníků

Na otázku č. 16 odpovědělo 60 respondentů. 45 respondentů (tj. 75%) odpovědělo, že kněz ve farnosti podporuje společenství farníků, 15 respondentů (tj. 25%) uvedlo, že kněz, jejich společenství nepodporuje.

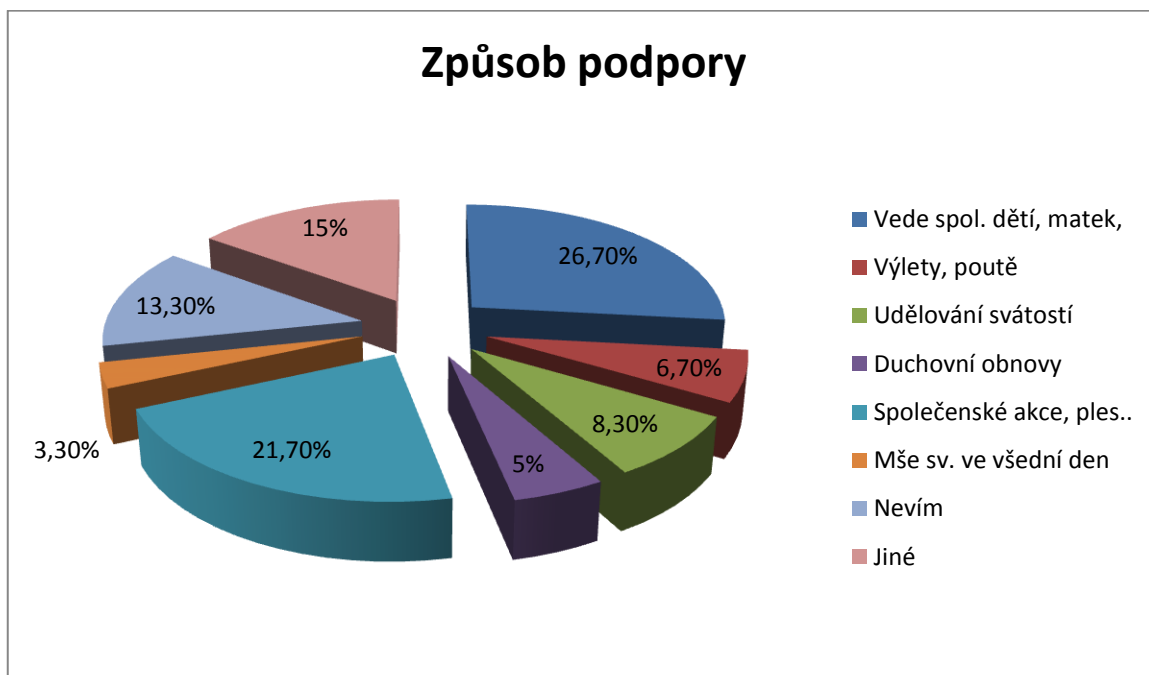
Otázka č. 17

Jakým způsobem?

Tab. 17 Způsob podpory

Odpověď na otázku č. 17	n	%
Vede spol. dětí, matek,	16	26,7
Výlety, poutě	4	6,7
Udělování svátostí	5	8,3
Duchovní obnovy	3	5
Společenské akce, ples..	13	21,7
Mše sv. ve všední den	2	3,3
Nevím	8	13,3
Jiné	9	15
N	60	100

Graf 17 Způsob podpory

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 60 odpovědí (respondenti, kteří odpověděli na otázku č. 16 ano, uvedli více odpovědí). Nejvíce 16 (tj. 26,7%) respondentů uvedlo, podporu kněze při společenství dětí a matek. 13 (tj. 21,7%) uvedlo společenské akce, plesy. 9 (tj. 15%) jiné. 8 (tj. 13,3%) nevědělo. 5 (tj. 8,3%) uvedlo udílení svátostí.

Podporu poutí a výletů uvedli 4 (tj.6,7%) respondenti. 2 (tj. 3,3%) uvedli sloužení mše svaté ve všední den.

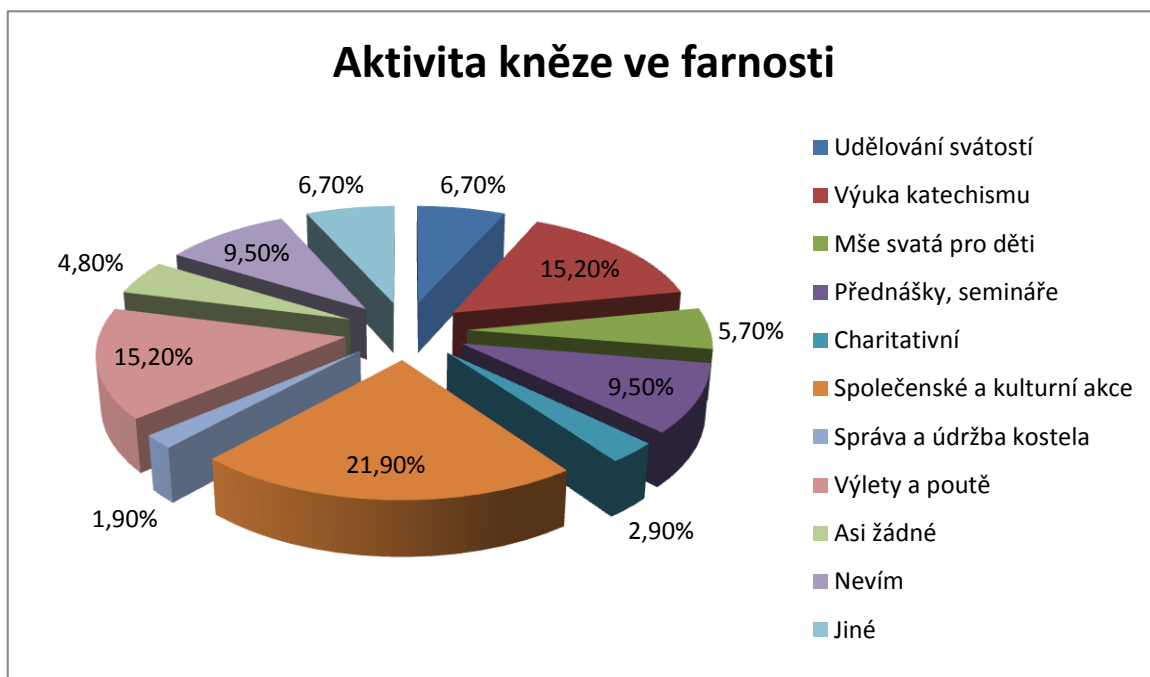
Otázka č. 18

Jaké aktivity organizuje kněz ve Vaší farnosti?

Tab. 18 Aktivita kněze ve farnosti

Odpoověď na otázku č. 18	n	%
Udělování svátostí	7	6,7
Výuka katechismu	16	15,2
Mše svatá pro děti	6	5,7
Přednášky, semináře	10	9,5
Charitativní	3	2,9
Společenské a kulturní akce	23	21,9
Správa a údržba kostela	2	1,9
Výlety a poutě	16	15,2
Asi žádné	5	4,8
Nevím	10	9,5
Jiné	7	6,7
N	105	100

Graf 18 Aktivita kněze ve farnosti

Otázka č. 18 je podobná předcházející otázce, ale jedná se o aktivity, které organizuje kněz. Pro vyhodnocení této položky zde za 100% považují 105 odpovědí (respondenti

uváděli více odpovědí). Nejvíce 23 (tj. 21,9%) dotázaných uvedlo společenské a kulturní akce. Výuku katechismu uvedlo 16 (tj. 15,2%) stejně i výlety a poutě 16 (tj. 15,2%) respondentů. 10 (tj. 9,5%) nevědělo, jaké aktivity pořádá kněz ve farnosti a stejné množství respondentů uvedlo 10 (tj. 9,5%) přednášky a semináře. Jiné uvedlo 7 (tj. 6,7%) a stejně tak 7 (tj. 6,7) udělování svátostí. 6 (tj. 5,7%) respondentů uvedlo mše svaté pro děti. Asi uvedlo 5 (tj. 4,8%) dotázaných. 3 (tj. 2,9%) respondenti uvedli charitativní aktivity kněze. 2 (tj. 1,9%) respondenti uvedli správu a údržbu kostela.

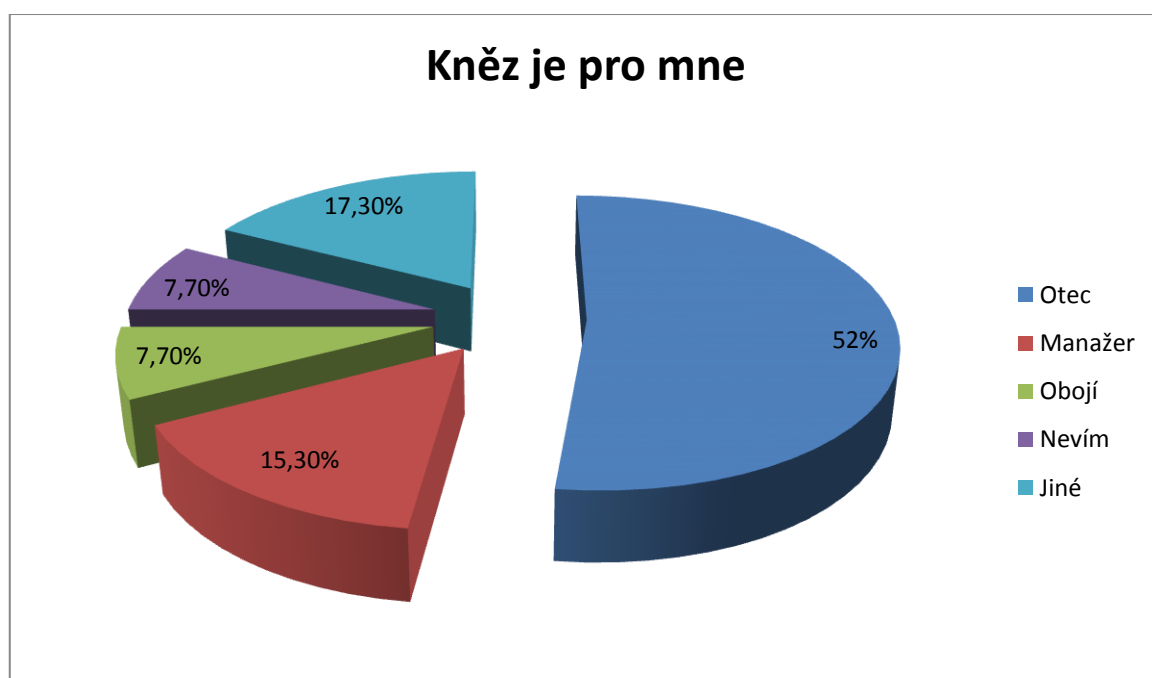
Otázka č. 19

Je pro Vás kněz spíše manažer, nebo otec farního společenství?

Tab. 19 Kněz je pro mne

Odpořed' na otázku č. 19	n	%
Otec	27	52
Manažer	8	15,3
Obojí	4	7,7
Nevím	4	7,7
Jiné	9	17,3
N	52	100

Graf 19 Kněz je pro mne

Pro vyhodnocení této položky za 100% považují 52 odpovědí. Respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky. 27 (tj. 52%) považují kněze za otce. 9 (tj. 17,3) uvedlo jinou odpověď. 8 (tj. 15,3%) dotázaných považuje kněze za manažera. 4 (tj. 7,7%) neví a stejně tak 4 (tj. 7,7%) respondentů považuje kněze za obojí.

Otázka č. 20

Modlíte se za Vašeho kněze ve farnosti?

Tab. 20 Modlitba za kněze

Odpo věď na otázku č. 20	n	%
Ano	25	33,8
Ne	49	66,2
N	74	100

Graf 20 Modlitba za kněze

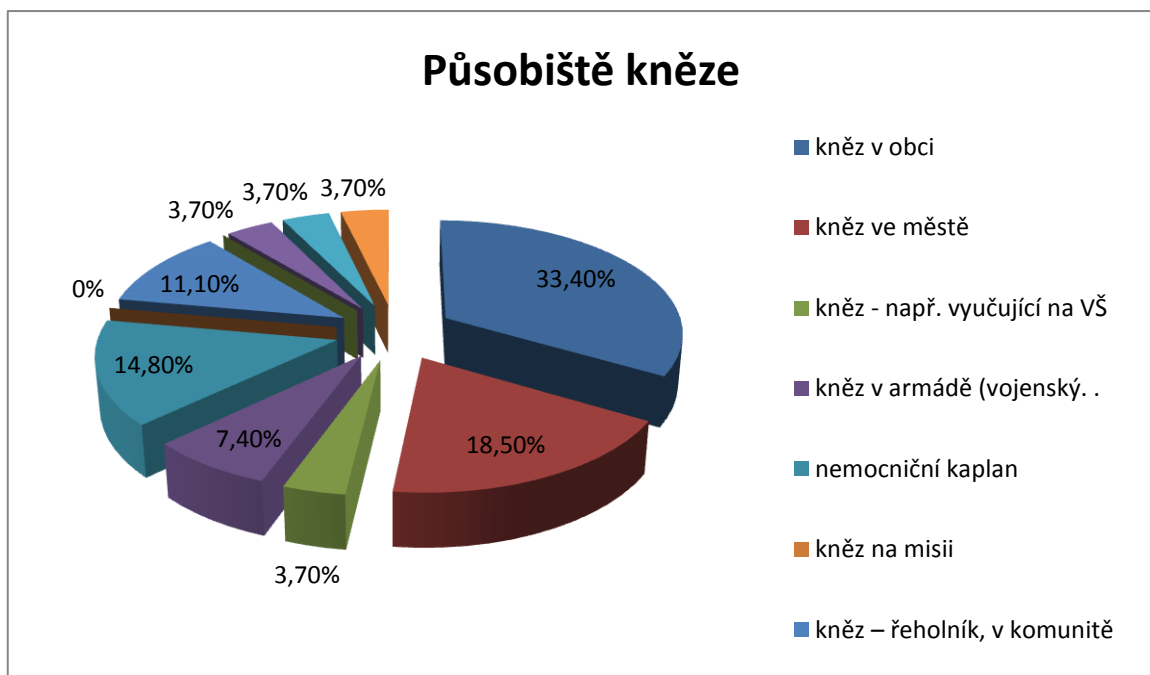
Na otázku č. 20 odpovědělo 74 respondentů. 25 respondentů (tj. 33,8%) odpovědělo, že se modlí za kněze ve farnosti, 49 respondentů (tj. 66,2%) se nemodlí.

V jaké oblasti, případně v oblastech vy jako kněz se nasazujete a co byste ještě doplnil, kde by kněz měl působit, případně uveďte, kde si myslíte, že by působit neměl:

Tab. Působišť kněze

Odpověď na otázku	n	%
kněz v obci	9	33,4
kněz ve městě	5	18,5
kněz - např. vyučující na VŠ	1	3,7
kněz v armádě (vojenský. .	2	7,4
nemocniční kaplan	4	14,8
kněz na misi	0	0
kněz – řeholník, v komunitě	3	11,1
kněz v různých typech služby (biskup, provinciál, představený svěceného díla)	0	0
kněz exorcista	0	0
kněz pro integrovaný záchranný systém	1	3,7
kněz pro církevní soud	1	3,7
ne politika, obchod	1	3,7
N	27	100

Graf Působíště kněze

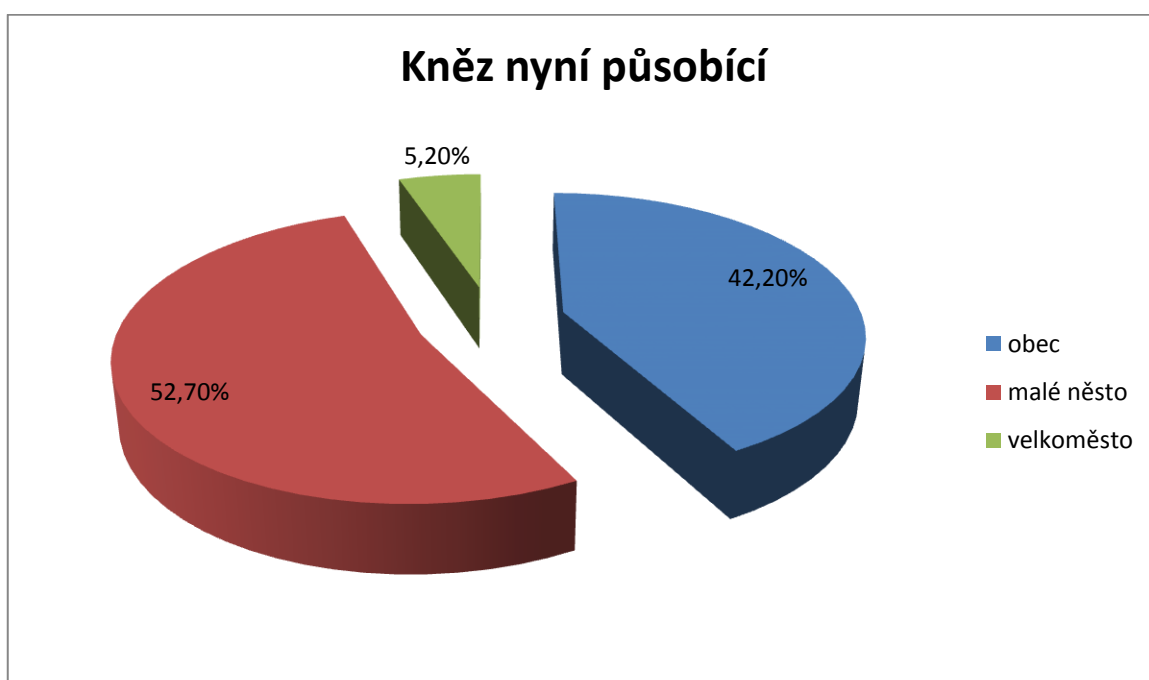
Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 27 odpovědí (respondenti uvedli více možností a mohli doplnit další odpovědi). Nejvíce kněží 9 (tj. 33,4%) se nasazují v obci. 5 (tj. 18,5%) působí ve městě. Nemocničním kaplanem je 4 (tj. 14,8%) dotázaných. 3 (tj. 11,1%) jsou kněží žijící v komunitě. 2 (tj. 7,4%) respondentů působí v armádě. 1 (tj. 3,7%) respondent vyučuje na vysoké škole, stejně 1 (tj. 3,7%) působí u církevního soudu. 1 (tj. 3,7%) respondent uvedl, že by kněz měl působit v integrovaném záchranném systému. Kněz by neměl působit v politice a v obchodě uvedl 1 (tj. 3,7%) respondent.

Vy osobně jste knězem žijícím v:

Tab. Kněz nyní působící

Odpověď na otázku	n	%
obci	8	42,1
malé město	10	52,7
velkoměsto	1	5,2
N	19	100

Graf Kněz nyní působící

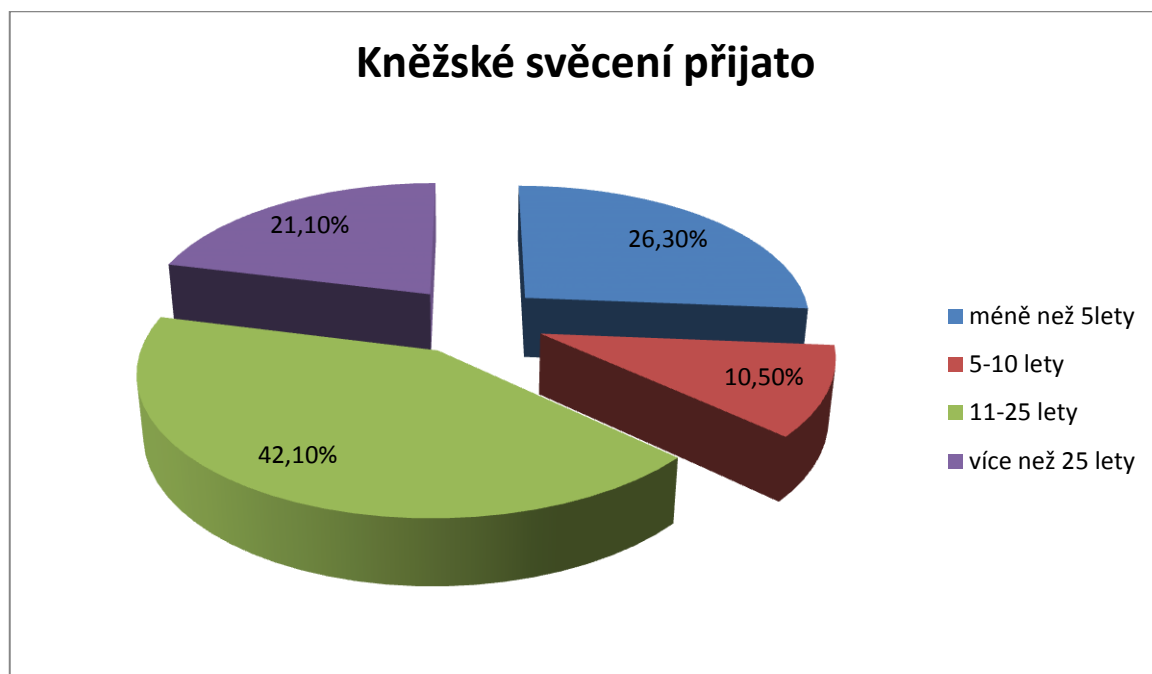
10 (tj. 52,7%) kněží žije v malém městě. 8 (tj. 42,1%) působí v obci a 1 (tj. 5,2%) respondent uvedl své působiště ve velkoměstě.

Kněžské svěcení jste přijal před:

Tab. Kněžské svěcení přijato

Odpoověď na otázku	n	%
méně než 5 lety	5	26,3
5-10 lety	2	10,5
11-25 lety	8	42,1
více než 25 lety	4	21,1
N	19	100

Graf Kněžské svěcení přijato

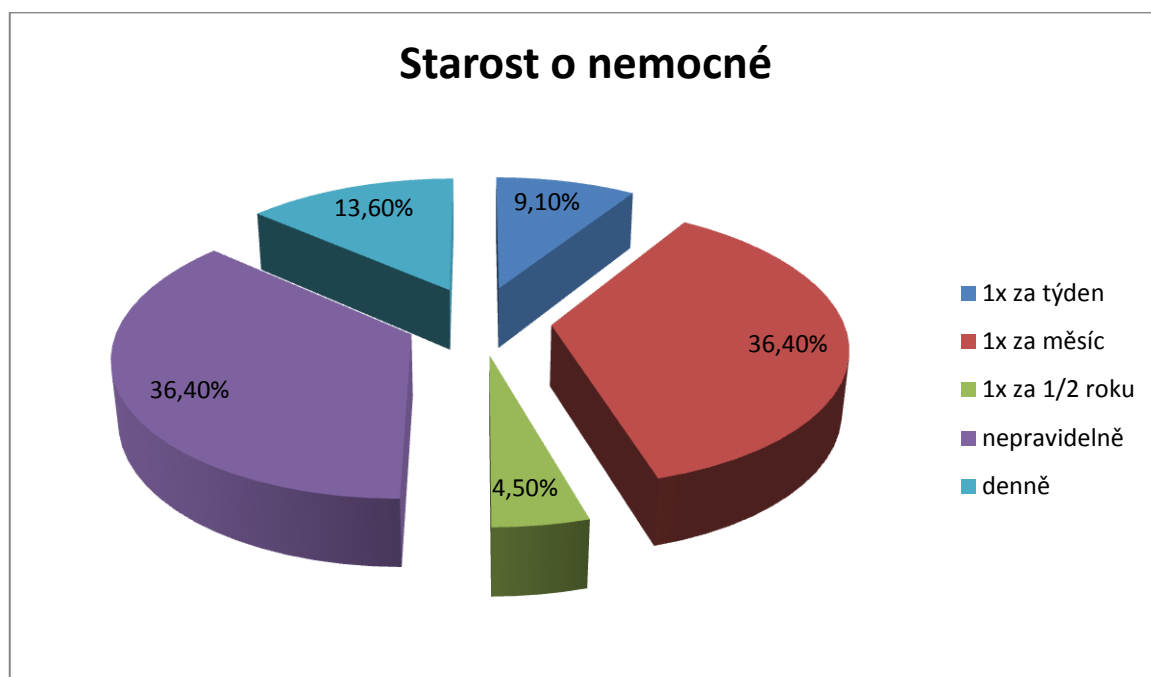
8 (tj. 42,1%) kněží přijalo kněžské svěcení před 11-25 lety. 5 (tj. 26,3%) dotázaných uvedlo méně než 5lety. 4 (tj. 21,1%) jsou kněžími více než 25 let. 2 (tj. 10,5%) přijali kněžské svěcení před 5-10 lety.

Návštěvu nemocných uskutečňujete:

Tab. Starost o nemocné

Odpoověď na otázku	n	%
1x za týden	2	9,1
1x za měsíc	8	36,4
1x za 1/2 roku	1	4,5
1x za rok	0	0
nepravidelně	8	36,4
denně	3	13,6
N	22	100

Graf Starost o nemocné

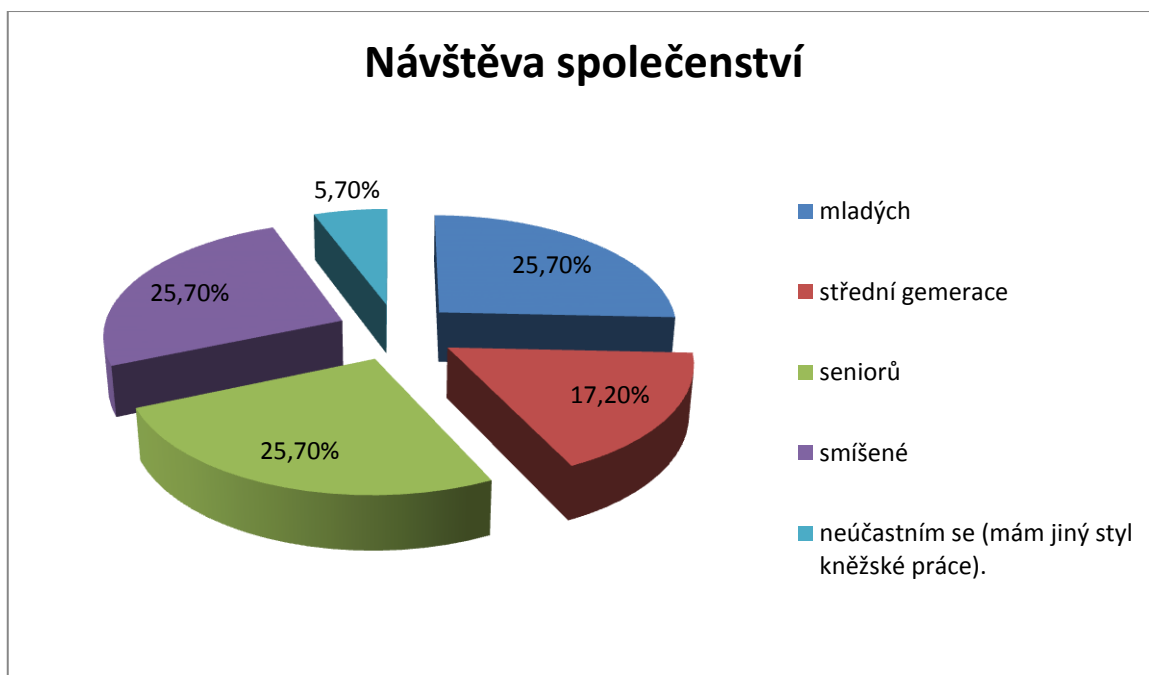
Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 22 odpovědí (někteří respondenti mají více farností a návštěvu uskutečňují v každé farnosti jinak). 8 (tj. 36,4%) respondentů uvedlo návštěvu nemocných 1x za měsíc, stejný počet 8 (tj. 36,4%) kněží návštěvu uskutečňuje nepravidelně. 3(tj. 16,6%) navštěvují denně nemocné. 2 (tj. 9,1%) dotázaných uskutečňují návštěvu 1x za týden. 1 za ½ roku navštíví nemocné kněz 1 (tj. 4,5%).

Setkáváte se ve vaší farnosti ve společenství spíše:

Tab. Návštěva společenství

Odpoověď na otázku	n	%
mladých	9	25,7
střední generace	6	17,2
seniorů	9	25,7
smíšené	9	25,7
neúčastním se (mám jiný styl kněžské práce)	2	5,7
N	35	100

Graf Návštěva společenství

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 35 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). Stejný počet kněží 9 (tj. 25,7%) navštěvuje společenství: mladých, seniorů a smíšené. 6 (tj. 17,2%) respondentů navštěvuje společenství střední generace. Na návštěvě společenství se neúčastní 2 (tj. 5,7%) kněží, protože mají jiný styl práce.

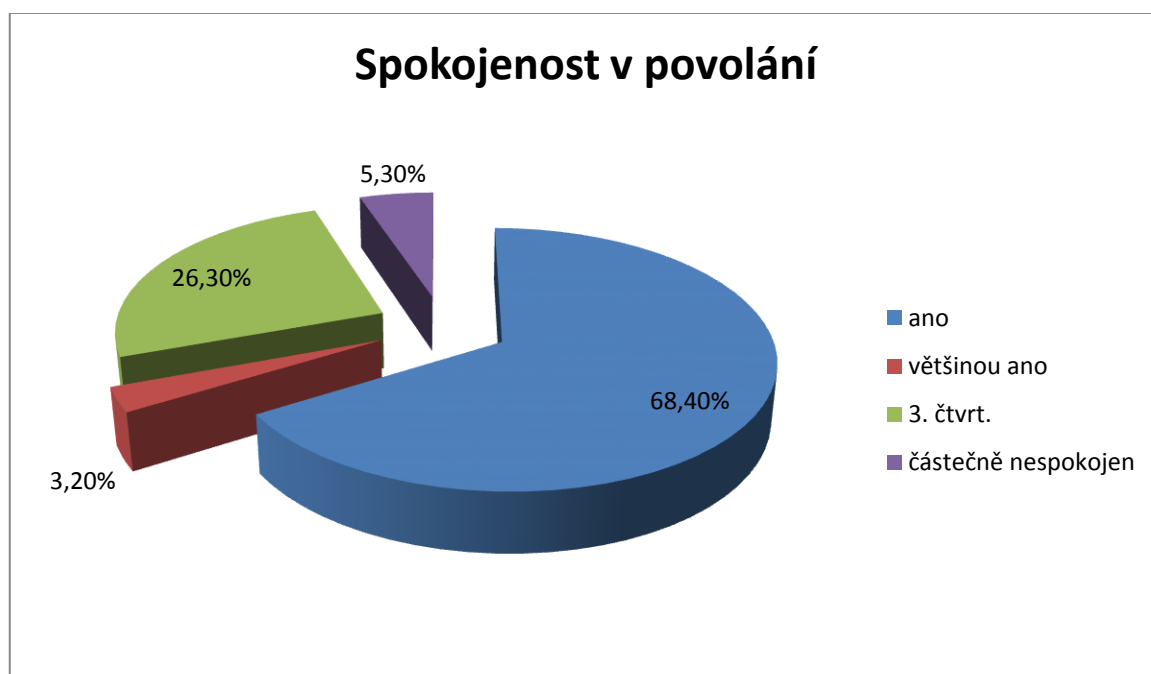
Otázka č. 1

Cítíte se spokojený a naplněný ve svém duchovním povolání?

Tab. 1 Spokojenost v povolání

Odpověď na otázku č. 1	n	%
ano	13	68,4
většinou ano	5	26,3
částečně nespokojen	1	5,3
N	19	100

Graf Spokojenost v povolání

Spokojenost a naplněnost ve svém duchovním povolání pociťuje 13 (tj. 68,4%) respondentů. Většinou spokojeni jsou 5 (26,3%) dotázaných. Částečnou nespokojenost ve svém duchovním povolání pociťuje 1 (tj. 5,3%) kněz.

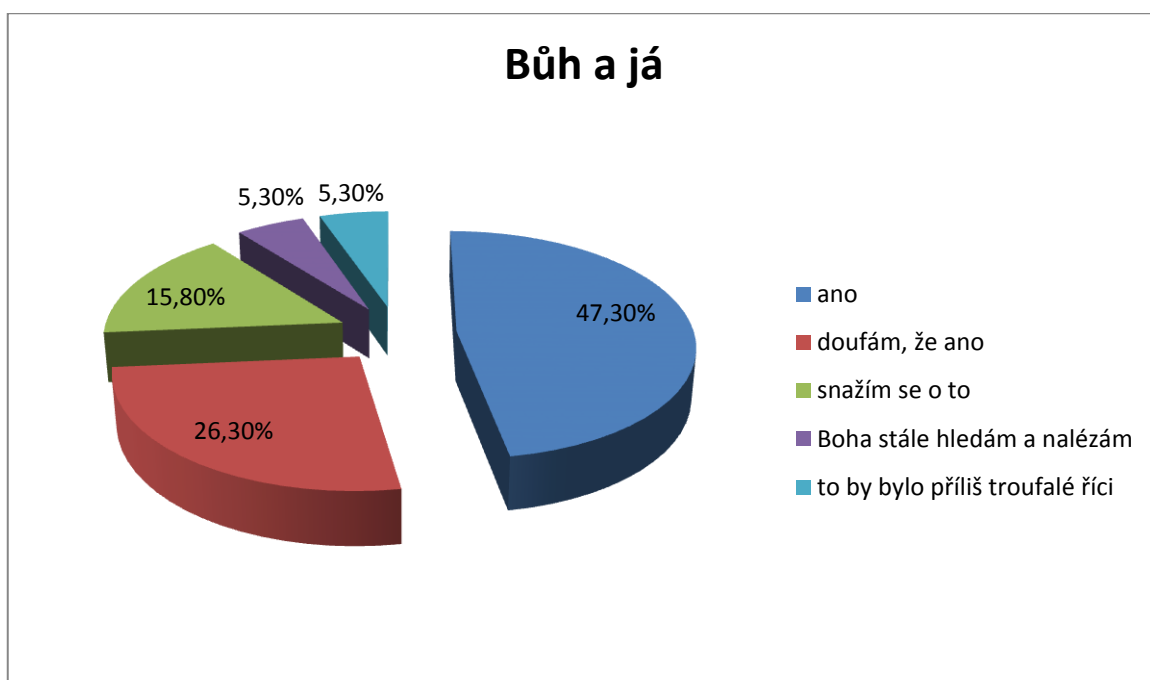
Otázka č. 2

Domníváte se, že Bůh je ve středu Vašeho srdce?

Tab. 2 Bůh a já

Odpověď na otázku č. 2	n	%
ano	9	47,3
doufám, že ano	5	26,3
snažím se o to	3	15,8
Boha stále hledám a nalézám	1	5,3
to by bylo příliš troufalé říci	1	5,3
N	19	100

Graf Bůh a já

9 (tj. 47,3%) respondentů se domnívá, že Bůh je ve středu jejich srdce. 5 (tj. 26,3%) respondentů doufá, že to tak je. 3 (tj. 15,8%) respondenti se snaží, aby Boha měli ve středu srdce. 1 (tj. 5,3%) respondent Boha stále hledá a nalézá. Za příliš troufalé to takto říci uvedl 1 (tj. 5,3%) kněz.

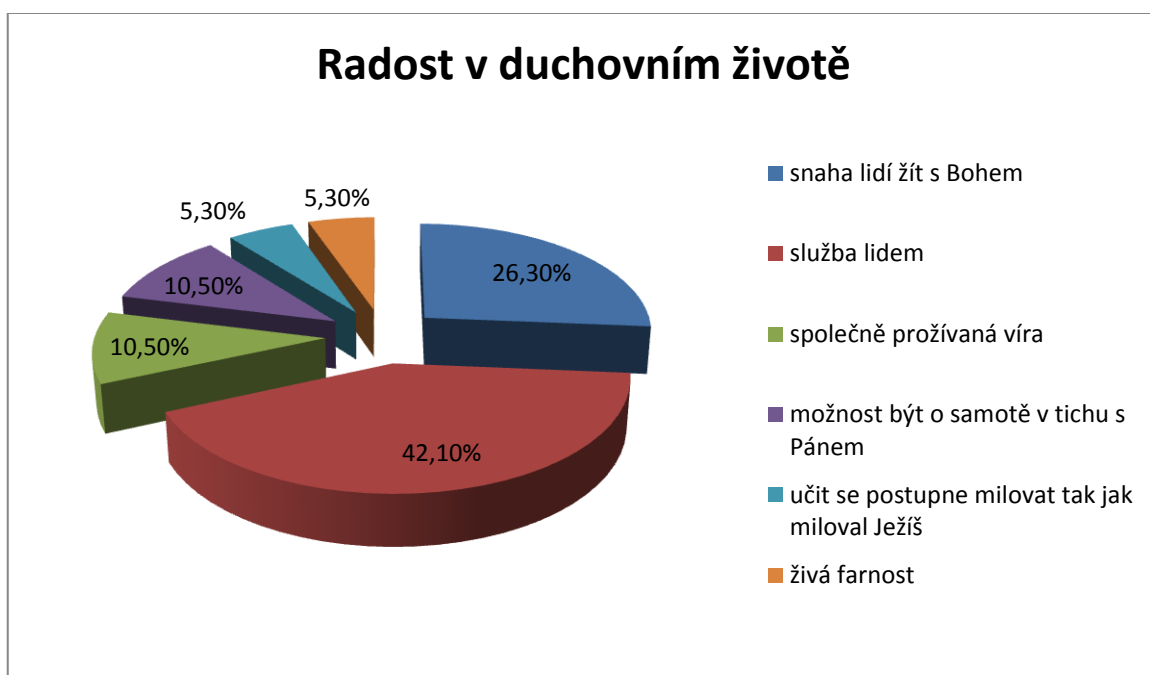
Otázka č. 3

Co Vám činí radost ve Vašem duchovním životě nejvíce?

Tab. 3 Radost v duchovním životě

Odpověď na otázku č. 3	n	%
snaha lidí žít s Bohem	5	26,3
služba lidem	8	42,1
společně prožívaná víra	2	10,5
možnost být o samotě v tichu s Pánem	2	10,5
učit se postupně milovat jako miloval Ježíš	1	5,3
živá farnost	1	5,3
N	19	100

Graf Radost v duchovním životě

Za největší radost ve svém duchovním životě považuje 8 (tj.42,1%) respondentů službu lidem. 5 (tj. 26,3%) respondentů dělá radost, když se lidé snaží žít s Bohem. 2 (tj. 10,5%) dotázaných má radost když může být v tichu s Pánem a stejnému počtu 2 (tj. 10,5%) dotázaných dělá radost společně prožité víry. Pro 1 (tj. 5,3%) respondenta je duchovní

radostí živá farnost a stejný počet 1 (tj. 5,3%) odpověděl, že je pro něj radostí, když se může postupně učit milovat tak, jako miloval Ježíš.

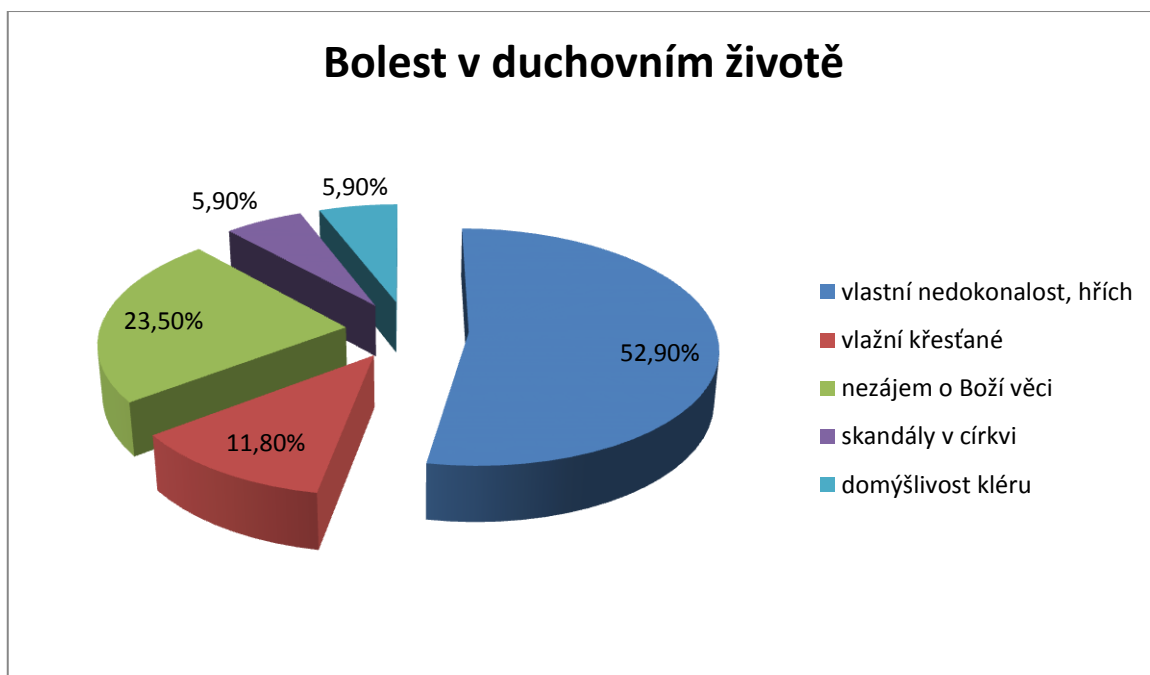
Otázka č. 4

Co Vám působí bolest ve Vašem duchovním životě nejvíce?

Tab. 4 Bolest v duchovním životě

Odpověď na otázku č. 4	n	%
vlastní nedokonalost, hřích	9	52,9
vlažní křesťané	2	11,8
nezájem o Boží věci	4	23,5
skandály v církvi	1	5,9
domýšlivost kléru	1	5,9
N	17	100

Graf Bolest v duchovním životě

Pro vyhodnocení této otázky považuji za 100% 17 (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 9 (tj. 52,9%) respondentů za největší bolest ve svém duchovním životě považuje vlastní nedokonalost a hřích. 4 (tj. 23%) respondenti uvedli nezájem o Boží věci. 2 (tj. 11,8%) kněží činí bolest vlažní křesťané. 1 (tj. 5,9%) respondentů činí bolest domýšlivost kléru a stejně tak 1 (tj. 5,9%) dotazovanému skandály v církvi.

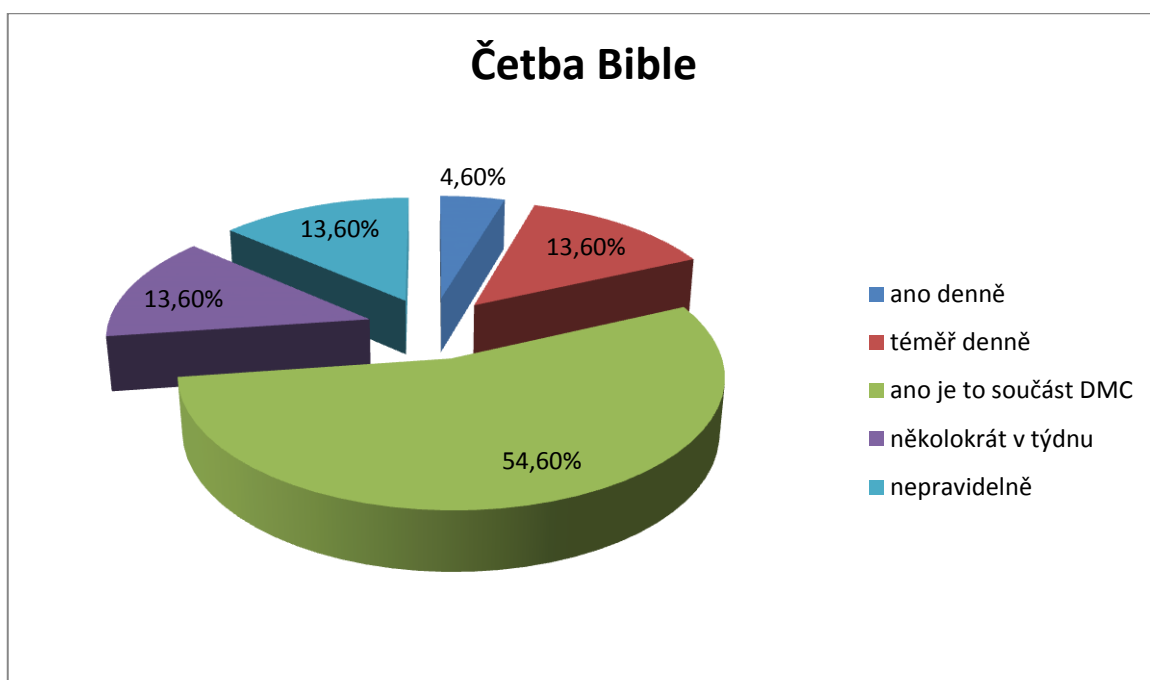
Otázka č. 5

Daří se Vám skloubit při Vaší vytíženosti každodenní práce s pravidelnou četbou Písma? Pokud není pravidelná, jak často se Vám to daří?

Tab. 5 Četba Bible

Odpověď na otázku č. 5	n	%
ano denně	1	4,6
téměř denně	3	13,6
ano, je to součást DMC	12	54,6
několikrát v týdnu	3	13,6
nepravidelně	3	13,6
N	22	100

Graf Četba Bible

Pro vyhodnocení této otázky považuji za 100% 22 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). 12 (tj.54,6%) respondentů uvedlo pravidelné čtení písma je to součást DMC. téměř denně čte Písmo 3 (tj. 13,6%) dotázaných. 3 (tj. 13,6%) dotázaných čte Bibli nepravidelně a to několikrát v týdnu.

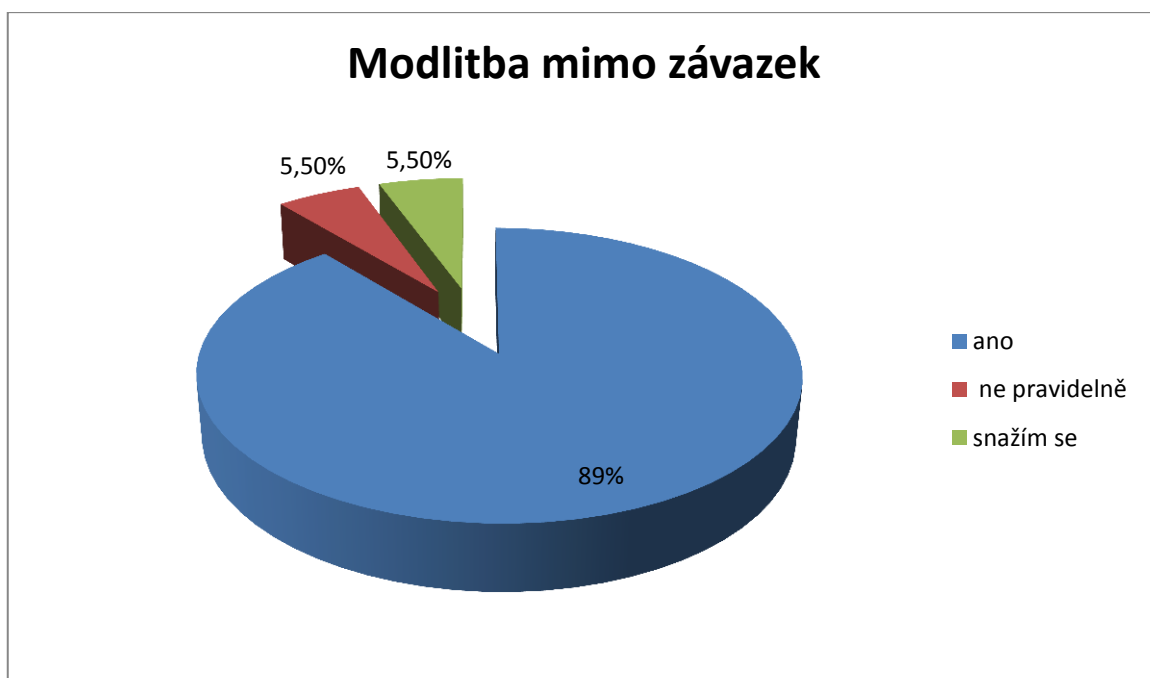
Otázka č. 6

Modlíte se ještě něco jiného, než to, co je základem kněžského „povinnosti“ (modlitba hodin, celebrace mše)?

Tab. 6 Modlitba mimo závazek

Odpověď na otázku č. 6	n	%
ano	16	89
ne pravidelně	1	5,5
snažím se	1	5,5
N	18	100

Graf Modlitba mimo závazek

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 16 (tj. 89%) kněží se modlí nad povinnost. 1 (tj. 5,5%) respondent se o to snaží a 1 (tj. 5,5%) se modlí nepravidelně.

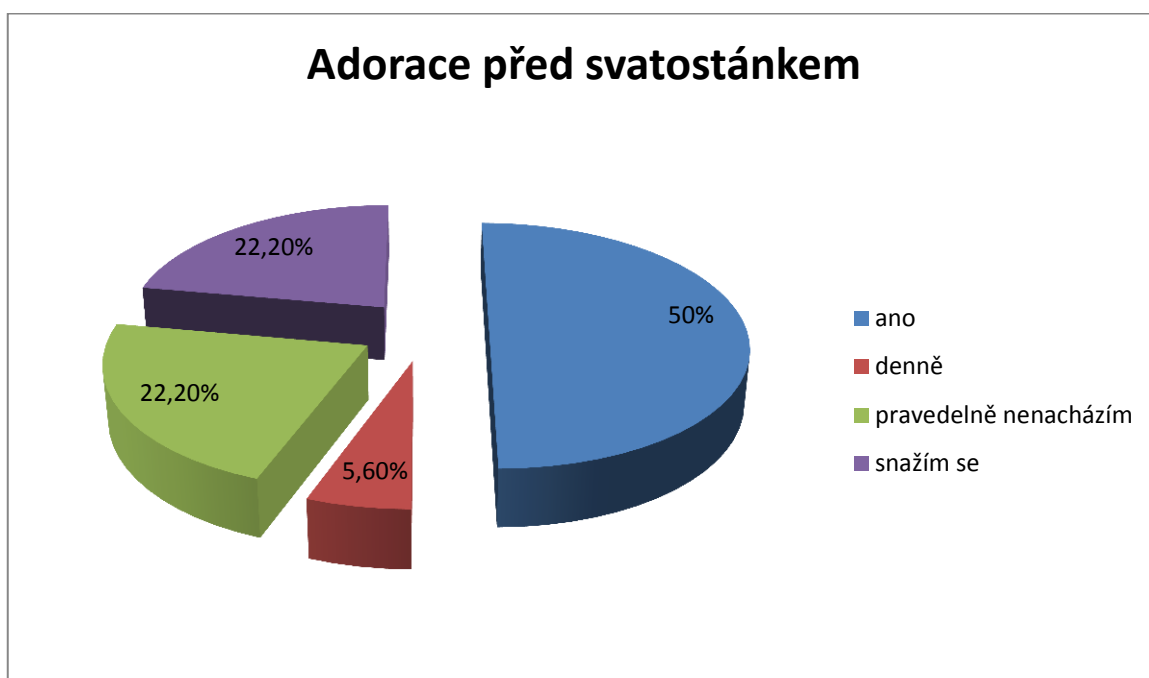
Otázka č. 7

Nacházíte čas pravidelně přebývat před svatostánkem?

Tab. 7 Adorace před svatostánkem

Odpověď na otázku č. 7	n	%
ano	9	50
denně	1	5,6
pravidelně nenacházím	4	22,2
snažím se	4	22,2
N	18	100

Graf Adorace před svatostánkem

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 9 (tj. 50%) kněží nachází čas na pravidelnou adoraci. 4 (tj. 22,2%) respondentů čas pravidelně nenacházejí a stejný počet 4 (tj. 22,2%) dotázaných se snaží o pravidelnost. 1 (tj. 5,6%) respondent denně nachází čas byt před svatostánkem.

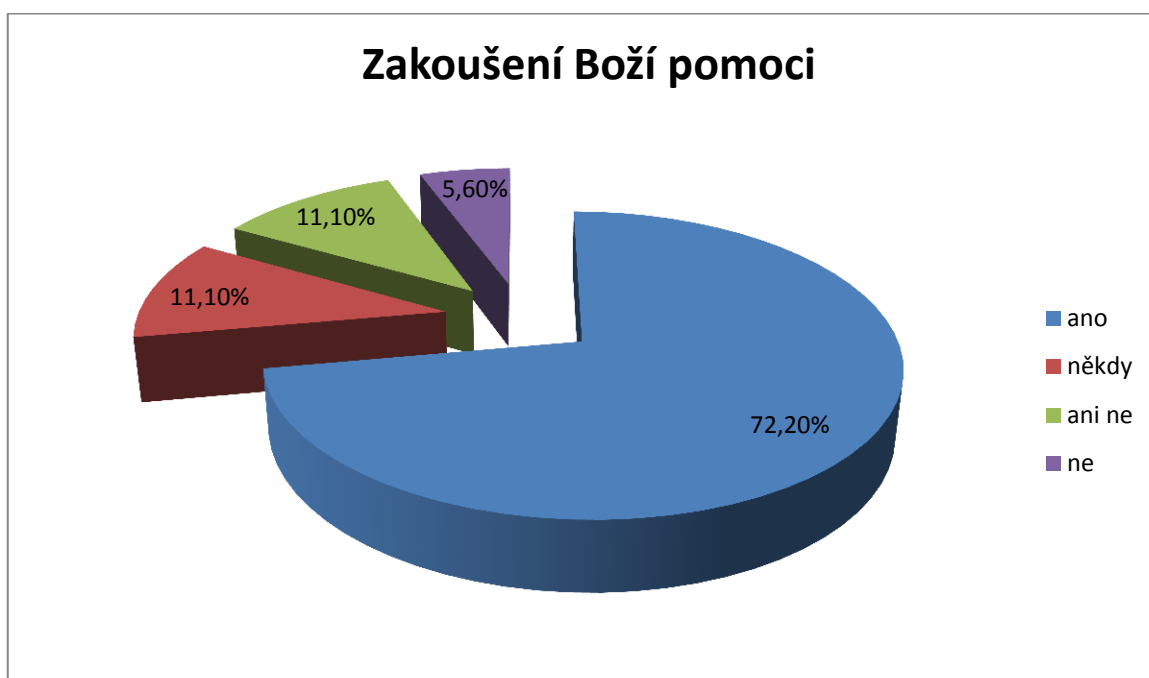
Otázka č. 8

Zakoušíte častěji Boží útěchy?

Tab. 8 Zakoušení Boží pomoci

Odpověď na otázku č. 8	n	%
ano	13	72,2
někdy	2	11,1
ani ne	2	11,1
ne	1	5,6
N	18	100

Graf Zakoušení Boží pomoci

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 13 (tj.72,2%) respondentů zakouší častěji Boží útěchy. 2 (tj. 11,1%) respondenti někdy a stejný počet 2 (tj. 11,1%) dotázaných odpovědělo ani ne. 1 (tj. 5,6%) respondent nezakouší častěji Boží pomoci.

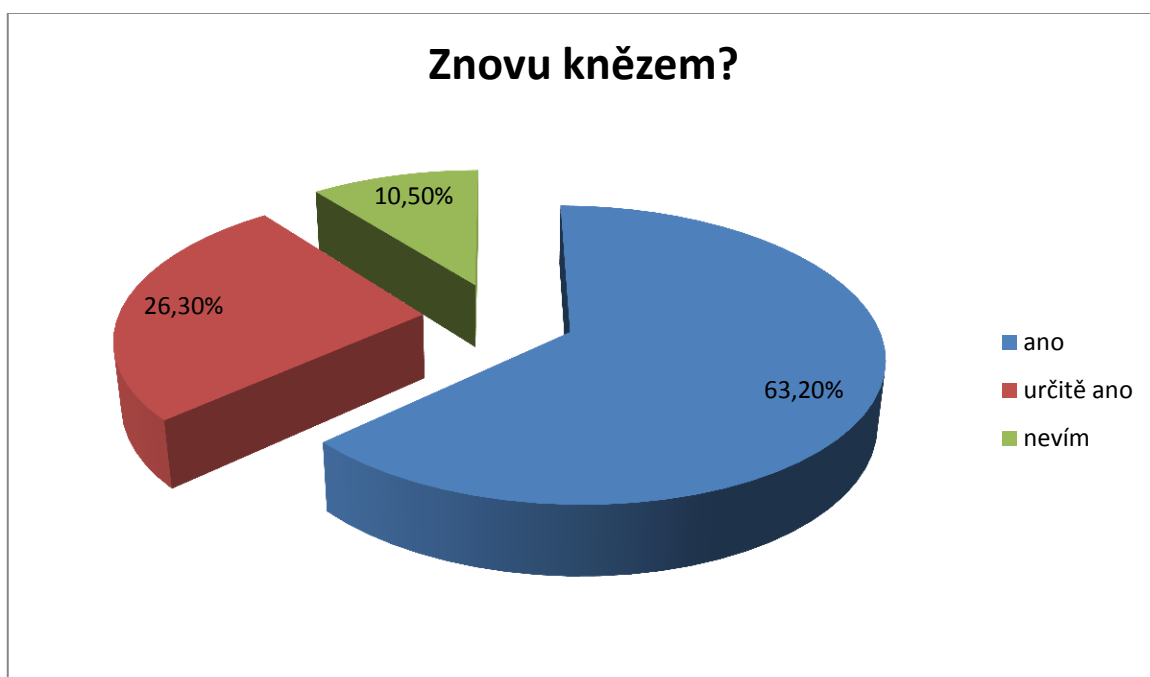
Otázka č. 9

Kdybyste měl možnost se znovu rozhodnout, stal byste se opět knězem?

Tab. 9 Znovu knězem?

Odpořed' na otázku č. 9	n	%
ano	12	63,2
určitě ano	5	26,3
nevím	2	10,5
N	19	100

Graf Znovu knězem?

12 (tj. 63,2%) dotázaných by se rozhodli znovu pro kněžství. Určitě ano uvedlo 5 (tj. 26,3%) kněží. 2 (tj. 10,5%) kněží uvedlo, že neví, zda by se stejně rozhodli.

Otázka č. 10

Vidíte, že Vám prožívané kněžství dopřává rozvinutí Vaší osobnosti?

Tab. 10 Rozvinutí osobnosti kněze

Odpověď na otázku č. 10	n	%
v mnoha směrech ano, jistě jsou tu nějaká omezení	2	10,5
ano	17	89,5
N	19	100

Graf Rozvinutí osobnosti kněze

17 (tj. 89,5%) kněží uvedlo, že vidí v prožívaném kněžství rozvinutí osobnosti. 2 (tj.10,5%) respondenti vidí rozvinutí v mnoha směrech, ale vidí i jistá omezení.

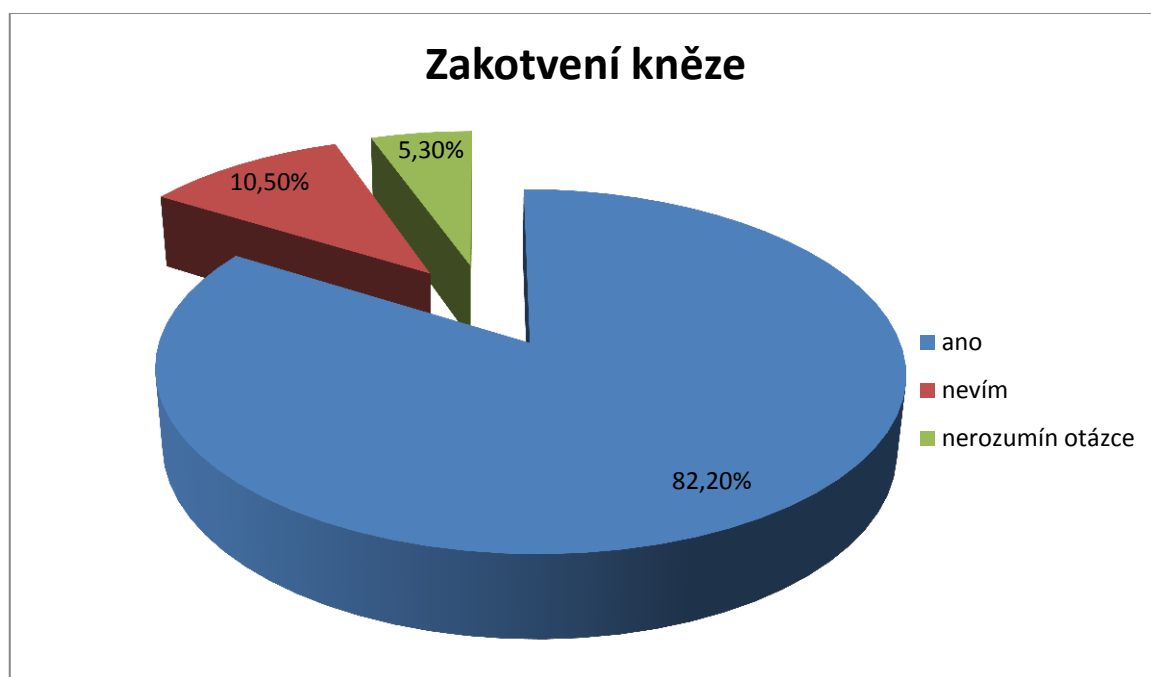
Otázka č. 11

Trvá nadále vědomí Vašeho pevného zakotvení v povolání a poslání?

Tab. 11 Zakotvení kněze

Odpověď na otázku č. 11	n	%
ano	16	82,2
nevím	2	10,5
nerozumím otázce	1	5,3
N	19	100

Graf Zakotvení kněze

16 (tj.82,2%) vidí pevnost svého zakotvení v povolání a poslání. 2 (tj. 10,5%) respondenti odpověděli, že neví. 1 (tj.5,3%) nerozuměl otázce.

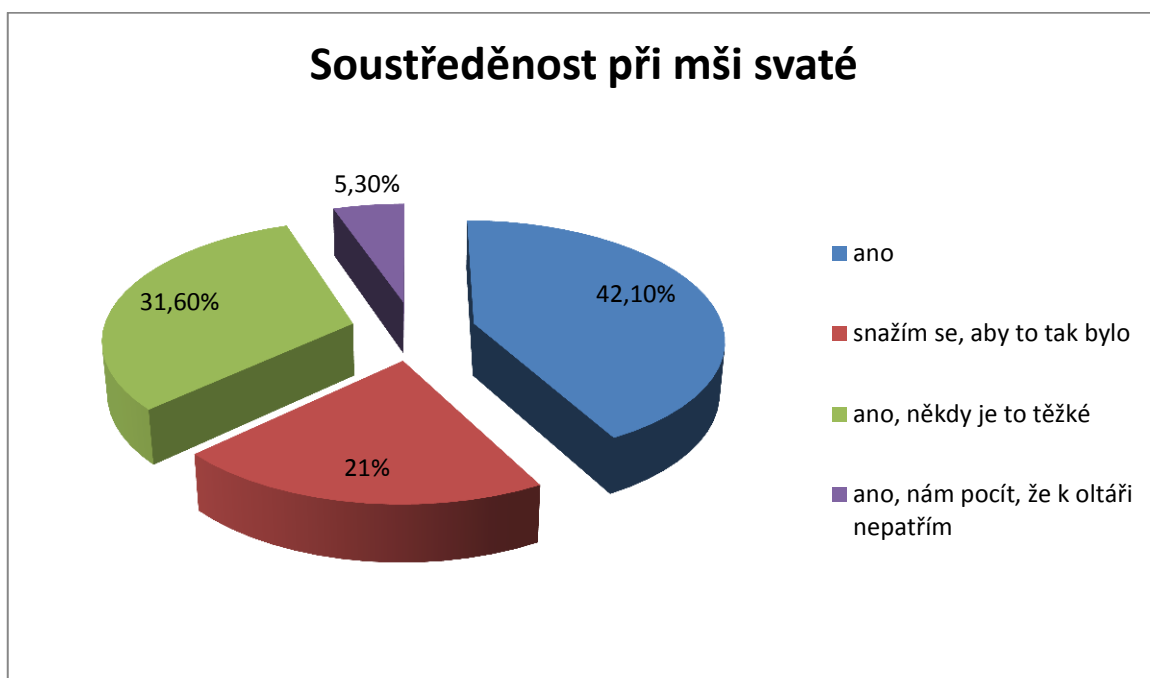
Otázka č. 12

Je mše sv. opravdu vrcholem dne? Když celebujete, dokážete se plněji soustředit?

Tab. 12 Soustředěnost při mši svaté

Odpověď na otázku č. 12	n	%
ano	8	42,1
snažím se, aby to tak bylo	4	21
ano, někdy je to těžké	6	31,6
ano, mám pocit, že k oltáři nepatřím	1	5,3
N	19	100

Graf Soustředěnost při mši svaté

Pro 15 (tj.78,9%) respondentů je mše svatá vrcholem dne. 4 (tj. 21,1%) se snaží, aby to tak bylo. 8 (tj. 42,1%) se dovede plně soustředit. 6 (tj. 31,6%) kněží uvedlo, že je to někdy těžké. 4 (tj. 21%) se snaží plněji soustředit. 1 (tj. 5,3%) kněz má pocit, že k oltáři nepatří.

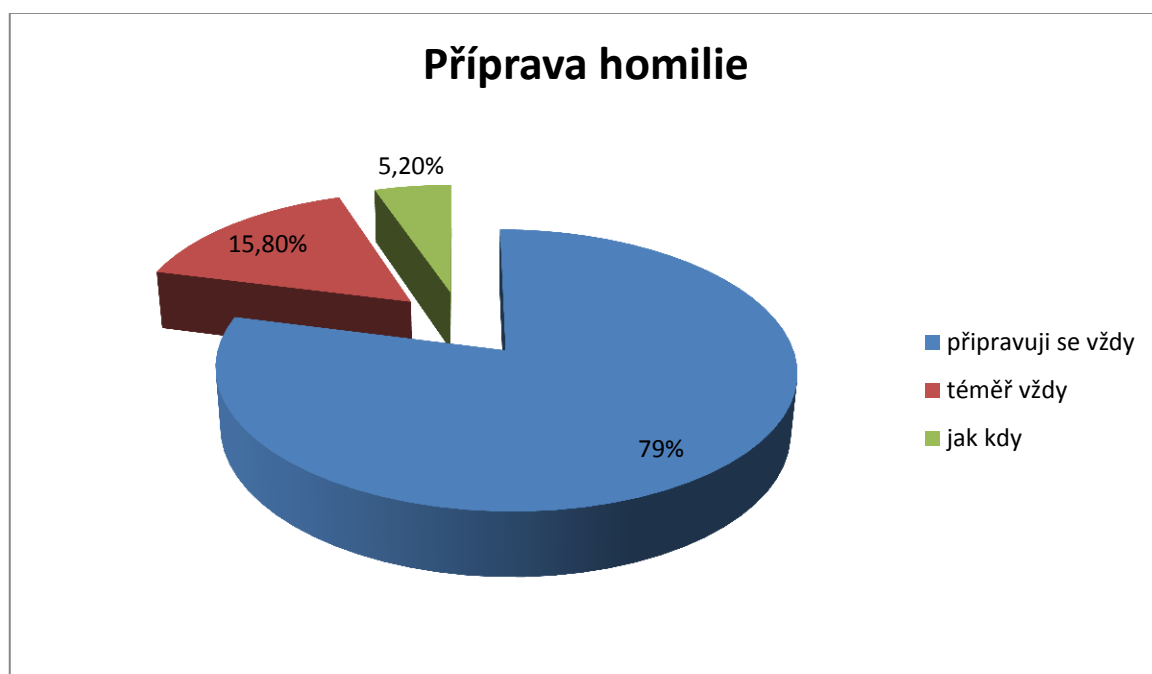
Otázka č. 13

Připravujete si kázání, nebo jste v přístupu vůči němu již „kovaný“?

Tab. 13 Příprava homilie

Odpověď na otázku č. 13	n	%
připravuji se vždy	15	79
téměř vždy	3	15,8
jak kdy	1	5,2
N	19	100

Graf Příprava homilie

15 (tj. 79%) kněží se připravuje vždy na homilii. 3 (tj. 15,8%) dotázaných téměř vždy, Jak kdy uvedl 1 (tj. 5,2%) respondent.

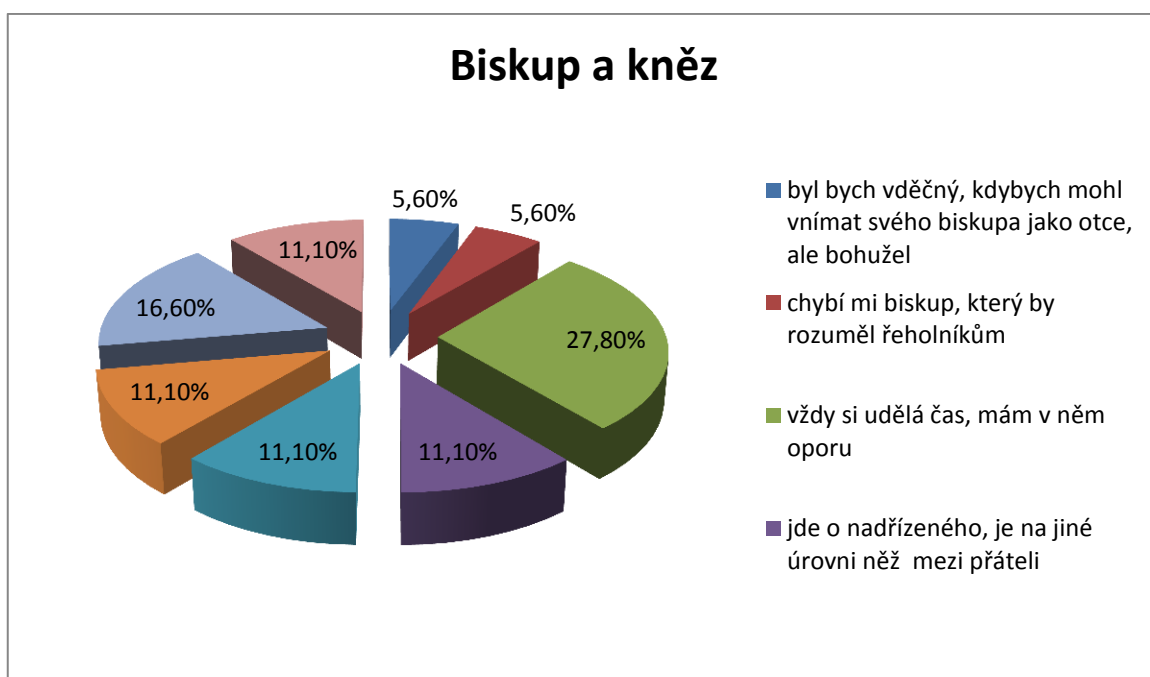
Otázka č. 14

Vztah k biskupovi – jde o dobrého přítele, který má na Vás čas? Anebo naopak pociťujete, že vztah není tolik bezprostřední, ba je i neklidný?

Tab. 14 Biskup a kněz

Odpověď na otázku č. 14	n	%
byl bych vděčný, kdybych mohl vnímat svého biskupa jako otce, ale bohužel	1	5,6
chybí mi biskup, který by rozuměl řeholníkům	1	5,6
vždy si udělá čas, mám v něm oporu	5	27,8
jde o nadřízeného, je na jiné úrovni než mezi přáteli	2	11,1
nemohu hodnotit	2	11,1
pastýř a přítel	2	11,1
respekt k náročnému úkolu	3	16,6
někdy je to těžší, není tak bezprostřední	2	11,1
N	18	100

Graf Biskup a kněz

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 5 (tj. 27,8%) kněží uvedlo, že si biskup vždy udělá na ně čas a mají v něm popru. 3 (tj. 16,6) dotázaných uvedlo, že mají respekt k tak náročnému úkolu. Stejně množství 2 (tj. 11,1%) respondentů uvedlo: nemohu hodnotit, 2 (tj.11,1%) biskup je pastýř a přítel, 2 (tj. 11,1%) jde o nadřízeného, 2 (tj. 11,1%) je na jiné úrovni než mezi přáteli, 2 (TJ.11,1%) někdy je to těžší, není tak bezprostřední. 1 (tj.5,6%) respondent by byl vděčný, kdyby mohl vnímat svého biskupa jako otce, ale bohužel to tak není. 1 (tj. 5,6%) respondentu uvedl, že mu chybí biskup, který by rozuměl řeholníkům.

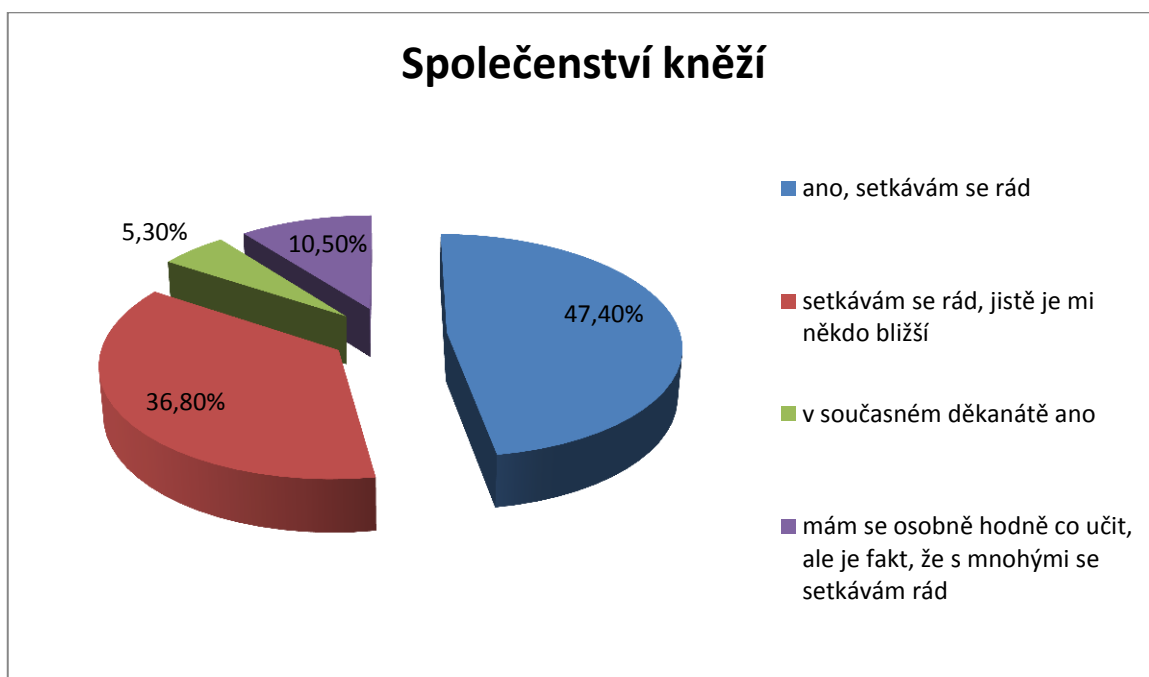
Otázka č. 15

Vzhledem k ostatním kněžím: jsou to Vaši bratři, se kterými se rád a častěji setkáváte? Posilují Vás bratři ve Vaši apoštolské horlivosti?

Tab. 15 Společenství kněží

Odpověď na otázku č. 15	n	%
ano, setkávám se rád	9	47,4
setkávám se rád, jistě je mi někdo bližší	7	36,8
v současném děkanátě ano	1	5,3
mám se osobně hodně co učit, ale je fakt, že s mnohými se setkávám rád	2	10,5
N	19	100

Graf Společenství kněží

9 (tj. 47,4%) dotázaných se setkává s kněžími rádo a považuje je za bratry, kteří jej posilují v apoštolské horlivosti. 7 (tj. 36,8%) kněží se setkává rádo, ale uvádí, že jistě je jim někdo bližší. 2 (tj. 10,5%) respondentů uvedlo, že se osobně má hodně co učit, ale že je fakt, že s mnohými se setkává rád. 1 (tj. 5,3%) respondent odpověděl, že v současném děkanátě to tak je.

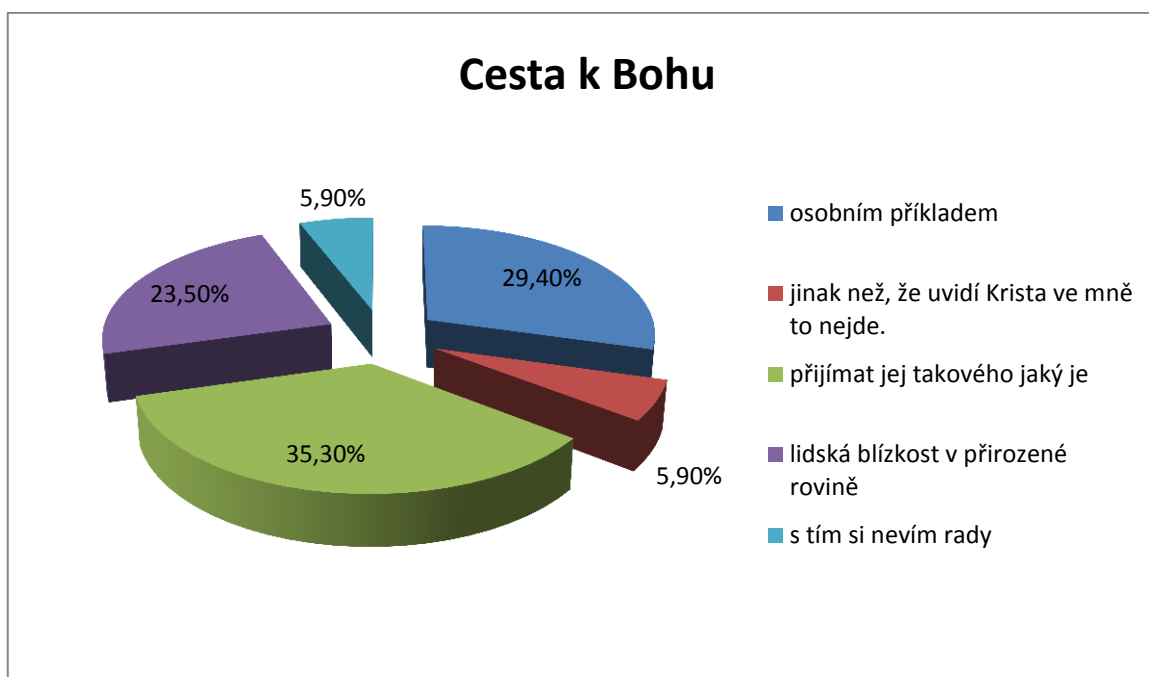
Otázka č. 16

Jak si myslíte, že je možné oslovit hledajícího člověka, nezakotveného ve víře, a ukázat mu cestu k Bohu?

Tab. 16 Cesta k Bohu

Odpověď na otázku č. 16	n	%
osobním příkladem	5	29,4
jinak, než že uvidí Krista ve mně, to nejde	1	5,9
přijímat jej takového, jaký je	6	35,3
lidská blízkost v přirozené rovině	4	23,5
s tím si nevím rady	1	5,9
N	17	100

Graf Cesta k Bohu

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 17 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 6 (tj.35,3%) respondentů uvedlo přijímat člověka takového jaký je tady přijetím, jako nejlepší způsob cesty k Bohu. 5 (tj. 29%) kněží odpovědělo osobním příkladem. Lidskou blízkost uvedlo 4 (tj. 23,5%) respondentů. 1 (tj. 5,9%)

respondent odpověděl, že neví a stejný počet 1 (tj. 5,9%) dotázaných odpovědělo tak, že jinak než, že uvidí Krista v osobě kněze, to nejde.

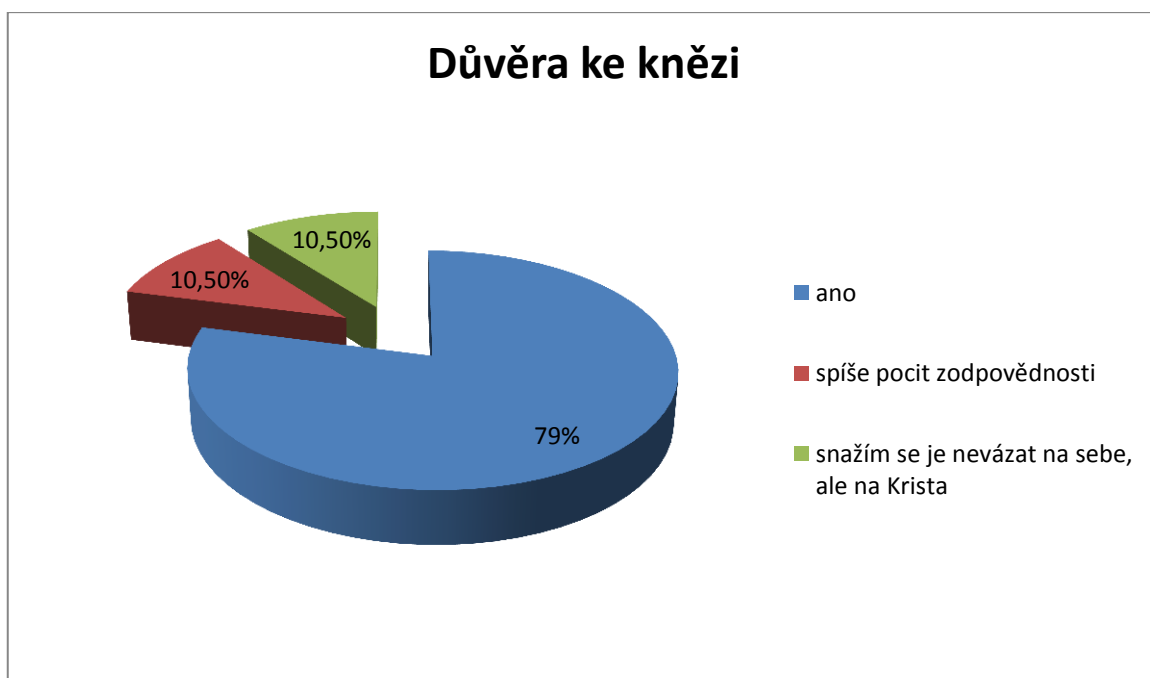
Otázka č. 17

Zakoušíte radost, že lidé mají k Vám důvěru?

Tab. 17 Důvěra ke knězi

Odpověď na otázku č. 17	n	%
ano	15	79
spíše pocit zodpovědnosti	2	10,5
snažím se je nevázat na sebe, ale na Krista	2	10,5
N	19	100

Graf Důvěra ke knězi

15 (tj. 79%) respondentů zakouší radost z toho, že lidé k nim mají důvěru. Spíše pocit zodpovědnosti zakouší 2 (tj. 10,5%) respondentů. Stejně množství 2 (tj. 10,5%) kněží odpovědělo, že se lidí snaží nevázat na sebe, ale na Krista.

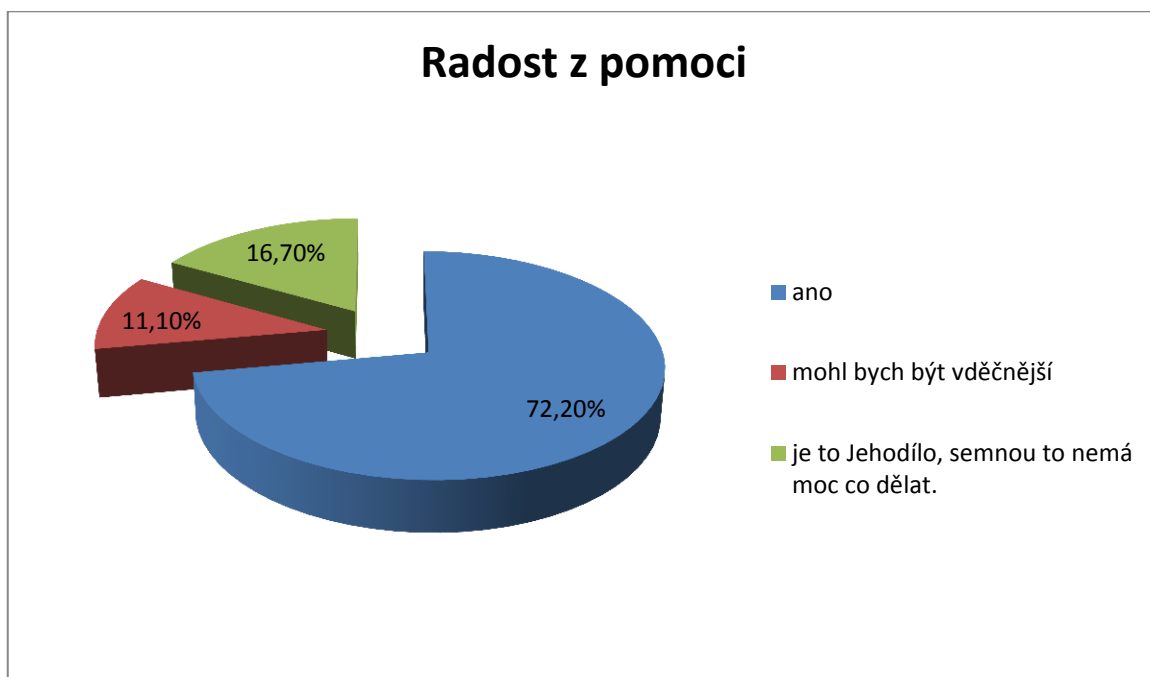
Otázka č. 18

Nacházíte vděčnost k Pánu za to, že jste mohl tolika lidem pomoci?

Tab. 18 Radost z pomoci

Odpověď na otázku č. 18	n	%
ano	13	72,2
mohl bych být vděčnější	2	11,1
je to Jeho dílo, se mnou to nemá moc co dělat	3	16,7
N	18	100

Graf Radost z pomoci

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 13 (tj. 72,2%) kněží nachází vděčnost Pánu za to, že mohl tolika lidem pomoci. 3 (tj.16,7%) respondentů uvedlo, že s nimi to nemá moc co dočinění, že je to dílo Pánovo. 2 (tj.11,1%) kněží odpovědělo, že by mohli být vděčnější.

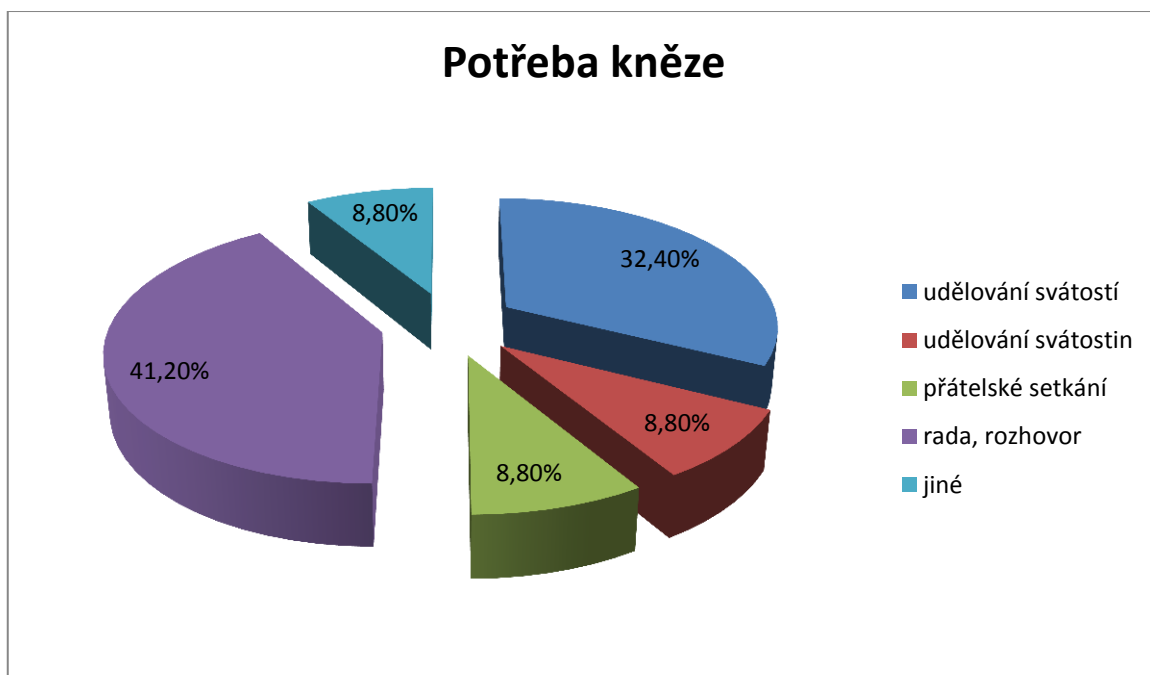
Otázka č. 19

Z jakého důvodu Vás laici nejčastěji vyhledávají?

Tab. 19 Potřeba kněze

Odověď na otázku č. 19	n	%
udělování svátostí	11	32,4
udělování svátostin	3	8,8
přátelské setkání	3	8,8
rada, rozhovor	14	41,2
jiné	3	8,8
N	34	100

Graf Potřeba kněze

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 34 odpovědí (respondenti uvedli více odpovědí). 14 (tj. 41,2%) kněží odpovědělo, že je laici vyhledávají za účelem rozhovoru či rady. 11 (tj. 32,4%) respondentů odpovědělo udělování svátostí. Po 3 (tj. 8,8%) respondentech uvedlo jak udělování svátostin, tak i přátelské setkání. Jiný důvod uvedli taktéž 3 (tj. 8,8%) dotázaných.

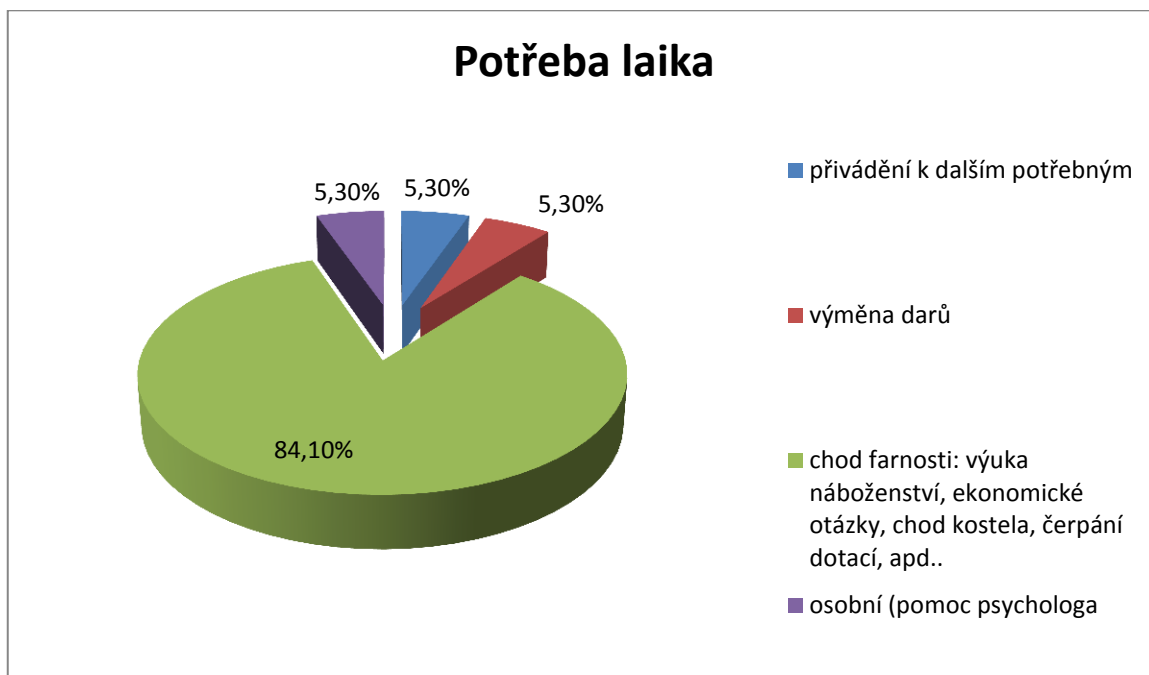
Otázka č. 20

Potřebujete Vy sám pomoc laiků? V čem?

Tab. 20 Potřeba laika

Odpověď na otázku č. 20	n	%
osobní (pomoc psychologa)	1	5,3
přivádění k dalším potřebným	1	5,3
výměna darů	1	5,3
chod farnosti: výuka náboženství, ekonomické otázky, chod kostela, čerpání dotací apod.	16	84,1
N	19	100

Graf Potřeba laika

100% kněží potřebuje pomoc laiků. 16 (tj. 84,1%) respondentů uvedlo při chodu farnosti, výuky náboženství, v ekonomických otázkách, při chodu kostela, čerpání dotací apd. 1 (tj. 5,3%) respondent potřebuje osobní pomoc psychologa. Výměnu darů a přivádění k dalším potřebným uvedlo stejné množství 1 (tj. 5,3%) dotázaných.

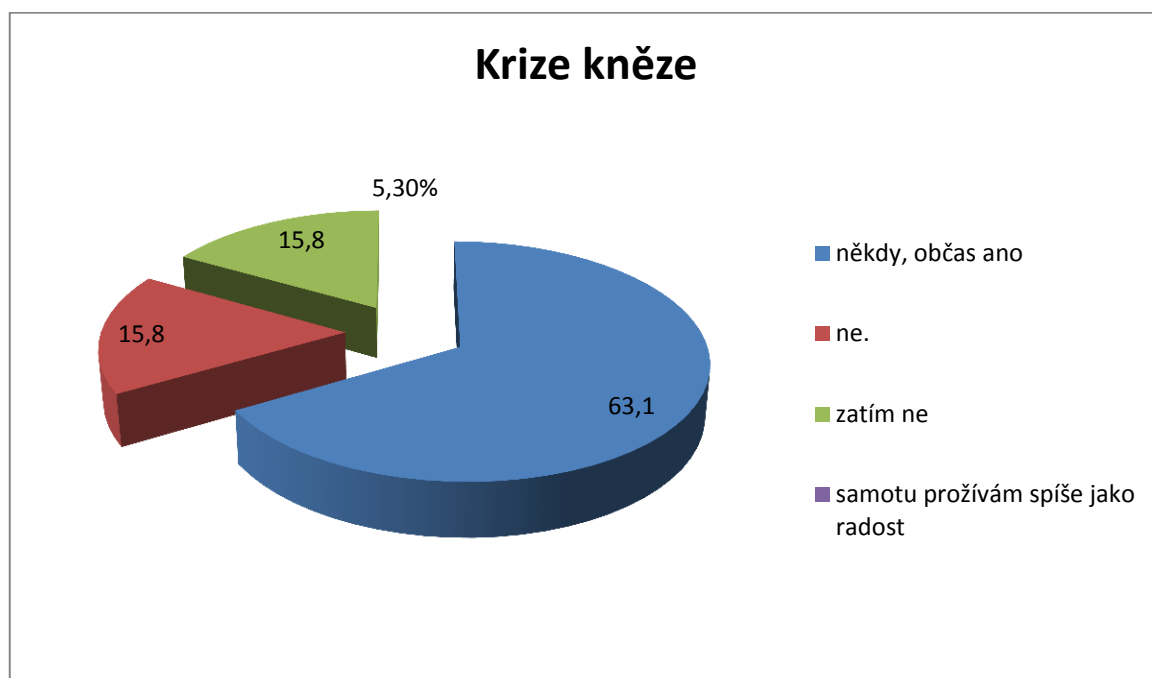
Otázka č. 21

Cítíte se osamocený a frustrovaný; jak tyto situace řešíte?

Tab. 21a Krize kněze

Odpověď na otázku č. 21	n	%
někdy, občas ano	12	63,1
ne	3	15,8
zatím ne	3	15,8
samotu prožívám spíše jako radost	1	5,3
N	19	100

Graf Krize kněze

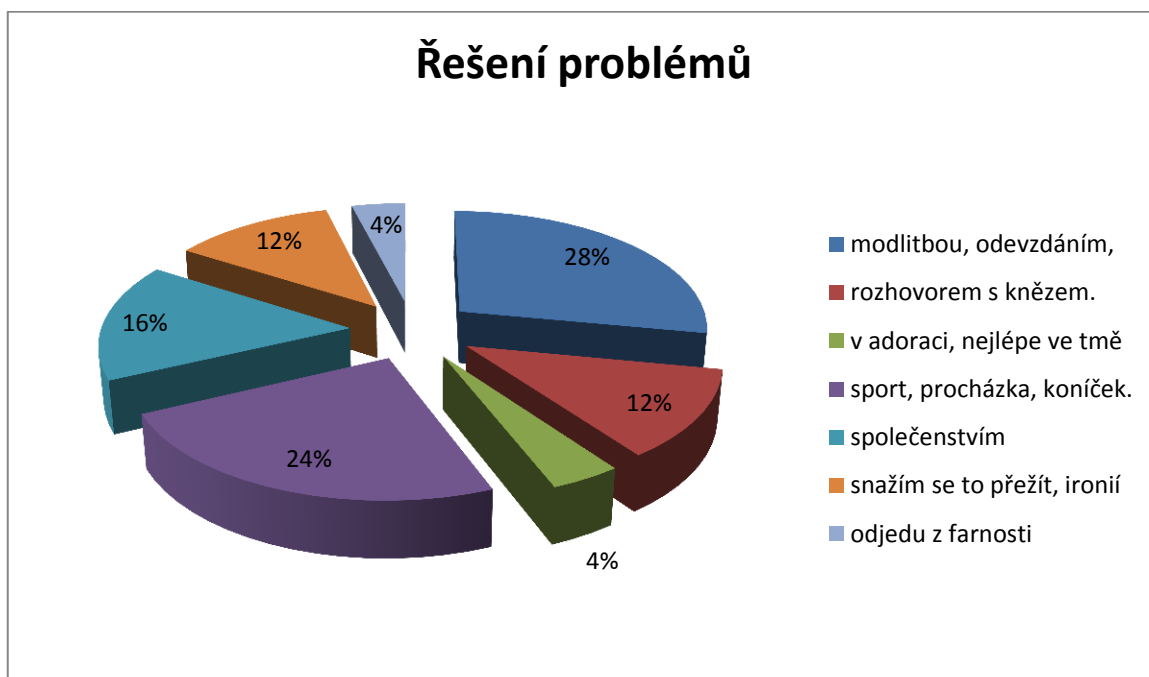

12 (tj. 63%) kněží odpovědělo, že někdy pocítují samotu a frustraci. 3 (tj. 15,8%) respondentů se tak necítí a stejný počet 3 (tj. 15,8%) dotázaných odpovědělo zatím ne. Samotu prožívá jako, radost uvedl 1 (tj.5,3%) respondent.

Tab. 21b Řešení problémů

Odpověď na otázku č. 21	n	%
modlitbou, odevzdáním,	7	28
rozhovorem s knězem	3	12
v adoraci, nejlépe ve tmě	1	4
sport, procházka, koníček	6	24
společenstvím	4	16
snažím se to přežít, ironií	3	12
odjedu z farnosti	1	4
N	25	100

Graf Řešení problémů

Pro úplnost otázky 21 jak tyto situace řešíte z 12 (tj. 63%), kteří tuto situaci zažili, odpověděli více možnostmi. Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 25 odpovědí. 7 (tj. 28%) respondentů odpovědělo modlitbou a odevzdáním. 6 (tj. 24%) respondentů situaci řeší sportem, procházkou, koníčkem. 4 (tj. 16%) dotázaných společenstvím. Rozhovorem s knězem 3 (tj. 12%) dotázaných a stejný počet 3 (tj. 12%) kněží uvedlo, že se situaci snaží přežít a ironií. 1 (tj. 4%) respondent odjede z farnosti. V adoraci nejlépe ve tmě taktéž 1 (tj. 4%) kněží.

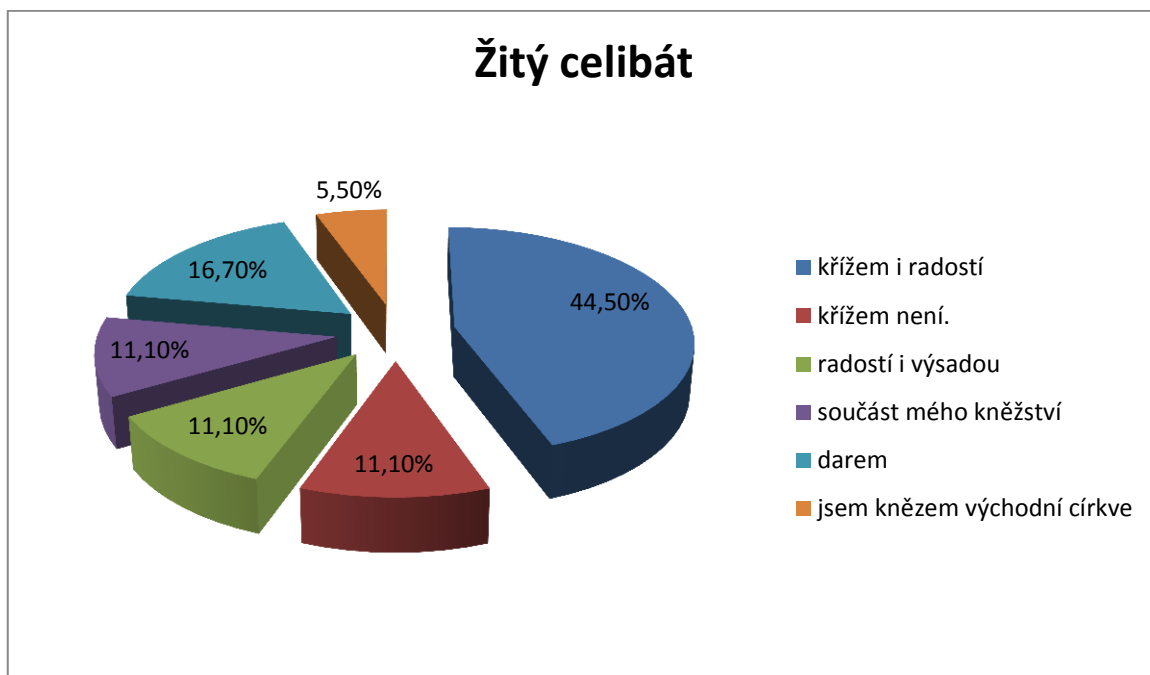
Otázka č. 22

Je pro Vás křížem, nebo radostí celibát?

Tab. 22 Žitý celibát

Odpověď na otázku č. 22	n	%
i křížem i radostí	8	44,5
křížem není	2	11,1
radostí a výsadou	2	11,1
součást mého kněžství	2	11,1
darem	3	16,7
jsem knězem východní církve	1	5,5
N	18	100

Graf Žitý celibát

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 18 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 8 (tj. 44,5%) kněží odpovědělo celibát je křížem i radostí. 3 (tj. 16,7%) respondentů odpovědělo, že celibát je pro ně darem. 2 (tj. 11,1%) respondentů odpovědělo součást kněžství. Za kříž celibát nepovažuje 2 (tj. 11,1%) kněží. Radostí a

výsadou uvedlo stejné množství 2 (tj. 11,1%) dotázaných. 1 (tj. 5,5%) respondent je knězem východní církve.

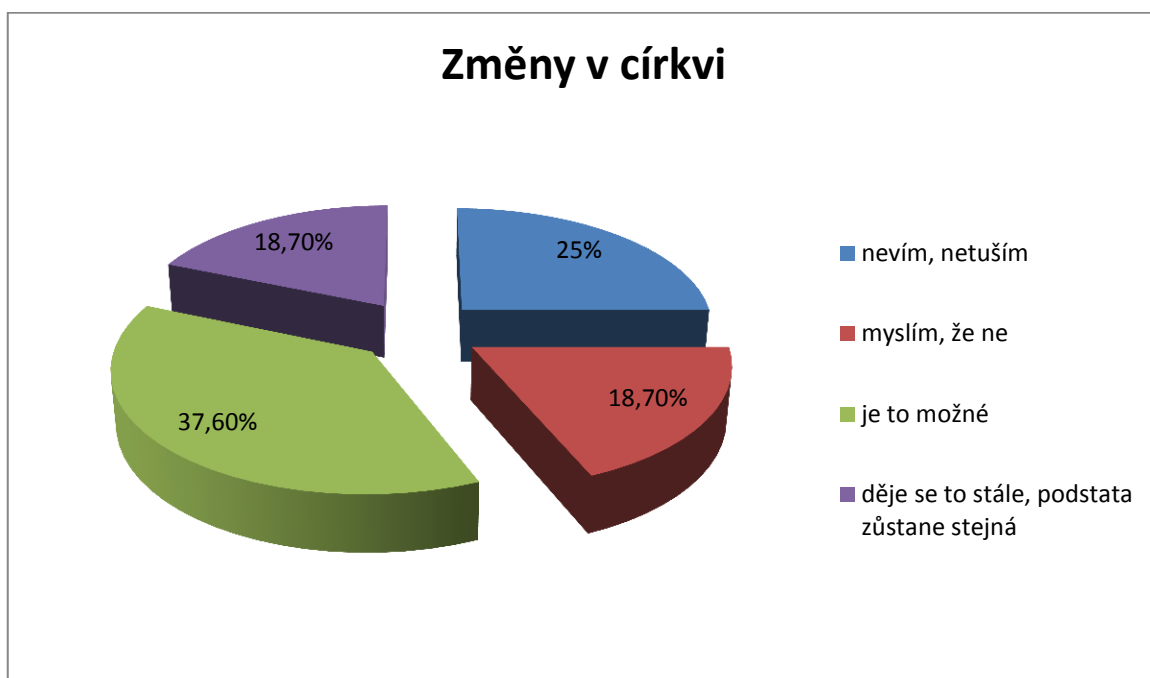
Otázka č. 23

Myslíte si, že nastanou v církvi ohledně podoby kněžské služby změny, a jaké?

Tab. 23a Změny v církvi

Odpověď na otázku č. 23	n	%
nevím, netuším	4	25
myslím, že ne	3	18,7
je to možné	6	37,6
děje se to stále, podstata zůstane stejná	3	18,7
N	16	100

Graf Změny v církvi

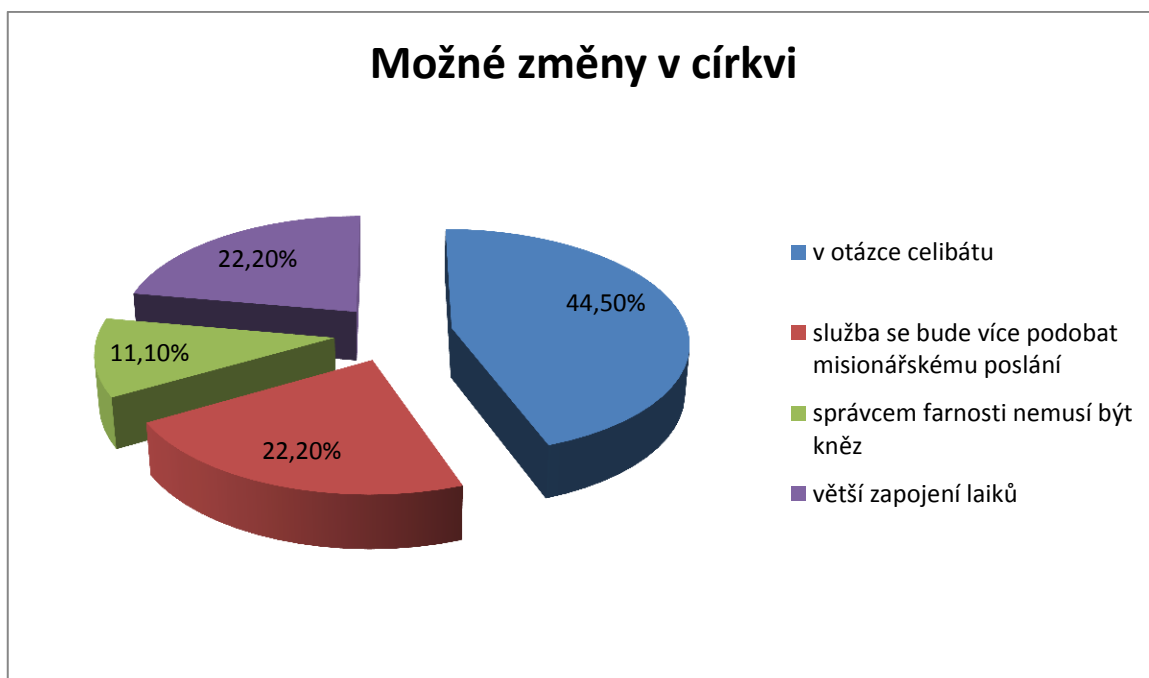

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 16 odpovědí (respondenti nemuseli odpovídat na všechny otázky). 6 (tj. 37%) respondentů odpovědělo, že je to možné, že nastane nějaká změna v církvi ohledně podoby kněžské služby. 4 (tj. 25%) kněží odpovědělo, že neví, netuší. 3 (tj. 18,7%) respondenti si myslí, že ne. Změna se děje stále, ale podstata zůstává stejná, odpovědělo 3 (tj. 18,7%) dotázaných

Tab. 23b Možné změny v církvi

Odpověď na otázku č. 23	n	%
v otázce celibátu	4	44,5
služba se bude více podobat misionářskému poslání	2	22,2
správce farnosti nemusí být kněz	1	11,1
větší zapojení laiků	2	22,2
N	9	100

Graf Možné změny v církvi

Pro úplnost otázky 23 jaké změny mohou nastat? Z 9 (tj. 56,3%) respondentů, kteří odpověděli na otázku možné změny kladně. Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 9 odpovědí. Možné změny v otázce celibátu uvedli 4 (tj. 44,5%) dotázaných. S větším zapojení laiků počítá 2 (tj. 22,2%) dotázaných. Stejným počtem 2 (tj. 22,2%) dotázaných, odpovědělo, že kněžská služba se bude více podobat misionářskému poslání. 1 (tj. 11,1%) dotázaný odpověděl, že správcem farnosti nutně nemusí být kněz.

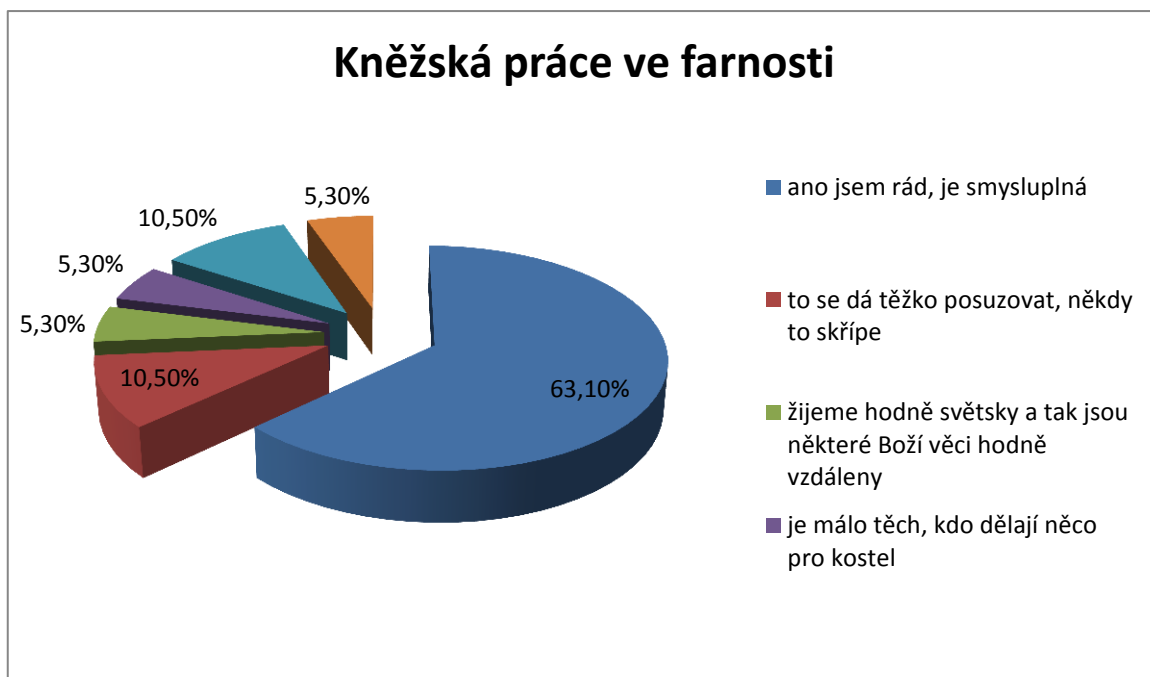
Otázka č. 24

Máte vědomí toho, že Vaše práce je smysluplná a že přicházíte s tím, co druzí očekávají? Anebo sounáležitost s farníky, s věřícími je spíše bolavější? Jste rád, že máte před sebou užitečnou práci, které se můžete smysluplně věnovat?

Tab. 24 Kněžská práce ve farnosti

Odpověď na otázku č. 24	n	%
ano jsem rád, je smysluplná	12	63,1
to se dá těžko posuzovat, někdy to skřípe	2	10,5
žijeme hodně světsky, a tak jsou některé Boží věci hodně vzdáleny	1	5,3
je málo těch, kdo dělají něco pro kostel	1	5,3
práce s lidmi bude stále kulminovat, jedni budou radostní a druzí smutní	2	10,5
můj problém jsem často já sám, moje komplexy a zranění	1	5,3
N	19	100

Graf Kněžská práce ve farnosti

12 (tj. 63%) respondentů má vědomí smyslovosti svého poslání a jsou rádi. 2 (tj. 10,5%) respondentů odpovědělo, že dá těžko posuzovat, někdy to skřípe. Stejný počet dotázaných 2 (tj. 10,5%) uvedlo, že práce s lidmi bude stále kulminovat, jedni budou radostní a druzí smutní. Po 1 (tj. 5,3%) respondentu odpovědělo, že žijeme hodně světsky a tak jsou některé Boží věci hodně vzdáleny. Stejně tak 1 (tj. 5,3%) respondent odpověděl, že je málo těch, kdo dělají něco pro kostel. Můj problém jsem často já sám, moje komplexy a zranění odpověděl 1 (tj. 5,3%) dotázaný.

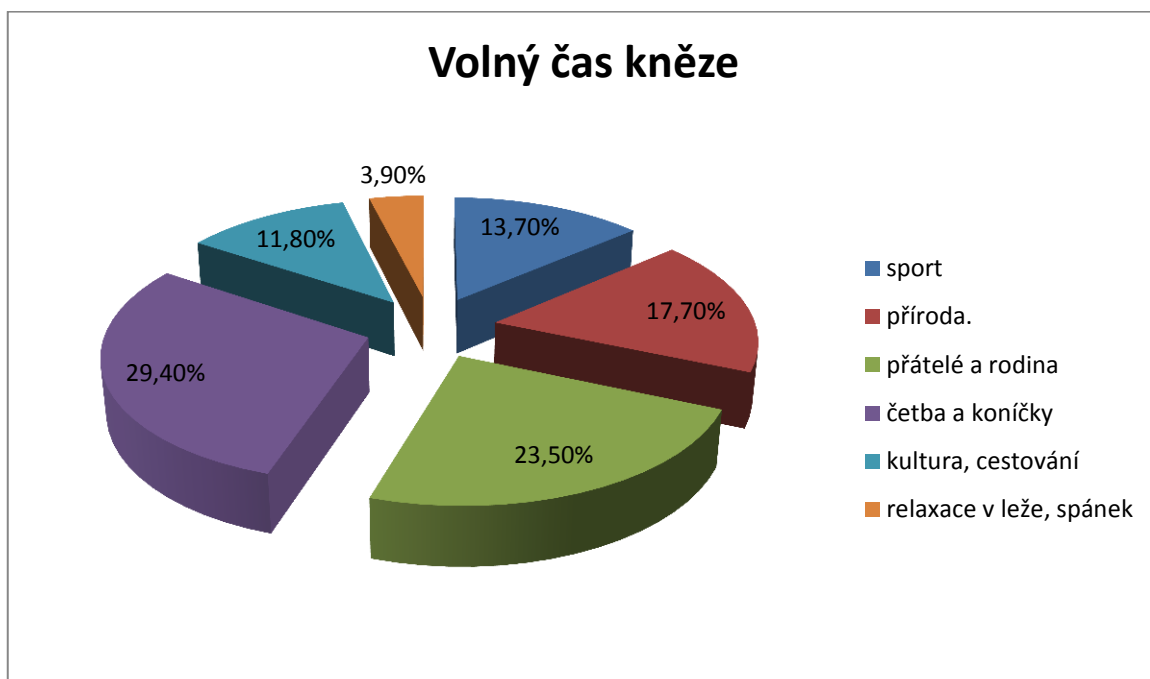
Otázka č. 25

Jak trávíte volný čas (kultura, sport, rodina, přátelé aj.)?

Tab. 25 Volný čas kněze

Odpověď na otázku č. 25	n	%
sport	7	13,7
příroda	9	17,7
přátelé a rodina	12	23,5
četba, koníčky	15	29,4
kultura, cestování	6	11,8
relaxace vleže a spánek	2	3,9
N	51	100

Graf Volný čas kněze

Pro vyhodnocení této položky považuji za 100% 51 odpovědí (respondenti uvedli více možností). Četbou a koníčkem tráví volný čas 15 (tj. 29,4%) respondentů. 12 (tj. 23%) dotázaných odpovědělo s přáteli a rodinou. 9 (tj. 17,7%) kněží tráví volný čas v přírodě. 7 (tj. 13,7%) respondentu odpovědělo sportem. Kulturou a cestováním tráví volný čas 6 (tj. 11,8%) dotázaných. 2 (tj. 3,9%) kněží tráví relaxací vleže a spánkem.

Otázka č. 26

Jaký je Váš běžný všední den (ne svátek, ne nic mimořádného): od probuzení do uložení se ke spánku?

Odpověď na otázku č. 26

Na otázku „Jaký je Váš běžný všední den (ne svátek, ne nic mimořádného): od probuzení do uložení se ke spánku? Respondenti odpovídali, že jsme to shrnuli následovně.

Z dotazovaných, kteří uvedli časovou dobu, uvádím následující: kněží vstávají od 5.30 do 7.30 hod, poté následuje modlitba, mše svatá, snídaně, anebo obráceně záležící na zdravotním stavu respondenta. Dopoledne příprava, administrativa, poté modlitba, oběd. Odpoledne další aktivity spojeny s chodem farnosti, vlastní zájmy, koníčky, modlitba, večerní mše svatá (pokud nebyla ráno), a totéž co odpoledne, dále pak modlitba před spaním. Respondenti uvedli jako hodinu k uložení se ke spánku od 22,30 do 24.00 hod.

10.7 Diskuze

Problémem našeho průzkumu bylo najít odpověď na otázku: „Jaký je pohled mladého člověka na kněze? Co od kněze očekává? Jaký je všední život kněze?“

Prvním našim cílem bylo zjistit spokojenost kněze s posláním kněze (odpovídají otázky číslo 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 22, 23)

Základním pilířem, který byl splněn u 17 (tj. 89,5%) v otázce číslo 9, která zněla:

„Kdybyste měl možnost se znovu rozhodnout, stal byste se opět knězem?“

12 (tj. 63,2%) dotázaných by se rozhodli znovu pro kněžství. Určité ano uvedlo 5 (tj. 26,3%) kněží. 2 (tj. 10,5%) kněží uvedlo, že neví, zda by se stejně rozhodli. Tento cíl byl kladně ověřen v otázce číslo 10 (tab. 10 + graf), kde 17 (tj. 89,5%) kněží uvedlo, že vidí v prožívaném kněžství rozvinutí osobnosti. 2 (tj. 10,5%) respondenti vidí rozvinutí v mnoha směrech, ale vidí i jistá omezení. Objasnit tuto problematiku nám pomohla i otázka číslo 11 (tab. 11+ graf), ve které respondenti odpovídají na vědomí svého pevného zakotvení v povolání a poslání. 16 (tj. 82,2%) vidí pevnost svého zakotvení v povolání a poslání. 2 (tj. 10,5%) respondenti odpověděli, že neví. 1 (tj. 5,3%) nerozuměl otázce. Stejně tak nám pomáhá k ujištění otázka 12 (tab. 12 + graf), kde jsme zjišťovali soustředěnost při celebraci a vědomí o mši svaté. Pro 15 (tj. 78,9%) respondentů je mše svatá vrcholem dne. 4 (tj. 21,1%) se snaží, aby to tak bylo. 8 (tj. 42,1%) se dovede plně soustředit. 6 (tj. 31,6%) kněží uvedlo, že je to někdy těžké. 4 (tj. 21%) se snaží plněji soustředit. 1 (tj. 5,3%) kněz má pocit, že k oltáři nepatří. Tabulka číslo 13 + graf nám ukazuje připravenost k homilii. 15 (tj. 79%) kněží se připravuje vždy na homilii. 3 (tj. 15,8%) dotázaných téměř vždy, Jak kdy uvedl 1 (tj. 5,2%) respondent. Objasnit tuto problematiku nám pomohla i otázka číslo 14 (tab. 14 + graf) ve které respondenti poukazují na vztah k biskupovi. 5 (tj. 27,8%) kněží uvedlo, že si biskup vždy udělá na ně čas a mají v něm oporu. 3 (tj. 16,6) dotázaných uvedlo, že mají respekt k tak náročnému úkolu. Stejně množství 2 (tj. 11,1%) respondentů uvedlo: nemohu hodnotit, 2 (tj. 11,1%) biskup je pastýř a přítel, 2 (tj. 11,1%) jde o nadřazeného, 2 (tj. 11,1%) je na jiné úrovni než mezi přáteli, 2 (tj. 11,1%) někdy je to těžší, není tak bezprostřední. 1 (tj. 5,6%) respondent by byl vděčný, kdyby mohl vnímat svého biskupa jako otce, ale bohužel to tak není. 1 (tj. 5,6%) respondent uvedl, že mu chybí biskup, který by rozuměl řeholníkům. V otázce 15 (tab. 15 + graf) poukazují respondenti na vztahy k ostatním kněžím.

9 (tj. 47,4%) dotázaných se setkává s kněžími rádo a považuje je za bratry, kteří jej posilují v apoštolské horlivosti. 7 (tj. 36,8%) kněží se setkává rádo, ale uvádí, že jistě je jim někdo bližší. 2 (tj. 10,5%) respondentů uvedlo, že se osobně má hodně co učit, ale že je fakt, že s mnohými se setkává rád. 1 (tj. 5,3%) respondent odpověděl, že v současném děkanátě to tak je. Stejně tak nám pomáhá k ujištění otázka 17 (tab. 17 + graf) kde jsme se dotazovali, zda kněží zakoušejí radost z toho, když vidí, že k nim lidé mají důvěru. 15 (tj. 79%) respondentů zakouší radost z toho, že lidé k nim mají důvěru. Spíše pocit zodpovědnosti zakouší 2 (tj. 10,5%) respondentů. Stejně množství 2 (tj. 10,5%) kněží odpovědělo, že se lidí snaží nevázat na sebe, ale na Krista. Tabulka číslo 22 + graf nám ukazuje postoj kněží k celibátu. 8 (tj. 44,5%) kněží odpovědělo celibát je křížem i radostí. 3 (tj. 16,7%) respondentů odpovědělo, že celibát je pro ně darem. 2 (tj. 11,1%) respondentů odpovědělo součást kněžství. Za kříž celibát nepovažuje 2 (tj. 11,1%) kněží. Radostí a výsadou uvedlo stejné množství 2 (tj. 11,1%) dotázaných. 1 (tj. 5,5%) respondent je knězem východní církve a celibát nemusí plnit. K zjištění úplnosti tohoto cíle nám posloužila ještě otázka číslo 23 (tab. 23a + graf) kde jsme se dotazovali na možné změny v církvi ohledně podoby kněžské služby kde 6 (tj. 37%) respondentů odpovědělo, že je to možné, že nastane nějaká změna v církvi ohledně podoby kněžské služby. 4 (tj. 25%) kněží odpovědělo, že neví, netuší. 3 (tj. 18,7%) respondenti si myslí, že ne. Změna se děje stále, ale podstata zůstává stejná, odpovědělo 3 (tj. 18,7%) dotázaných. Z respondentů, kteří odpověděli, že změna je možná, bylo 9 (tj. 56%) dotázaných (tab. 23b + graf). Možné změny v otázce celibátu uvedli 4 (tj. 44,5%) dotázaných. S větším zapojení laiků počítá 2 (tj. 22,2%) dotázaných. Stejným počtem 2 (tj. 22,2%) dotázaných, odpovědělo, že kněžská služba se bude více podobat misionářskému poslání. 1 (tj. 11,1%) dotázaný odpověděl, že správcem farnosti nutně nemusí být kněz.

Druhým našim cílem bylo zjistit vlastní vnitřní život kněze (odpovídají otázky číslo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 21).

Zde začneme výsledky otázky číslo 1 (tab. 1 + graf), kde jsme se ptali, zdali se cítíte spokojený a naplněný ve svém duchovním povolání. Spokojenost a naplněnost ve svém duchovním povolání pociťuje 13 (tj. 68,4%) respondentů. Většinou spokojeni jsou 5 (26,3%) dotázaných. Částečnou nespokojenost ve svém duchovním povolání pociťuje 1 (tj. 5,3%) kněz. Velmi zajímavé je pro nás zjištění z odpovědí na otázku číslo 2 (tab. 2 + graf), kde 9 (tj. 47,3%) respondentů se domnívá, že Bůh je ve středu jejich srdce. 5 (tj. 26,3%)

respondentů doufá, že to tak je. 3 (tj. 15,8%) respondenti se snaží, aby Boha měli ve středu srdce. 1 (tj. 5,3%) respondent Boha stále hledá a nalézá. Za příliš troufalé to takto říci uvedl 1 (tj. 5,3%) kněz. Z otázky číslo 3 (tab. 3 + graf) co činí největší radost v duchovním životě, vyplynulo, že za největší radost ve svém duchovním životě považuje 8 (tj. 42,1%) respondentů službu lidem. 5 (tj. 26,3%) respondentů dělá radost, když se lidé snaží žít s Bohem. 2 (tj. 10,5%) dotázaných má radost, když může být v tichu s Pánem a stejnému počtu 2 (tj. 10,5%) dotázaných dělá radost společné prožití víry. Pro 1 (tj. 5,3%) respondenta je duchovní radostí živá farnost a stejný počet 1 (tj. 5,3%) odpověděl, že je pro něj radostí, když se může postupně učit milovat tak, jako miloval Ježíš. Tabulka číslo 4 + graf nám ukazuje, co působí největší bolest v duchovním životě kněze. 9 (tj. 52,9%) respondentů za největší bolest ve svém duchovním životě považuje vlastní nedokonalost a hřích. 4 (tj. 23%) respondenti uvedli nezáměr o Boží věci. 2 (tj. 11,8%) kněží činí bolest vlašní křesťané. 1 (tj. 5,9%) respondentů činí bolest domýšlivost kléru a stejně tak 1 (tj. 5,9%) dotazovanému skandály v církvi. Při dotazu na četbu Písma u otázky číslo 5 (tab. 5 + graf), 12 (tj. 54,6%) respondentů uvedlo pravidelné čtení Písma, je to součást DMC. Téměř denně čte Písmo 3 (tj. 13,6%) dotázaných. 3 (tj. 13,6%) dotázaných čte Bibli nepravidelně a to několikrát v týdnu. Stejně tak nám napomáhá k ujištění otázka číslo 6 (tab. 6 + graf), kde jsme zjišťovali, zda se kněží modlí nad rámec své povinnosti. 16 (tj. 89%) kněží se modlí nad povinnost. 1 (tj. 5,5%) respondent se o to snaží, a 1 (tj. 5,5%) se modlí nepravidelně. Objasnit tuto problematiku nám pomohla i otázka číslo 7 (tab. 7 + graf), ve které respondenti odpovídají, zda nachází čas pravidelně přebývat před svatostánkem. 9 (tj. 50%) kněží nachází čas na pravidelnou adoraci. 4 (tj. 22,2%) respondentů čas pravidelně nenacházejí a stejný počet 4 (tj. 22,2%) dotázaných se snaží o pravidelnost. 1 (tj. 5,6%) respondent denně nachází čas byt před svatostánkem. Velmi zajímavé je pro nás zjištění z odpovědí na otázku 8 (tab. 8 + graf), kde 13 (tj. 72,2%) respondentů zakouší častěji Boží útěchy. 2 (tj. 11,1%) respondenti někdy, a stejný počet 2 (tj. 11,1%) dotázaných odpovědělo ani ne. 1 (tj. 5,6%) respondent nezakouší častěji Boží pomoci. K šetření druhého cíle jsme zahrnuli i otázku číslo 21 (tab. 21 + graf), kterou jsme zjišťovali, zda se cítí osamocení, frustrovaní, případně jak tyto situace řeší. 12 (tj. 63%), respondentů uvedlo, že tuto situace zažili. Z 12 (tj. 63%) někteří uvedli jako východisko z této situace více možností. 7 (tj. 28%) respondentů odpovědělo modlitbou a odevzdáním. 6 (tj. 24%) respondentů situaci řeší sportem, procházkou, koníčkem. 4 (tj. 16%) dotázaných společenstvím. Rozhovorem s knězem 3 (tj. 12%) dotázaných a stejný počet

3 (tj. 12%) kněží uvedlo, že se situaci snaží přežít a ironií. 1 (tj. 4%) respondent odjede z farnosti. V adoraci nejlépe ve tmě taktéž 1 (tj. 4%) kněží. Z těchto odpovědí můžeme vypočítat, jaký je vnitřní a také všední život kněze. Také nám pomáhá zmapovat očekávání kněží a případné jejich zklamání. Tyto odpovědi jenom poukazují na náročnost kněžské služby v dnešním světě, (a vlastně tomu tak bylo vždy...). V pozadí těchto upřímných odpovědí však můžeme vidět nejenom upřímnost respondentů a uvědomování si vlastní lidské křehkosti, nedokonalosti a hříšnosti, ale také touhu a snahu žít každodenní věrnost kněžským závazkům a uvědomování si naděje, kterou do nich Bůh vkládá, která také byla vyjádřena v několika odpovědích. Když se díváme na odpovědi pod takovým zorným úhlem, jsou podle nás výsledky našeho průzkumu povzbuzující.

Svatý otec František ve své přímluvě kněžím na Zelený čtvrtek tohoto roku (2014) věnoval obsáhlou a strhující homilii o služebném kněžství, v níž se zaměřil na kněžskou radost, která *pomazává* (avšak nečiní nás mazanými, rozmazlenými a namyšlenými), *je nezkazitelná a misionářská*. „*J sme pomazáni olejem radosti, aby chom olejem radosti pomazávali. Kněžská radost pramení v Otcově Lásce, a Pán si přeje, aby radost této Lásky „byla v nás“ a naše radost „se naplnila“ (Jan 15,11). .. A poněvadž je radost, která proudí pouze, je-li pastýř uprostřed svého stáde (i v tichu modlitby je pastýř, který se klaní Otci, uprostřed svých ovcí), proto je „radost střeženou“ samotným stádcem. I ve chvílích smutku, kdy se všechno halí temnotou a svádí nás závrat' osamocení, oněch chvíl apatie a nudy, které na nás v kněžském životě dotírají (a kterými jsem také prošel), dokonce i v těchto chvílích je Boží lid schopen střežit radost, je schopen tě chránit, obejmout, pomáhá ti otevřít srdce a nalézt znovu obnovenou radost.*“⁴⁴

Třetím cílem našeho šetření bylo zjistit, zda a v čem se vzájemně laik (odpovídají otázky číslo 2, 3, 4, 5, 6, 12) i kněz potřebují (odpovídají otázky číslo 19, 20, 24).

Jednou z otázek, pro nás celkem pilířových, tomto průzkumu byla otázka číslo 2 (tab. 2 + graf), kde jsme se ptali, zdali si myslí, že je služba kněze potřebná. 53 (tj. 63,8%) respondentů považuje službu kněze za potřebnou, 7 respondentů (tj. 8,4%) ji nepovažuje za potřebnou a 23 dotázaných (tj. 27,8%) uvedlo, že neví, zda je služba kněze potřebná. Při dotazu z jakého důvodu si myslí, že je potřebná v otázce 3 (tab. 3 + graf) nám nejvíce respondentů 18 (tj. 26,9%) uvedlo potřebu duchovního vedení. Radu od kněze očekává 14 (tj. 20,9%) respondentů. 13 (tj. 19,4%) respondentů uvedlo udělování svátostí a

⁴⁴ <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=20032Ze> dne 21. 04. 2014

svátostin. 6 (tj. 9%) respondentů uvedlo důvěrný rozhovor. 2 (tj. 2,9%) nedovedlo uvést důvod. Otázku číslo 4 (tab. 4 + graf), kde se ptáme, jaké služby očekáváme od kněze nám 71 (tj. 87,9%) respondentů uvedlo, že očekává udělování svátostí, svátostin, modlitbu, rozhovor, radu. Aktivní podporu ve farnosti očekávají 4 (tj. 4,9%) respondentů. Žádné služby od kněze neočekávají 2 (tj. 2,5%) dotazovaných. Tuto skutečnost můžeme spojit s otázkou číslo 5 (tab. 5 + graf), kde respondenti odpovídají na dotaz, při jaké příležitosti očekávají služby kněze. Od kněze nejvíce respondentů 52 (tj. 26,1%) očekává udělování svátostí, 48 respondentů (tj. 24,1) udělování svátostin, 37 respondentů (tj. 18,6%) modlitbu, 35 odpovědělo (tj. 17,6%), že od kněze očekává rozhovor, délku neuvedl žádné respondent.

Uvedení do církevního společenství uvedlo 16 dotazovaných (tj. 8,1%), 11 respondentů (tj. 5,5%) uvedlo, že očekává jinou službu. V otázce číslo 6 (tab. 6 + graf) jsme zjišťovali, co očekáváme od kněze. 26 (tj. 33,8%) respondentů očekává pomoc při jakékoliv situaci. 14 (tj. 18,2%) respondentů očekává lidský přístup a pochopení. Upřímnost, férovost, nestrannost, obětavost, důvěryhodnost očekává 12 (tj. 15,6%) respondentů. Duchovní vedení 10 (tj. 13%) respondentů. Nadšení pro svou práci, osobnost, vyrovnanost očekávají po 3 (tj. 3,9%) respondentech. Velmi zajímavé je pro nás zjištění z odpovědí na otázku číslo 12 (tab. 12 + graf), kde 28 respondentů (tj. 35%) spolupracovalo s knězem ze své farnosti, 52 respondentů (tj. 65%) nespolečně pracovalo. Objasnit tuto problematiku nám pomohla i otázka číslo 19 (tab. 19 + graf) ve které kněží odpovídají, z jakého důvodu je laici nejčastěji vyhledávají. 14 (tj. 41,2%) kněží odpovědělo, že je laici vyhledávají za účelem rozhovoru či rady. 11 (tj. 32,4%) respondentů odpovědělo udělování svátostí. Po 3 (tj. 8,8%) respondentech uvedlo jak udělování svátostin, tak i přátelské setkání. Jiný důvod uvedli taktéž 3 (tj. 8,8%) dotázaných. Tabulka + graf číslo 20 nám podrobněji vysvětluje, v čem potřebují kněží pomoc laiků. 16 (tj. 84,1%) respondentů uvedlo při chodu farnosti, výuky náboženství, v ekonomických otázkách, při chodu kostela, čerpání dotací apd. 1 (tj. 5,3%) respondent potřebuje osobní pomoc psychologa. Výměnu darů a přivádění k dalším potřebným uvedlo stejné množství 1 (tj. 5,3%) dotázaných. K zjištění úplnosti tohoto cíle nám posloužila otázka číslo 24 (tab. 24 + graf) kde jsme se dotazovali na vědomí smysluplnosti poslání a sounáležitosti s farníky. 12 (tj. 63%) respondentů má vědomí smyslovosti svého poslání a jsou rádi. 2 (tj. 10,5%) respondentů odpovědělo, že se dá těžko posuzovat, někdy to skřípe. Stejný počet dotázaných 2 (tj. 10,5%) uvedlo,

že práce s lidmi bude stále kulminovat, jedni budou radostní a druzí smutní. Po 1 (tj. 5,3%) respondentu odpovědělo, že žijeme hodně světsky, a tak jsou některé Boží věci hodně vzdáleny. Stejně tak 1 (tj. 5,3%) respondent odpověděl, že je málo těch, kdo dělají něco pro kostel. Můj problém jsem často já sám, moje komplexy a zranění odpověděl 1 (tj. 5,3%) dotázaný. **V tomto průzkumu bylo ověřeno, že kněz a laik se vzájemně potřebují. A to, jak v běžných záležitostech, tak při výměně darů.** Dochází ke vzájemnému oťukávání, jakési pozitivní konfrontaci a očekávání jak na jedné, tak na druhé straně. Jen málo bylo těch, kteří neočekávali nic. Mladý člověk potřebuje kněze nejenom jako duchovního otce a rádce, ale také přítele. Touží v knězi vidět osobu, které se může nejenom svěřit, ale také se s ní může poradit. Nejednou u kněží vyhledávají pomoc nebo radu i nevěřící mladí lidé. To vidíme jako velkou příležitost. Zvláště v současném světě, ve kterém se mnohé nepravdy vydávají za pravdy, a nejen mladý člověk se v tom všem nedokáže vyznat a zorientovat. Důsledkem toho všeho je chaos ve vlastním životě a ten napomáhá vzniku mnohým fyzickým, psychickým i duševním chorobám nebo poruchám, kterých je stále více. Zdravý duchovní život může mnohokrát zabránit vzniku dnes tak rozšířeným depresím a jiným chorobným stavům. Laik očekává, že bude přijat jako člověk. Jde i o atmosféru přijetí. Termínem „atmosféra“ se obvykle vyjadřuje postoj lidí k sobě navzájem, a to v emocionální dimenzi. Atmosféra může vyjadřovat přívětivost, nebo její opak. Atmosféra může „dýchat“ opravdovým či předstíraným zájmem, případně zájmem malým, až téměř nezajmem. Může se projevit kladným příklonem a laskavostí. Je znát v hlase (v paralingvistických složkách naší řeči), ve výrazu obličeje (mimice) v postoji i gestech – v celém jednání všech lidí. Člověk nemusí být psychologem z povolání, aby tuto atmosféru správně odhadl. Jsou to právě výsledky psychologických studií, které ukazují, že jsme ve čtení tzv. neverbálních projevů, které vyjadřují vztah k druhým lidem, mimořádně nadaní. Všichni. I ti, kteří nemají vysokoškolské vzdělání.⁴⁵ Že existuje klerikalismus přechytrého kněze, jenž se tváří, že je odborníkem na všechny obory, nebo kverulantství nekněze, je jedna rovina; že doopravdy někdo jako laik zažil obtížně vyhojitelné „zásahy“ od kněze jménem církve apod., je velmi bolavá skutečnost. Třeba tím, že leckdy kněží pocházejí z neharmonických rodinných vztahů, přinášejí si obranné mechanismy – což je platné i pro nekněze -, a dochází ke střetům. Nejde tolikrát o rozšíření nějaké pravomoci, ale o uspořádání vnitřního charakteru komunikace vůbec. Jistý počet

⁴⁵ Křivohlavý, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada Publishing, 2002. str.

kněží, upřímně říká, že tím, čím jsou, jsou díky solidním laikům. Spolupráce pro jednu záležitost Boží sjednocuje.⁴⁶

Čtvrtým cílem bylo zjistit, jakou má zkušenost mladý člověk s knězem (odpovídají otázky číslo 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19).

V tabulce + grafu 1, se 51 (tj. 69,9%) respondentů vyjádřilo, že někdy využilo službu kněze a 25 (tj. 30,1%) nevyužilo služeb kněze. A tímto se dostáváme k tomu co, nás také hodně zajímalo. Byla to otázka číslo 7 (tab. 7 + graf), s jakým přístupem kněze jste se setkal. S osobním přístupem se setkalo v počtu 52 respondentů (tj. 50,5%), 51 respondentů (tj. 49,5%), uvedlo setkání formální. Objasnit tuto problematiku nám pomohla i otázka číslo 8 (tab. 8 + graf), ve které respondenti odpovídají, zda se setkali někdy s knězem neformálně. 54 respondentů (tj. 65,9%) odpovědělo, že se setkalo s knězem neformálně, 28 respondentů (tj. 34,1%) se neformálně s knězem nesetkalo. Navazující otázka číslo 9 (tab. 9 + graf), vysvětluje příležitosti neformální setkání. Nejvíce respondentů, v počtu 20 (tj. 29,4%) se s knězem setká při společenských akcích. 15 (tj. 22,1%) na výletech. Ve škole 8 (tj. 11,8%), na faře při pohoštění také 8 (tj. 11,8%) dotazovaných. Jinou příležitost uvedlo 7 (tj. 10,3%) dotazovaných. 4 (tj. 5,8%) uvedlo rodinnou příslušnost. Při návštěvě se setkali 3 (tj. 4,4%), také 3 (tj. 4,4%) při udílení svátostí. Tabulka číslo 10 + graf, ve které respondenti odpovídají, zda využili rady kněze v oblasti víry. 54 respondentů (tj. 67,5%) využilo rady kněze v oblasti víry, 26 dotazovaných (tj. 32,5%) tuto možnost nevyužilo.

Stejně tak nám napomáhá k ujištění otázka číslo 11 (tab. 11 + graf), kde jsme zjišťovali, zda respondenti využili rady kněze v oblasti mravů. 39 respondentů (tj. 48,8%) odpovědělo, že využila rady kněze v oblasti mravů, 41 respondentů (tj. 51,2%) tuto možnost nevyužila. Tento cíl byl kladně ověřen v otázce 12 (tab. 12 + graf), kde 28 respondentů (tj. 35%) spolupracovalo s knězem ze své farnosti, 52 respondentů (tj. 65%) nespolečně pracovalo. Druh díla nám objasní otázka číslo 13 (tab. 13 + graf). Největším podílem, což je u 12 (tj. 34,3%) respondentů, se podílí při kulturní a společenské akci. 6 (tj. 17%) při chodu kostela, a stejně tak 6 (tj. 17%) uvedlo jiné. Při udílení svátostí 5 (tj. 14,3%) dotazovaných. Pomoc potřebným, odpověděli 4 (tj. 11,4%) respondenti. 2 (tj. 5,7%) uvedli opravu kostela. K zjištění úplnosti tohoto cíle nám posloužila ještě otázka číslo 19 (tab. 19 + graf), kde jsme se dotazovali, je-li kněz pro Vás spíše manažer

⁴⁶ Altrichter, Michal. *Události ze života víry*. Olomouc: Refigium Velehrad- Roma, 2012. str. 182-183.

nebo otec farního společenství. 27 (tj. 52%) považují kněze za otce. 9 (tj. 17,3) uvedlo jinou odpověď. 8 (tj. 15,3%) dotázaných považuje kněze za manažera. 4 (tj. 7,7%) neví a stejně tak 4 (tj. 7,7%) respondentů považuje kněze za obojí. Z odpovědí jsme se snažili vytvořit rozsáhlé spektrum možností, kde všude a při jaké příležitosti se mladý člověk s knězem může setkat nebo pro jakou pomoc ho vyhledal. Zjistili, zda se jedná o náhodná jednorázová setkání např. vzájemný rozhovor, svatost smíření, anebo jsou to setkání opakovaná např. mše svatá, duchovní vedení nebo různé formy pastorace ve farnosti, ve škole a hlavně jaká je spolupráce s knězem.

ZÁVĚR

Cílem našeho šetření bylo zjistit, jaký je pohled mladého člověka na kněze, co od kněze očekává a jaký je všední život kněze. Zároveň jsme zjišťovali vzájemnou potřebnost obou skupin. Odpovědi v anketách jsou zajímavé, je vidět z odpovědí respondentů snaha o upřímnost a otevřenost a to, jak od kněží tak i od laiků.

Dle odpovědí respondentů jsme dospěli k závěru, že přes polovinu dotázaných mladých lidí službu kněze využilo a domnívají se, že je potřebná. Od kněze očekávají pomoc při jakékoliv jejich situaci. Zároveň očekávají udílení svátostí, duchovní vedení, radu a rozhovory. Poměrně závažné je zjištění, že polovina dotázaných se setkala s formálním přístupem kněze, druhá pak s osobním přístupem. Zajímavé také je, že velké procento dotázaných se s kněžími setkává při společenských akcích a výletech, málo při udělování svátostí. Alarmující je také zjištění, že 25% dotázaných na otázku, zda kněz podporuje společenství farníků, odpovídá negativně.

Z odpovědí kněží je zarážející zjištění, že starost o nemocné není mezi důležitými prioritami. Kladné je konstatování, že většina kněží je ve svém povolání spokojená a rozhodli by se pro ně znovu. Také duchovní život kněží se zdá být dobře zakotven v modlitbě i službě. Na otázku vztahu k biskupovi jsou odpovědi různé, nikoliv však negativní, je zde vidět veliká úcta k biskupovi. Pokud jde o vztahy se spolubratry, jsou většinou dobré. Většina kněží přiznává také frustraci a někdy samotu, kterou řeší osobní modlitbou a odpočinkem. Pokud jde o volný čas, nejvíce jej kněží tráví s přáteli a rodinou, četbou a koníčky.

Celkově z odpovědí vyplývá, že život kněží nevykazuje žádné tragické rysy, je hodně postavený na duchovních základech. Nicméně jsou tu ještě velké rezervy při spolupráci s laiky a pastorační službě nemocných. V první části práce jsme se věnovali pojmu kněžství, a to z pohledu biblicko-historického a teologického vývoje. Popsali jsme kněžskou a prorockou službu ve Starém a Novém zákoně a kněžskou službu Ježíše Krista a jeho učedníků v průběhu dějin Církve. V současnosti existuje bohatý materiál o kněžství, ze kterého lze čerpat. Od II. vatikánského koncilu existují nádherné texty, které napsali papežové. Je v nich odpověď na to, jaký má být kněz dnes, jak usilovat o kněžskou svatost a jak se prodírat pralesem nejrůznějších ohrožení.

Jako obohacení teoretické části bakalářské práce se nám jeví anketa v druhé části práce. Průzkum anketou, kterou jsme formou dvou typů dotazníku rozeslali kněžím a také mladým lidem, převážně studentům středních škol. Jejich odpovědi nám mnoho napovídají

o potřebě vzájemných vztahů. Hlavní důraz byl kladen na to, jaká je představa osoby kněze u dnešního mladého člověka a také o jeho potřebě, nebo nepotřebě v dnešní společnosti očima oslovené mládeže. Snažili jsme se prozkoumat a popsat pomocí ankety, jak je vnímán kněz očima mladého člověka, co od něj očekává, čím je oslovován nebo žel také odrazován. Chtěli jsme také poukázat na lidskou stránku kněze, křehkost člověka, který přijal Boží volání, přestože je hříšný a nedokonalý, ale vidět ho i jako člověka obdarovaného dary a milostmi, které mu byly svěřeny Pánem Ježíšem k jeho službě posvěcování Božího lidu.

Snažili jsme se prozkoumat a popsat každodenní vlastní vnitřní život kněze, jeho práci, plnění každodenních závazků a nahlédnout přes provedenou anketu do jeho života modlitby. Popsat jeho život modlitby a komunikace s Bohem, s lidmi a také se sebou samým, život osobní a společné modlitby napříč jeho „profesním“ životem. Nalezli jsme také náročná období, čas krizí, snad i znaky osobního nebo profesního vyhoření, kterými může procházet kněz stejně jako každý člověk. Věříme, že se nám podařilo touto prací nejenom popsat některé problémy, ale také nacházet společná řešení pro další rozvoj pastorační práce s mládeží. Ráda bych se tomuto tématu věnovala hlouběji.

Z dotazníkového šetření se dá ještě vyhodnotit nejedno zajímavé téma.

Jestliže analyzujeme, co očekává současný člověk od kněze, vidíme, že je v něm v podstatě jedno jediné velké očekávání „touží po Kristu“.

Jan Pavel II

RESUMÉ

Anotace

Příjmení a jméno autora: ŽÁKOVÁ ŠUPÁKOVÁ Pavla

Instituce: Katedra pastorální a spirituální teologie CMTF UP v Olomouci

Název práce: Všední den kněze

Vedoucí práce: ThLic. Luisa Karczubová Th.D.

Počet stran: 129

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 23

Klíčová slova: kněz, kněžství, mladý člověk, vzájemné vztahy, farnost, církev, syndrom vyhoření, duchovní život.

Bakalářská práce analyzuje podněty vztahu: kněz – ne-kněz („laik“), a to v nekonfrontačním, nýbrž vyhraněně klidném představení současné české přítomnosti místní církve. Teoretická část práce prezentuje kněze tzv. biblickým pohledem od Starého zákona, až po 2. Vatikánský koncil či současnost.

ABSTRAKT

Teoretická část práce prezentuje kněze tzv. biblickým pohledem od Starého zákona, Nového zákona, pak se zaměřím na výraz kněz, jak je nahlížejí některé církevní koncily, jak je o něm pojednáváno v dokumentech církve, až po 2. Vatikánský koncil či současnost. Praktická část obsahuje výsledky průzkumu, zjišťuje, jaký je pohled mladého člověka na kněze, co od kněze očekává, a jaký je všední život kněze. Předložené vybrané „střípky“, fragmenty, sledují jen určité malé téma. Přesto jsou však zástupným modelem, důležitým pro duchovní život. Za důležité rovněž považuji analýzu vztahu: kněz – ne-kněz („laik“), a to v nekonfrontačním, nýbrž vyhraněně klidném představení současné české přítomnosti místní církve.

Klíčová slova: kněz, kněžství, mladý člověk, vzájemné vztahy, farnost, církev, syndrom vyhoření, duchovní život.

ABSTRAKT

The theoretical part of this work presents the biblical view of the priesthood of the Old Testament and New Testament. Then I will focus on the word priesthood in a way how some of the church councils understand it and how it is discussed in the church documents until the 2nd Vatican Council and present time.

The practical part contains the results of the survey. It inquires how young people look at priests, what is expected from priests and what is priests' everyday life like. The presented selected "pieces", fragments deal with a specific minor issue. Yet, they are substitute models that are important for a spiritual life.

I also consider it important to analyze the relationship: the priest - not the priest ("layman"), in a non-confrontational, but utterly quiet introduction of contemporary Czech presence of a local church.

Key words: the priest, the priesthood, a young man, relationship, parish, church, a burn-out Syndrome, a spiritual life.

SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZŮ:

- ALTRICHTER, Michal. *Události ze života víry: odpovědi k otázkám*. Vyd. 1. Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, 2012. 238 s. Současné otázky; 39. ISBN 978-80-7412-101-2.
- ALTRICHTER, Michal. *Události pohledem víry: odpovědi k otázkám*. Vyd. 1. Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, 2014. 334 s. Současné otázky; 43. ISBN 978-80-7412-150-0.
- BENEDIKT XVI.. *Církev jako společenství*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1994. 113 s. ISBN 80-7113-102-4.
- Bible: písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih)*. Praha: Česká biblická společnost, 1996. 283 s., mp. ISBN 80-85810-11-5.
- DUPLACY, Jean, ed. et al. *Slovník biblické teologie*. Velehrad: Křesťanská akademie, 1991. xix, 658 s.
- DE FIORES, Stefano, ed. a GOFFI, Tullo, ed. *Slovník spirituality*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999. 1295 s. ISBN 80-7192-338-9.
- DOLISTA, Josef. *O podstatě kněžské služby*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1998. 95 s. Studie Teologické fakulty Jihočeské univerzity [edice]; Sv. 6. ISBN 80-7192-016-9.
- FRANZEN, August, FRÖHLICH, Roland a SMĚKAL, Bedřich. *Malé dějiny církve*. 3., dopl. a rozš. vyd. V Kostelním Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. 398 s. Studium; sv. 1. ISBN 80-7195-082-3.
- BALTHASAR, Hans Urs von. *Kněžská spiritualita*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. 87 s. Malá teologie; sv. 8. ISBN 978-80-7195-246-6.
- JAN PAVEL II. aj. *Pastores dabo vobis: posynodální apoštolská adhortace Jana Pavla II.: o výchově kněží v současných podmínkách - z 25. března 1992*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1993. 161 s. ISBN 80-7113-070-2.
- JAN PAVEL II.. *Papež odpovídá: encyklika papeže Jana Pavla II. "Poslání Krista Vykupitele" (Redemptoris missio)*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1995. 71 s. ISBN 80-7113-128-8.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. 198 s. Psyché. ISBN 80-247-0179-0
- KATOLICKÁ CÍRKEV. Vatikánský koncil. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1995. 603 s. ISBN 80-7113-089-3.
- KATOLICKÁ CÍRKEV. *Katechismus katolické církve*. Vyd. 2. [dopl. a opr.], V Karmelitánském nakl. 1. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002. 793 s. ISBN 80-7192-473-3.

ELLER, Erwin. *Velké tajemství církve: meditace k Lumen gentium*. Vyd. 1. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1995. 221 s. ISBN 80-7192-065-7.

Nick, Lica. *Křesťanské zdroje pro duchovní růst a službu*. Duben 2013.

<http://www.nicklica.com/test/491-ordinace-kazatel-v-kontextu-stareho-zakona> (přístup získán 24. září 2013).

NOVOTNÝ, Adolf. *Biblický slovník. Díl 1, A-R. 2.*, zcela přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Kalich, 1956. x, 818 s.

Papež: Kněz je nejnepatrnější z lidí

<http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=20032> (přístup získán 21. 4. 2014)

RAHNER, Karl. *Všední věci*. Mnichov: Benziger, 1966. 12 s.

The Priesthood of the Old Covenant

http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccclergy/documents/rc_con_ccclergy_doc_24111998_pandold_en.html (přístup získán 28. Září 2013).

WALDENFELS, Hans, ed. a KÖNIG, Franz, kardinál, ed. *Lexikon náboženství*. Praha: Victoria Publishing, 1994. 640 s. ISBN 80-85605-51-1.

Wikipedie.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kn%C4%9Bz> (přístup získán 3. 2 2014).

Wikipedia.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Zachari%C3%A1%C5%A1_%28kn%C4%9Bz%29 (přístup získán 3. 3 2014).

SEZNAM ZKRATEK

Zkratky dokumentů 2. vatikánského koncilu jsou použity podle jejich latinských názvů, srov. přílohu Přehled dokumentů v *Dokumentech 2. vatikánského koncilu*, Zvon, Praha 1995.

Biblické zkratky, jména a místní názvy jsou použity podle ekumenického vydání Písma svatého, Česká biblická společnost, Praha 1996.

Podrobné bibliografické údaje k titulům uvedeným v poznámkách pod čarou nalezne čtenář v seznamu literatury.

LG Lumen gentium

PO Presbyterum ordinis

OT Optatam totius

PDV Pastores dabo vobis

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Využil (a) jsem službu kněze.....	39
Tab. 2 Potřebnost kněze.....	40
Tab. 3 Služba kněze.....	41
Tab. 4 Od kněze očekávám.....	42
Tab. 5 Práce kněze.....	43
Tab. 6 Od kněze očekávám.....	45
Tab. 7 Přístup kněze.....	47
Tab. 8 Neformální setkání.....	48
Tab. 9 Setkání u příležitosti.....	49
Tab. 10 Kněz - rada v oblasti víry.....	51
Tab. 11 Kněz - rada v oblasti mravů.....	52
Tab. 12 Spolupráce s knězem.....	53
Tab. 13 Společná práce.....	54
Tab. 14 Služba knězi.....	55
Tab. 15 Reakce na nabízenou pomoc.....	56
Tab. 16 Podpora kněze farníků.....	57
Tab. 17 Způsob podpory.....	58
Tab. 18 Aktivita kněze ve farnosti.....	60
Tab. 19 Kněz je pro mne.....	62
Tab. 20 Modlitba za kněze.....	63
Tab. Působíště kněze.....	64
Tab. Kněz nyní působící.....	66
Tab. Kněžské svěcení přijato.....	67
Tab. Starost o nemocné.....	68
Tab. Návštěva společenství.....	69
Tab. 1 Spokojenost v povolání.....	70
Tab. 2 Bůh a já.....	71
Tab. 3 Radost v duchovním životě.....	72
Tab. 4 Bolest v duchovním životě.....	74
Tab. 5 Četba Bible.....	75
Tab. 6 Modlitba mimo závazek.....	76

Tab. 7 Adorace před svatostánkem.....	77
Tab. 8 Zakoušení Boží pomoci.....	78
Tab. 9 Znovu knězem.....	79
Tab. 10 Rozvinutí osobnosti kněze.....	80
Tab. 11 Zakotvení kněze.....	81
Tab. 12 Soustředěnost při mši svaté.....	82
Tab. 13 Příprava homilie.....	83
Tab. 14 Biskup a kněz.....	84
Tab. 15 Společenství kněží.....	86
Tab. 16 Cesta k Bohu.....	87
Tab. 17 Důvěra ke knězi.....	89
Tab. 18 Radost z pomoci.....	90
Tab. 19 Potřeba kněze.....	91
Tab. 20 Potřeba laika.....	92
Tab. 21a Krize kněze.....	93
Tab. 21b Řešení problémů.....	94
Tab. 22 Žitý celibát.....	95
Tab. 23a Změny v církvi.....	97
Tab. 23b Možné změny v církvi.....	98
Tab. 24 Kněžská práce ve farnosti.....	99
Tab. 25 Volný čas kněze.....	101

SEZNAM GRAFŮ

Graf. 1 Využil (a) jsem službu kněze.....	39
Graf. 2 Potřebnost kněze.....	40
Graf. 3 Služba kněze.....	41
Graf. 4 Od kněze očekávám.....	42
Graf. 5 Práce kněze.....	43
Graf. 6 Od kněze očekávám.....	45
Graf. 7 Přístup kněze.....	47
Graf. 8 Neformální setkání.....	48
Graf. 9 Setkání u příležitosti.....	49
Graf. 10 Kněz - rada v oblasti víry.....	51
Graf. 11 Kněz - rada v oblasti mravů.....	52
Graf. 12 Spolupráce s knězem.....	53
Graf. 13 Společná práce.....	54
Graf. 14 Služba knězi.....	55
Graf. 15 Reakce na nabízenou pomoc.....	56
Graf. 16 Podpora kněze farníků.....	57
Graf. 17 Způsob podpory.....	58
Graf. 18 Aktivita kněze ve farnosti.....	60
Graf. 19 Kněz je pro mne.....	62
Graf. 20 Modlitba za kněze.....	63
Graf. Působíště kněze.....	65
Graf. Kněz nyní působící.....	66
Graf. Kněžské svěcení přijato.....	67
Graf. Starost o nemocné.....	68
Graf. Návštěva společenství.....	69
Graf. 1 Spokojenost v povolání.....	70
Graf. 2 Bůh a já.....	71
Graf. 3 Radost v duchovním životě.....	72
Graf. 4 Bolest v duchovním životě.....	74
Graf. 5 Četba Bible.....	75
Graf. 6 Modlitba mimo závazek.....	76
Graf. 7 Adorace před svatostánkem.....	77

Graf. 8 Zakoušení Boží pomoci.....	78
Graf. 9 Znovu knězem?.....	79
Graf. 10 Rozvinutí osobnosti kněze.....	80
Graf. 11 Zakotvení kněze.....	81
Graf. 12 Soustředěnost při mši svaté.....	82
Graf. 13 Příprava homilie.....	83
Graf. 14 Biskup a kněz.....	84
Graf. 15 Společenství kněží.....	86
Graf. 16 Cesta k Bohu.....	87
Graf. 17 Důvěra ke knězi.....	89
Graf. 18 Radost z pomoci.....	90
Graf. 19 Potřeba kněze.....	91
Graf. 20 Potřeba laika.....	92
Graf. 21a Krize kněze.....	93
Graf. 21b Řešení problémů.....	94
Graf. 22 Žitý celibát.....	95
Graf. 23 Změny v církvi.....	97
Graf. 23b Možné změny v církvi.....	98
Graf. 24 Kněžská práce ve farnosti.....	100
Graf. 25 Volný čas kněze.....	101

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník pro kněze

Příloha 2: Dotazník pro laiky

Přílohy

Vážený otče, prosím o zodpovědění otázek, které jsou součástí mé bakalářské práce na Teologické fakultě v Olomouci. Vaše odpovědi budou dány do souvislosti s odpověďmi jiných Vašich spolubratři, aniž by se uvedlo jméno či se dala zjistit jiná totožnost. Některé otázky zvláště jsou citlivé. Bude zásadně zaručena diskrétnost. Budu Vám vděčná za Vaši pomoc. Nač nelze podle Vašeho osobního rozlišení odpovědět, to, prosím, ponechte bez odpovědi.

V jaké oblasti, případně v oblastech Vy jako kněz se nasazujete a co byste ještě doplnil, kde by kněz měl působit, případně uveďte, kde si myslíte, že by působit neměl:

- kněz v obci
- kněz ve městě
- kněz – např. vyučující na VŠ
- kněz v armádě (vojenský kaplan)
- nemocniční kaplan
- kněz na misi
- kněz – řeholník, v komunitě
- kněz v různých typech služby (biskup, provinciál, představený svěřeného díla)
- kněz exorcista
- doplňte dále podle Vaší zkušenosti:

Vy osobně jste knězem žijícím v:

- obci
- malém městě
- velkoměstě.

Kněžské svěcení jste přijal před:

- méně než 5 lety
- 5–10 lety
- 11–25
- více než 25 lety

Návštěvu nemocných uskutečňujete

- 1x za měsíc
- 1x za 1/2 roku
- 1x za rok
- nepravidelně

Setkáváte se ve vaší farnosti ve společenství spíše:

- mladých
- střední generace
- seniorů
- smíšeném

- neúčastním se (mám jiný styl kněžské práce)
1. Cítíte se spokojený a naplněný ve svém duchovním povolání?
 2. Domníváte se, že Bůh je ve středu Vašeho srdce?
 3. Co Vám činí radost ve Vašem duchovním životě nejvíce?
 4. Co Vám působí bolest ve Vašem duchovním životě nejvíce?
 5. Daří se Vám skloubit při Vaší vytíženosti každodenní práce s pravidelnou četbou Písma? Pokud není pravidelná, jak často se Vám to daří?
 6. Modlíte se ještě něco jiného, než to, co je základem kněžského „povinnosti“ (modlitba hodin, celebrace mše)?
 7. Nacházíte čas pravidelně přebývat před svatostánkem?
 8. Zakoušíte častěji Boží útěchy?
 9. Kdybyste měl možnost se znovu rozhodnout, stal byste se opět knězem?
 10. Vidíte, že Vám prožívané kněžství dopřává rozvinutí Vaší osobnosti?
 11. Trvá nadále vědomí Vašeho pevného zakotvení v povolání a poslání?
 12. Je mše sv. opravdu vrcholem dne? Když celebrujete, dokážete se plněji soustředit?
 13. Připravujete si kázání, nebo jste v přístupu vůči němu již „kovaný“?
 14. Vztah k biskupovi – jde o dobrého přítele, který má na Vás čas? Anebo naopak pociťujete, že vztah není tolik bezprostřední, ba je i neklidný?
 15. Vzhledem k ostatním kněžím: jsou to Vaši bratři, se kterými se rád a častěji setkáváte? Posilují Vás bratři ve Vaši apoštolské horlivosti?
 16. Jak si myslíte, že je možné oslovit hledajícího člověka, nezakotveného ve víře, a ukázat mu cestu k Bohu?
 17. Zakoušíte radost, že lidé mají k Vám důvěru?
 18. Nacházíte vděčnost k Pánu za to, že jste mohl tolika lidem pomoci?

19. Z jakého důvodu Vás laici nejčastěji vyhledávají?
20. Potřebujete Vy sám pomoc laiků? V čem?
21. Cítíte se osamocený a frustrovaný; jak tyto situace řešíte?
22. Je pro Vás křížem, nebo radostí celibát?
23. Myslíte si, že nastanou v církvi ohledně podoby kněžské služby změny, a jaké?
24. Máte vědomí toho, že Vaše práce je smysluplná a že přicházíte s tím, co druzí očekávají? Anebo sounáležitost s farníky, s věřícími je spíše bolavější? Jste rád, že máte před sebou užitečnou práci, které se můžete smysluplně věnovat?
25. Jak trávíte volný čas (kultura, sport, rodina, přátelé aj.)?
26. Jaký je Váš běžný všední den (ne svátek, ne nic mimořádného): od probuzení do uložení se ke spánku?

Dobrý den,

studuji v třetím ročníku obor teologické nauky, na UP CMTF Olomouc, zakončený bakalářskou prací na téma všední den kněze. Dotazník mi pomůže zjistit důležité informace o pohledu laiků na službu kněží; odpovědi následně zpracuji v bakalářské práci. Můžete v něm vyjádřit své hodnocení i podněty ke změně v dané oblasti. Dotazník má 20 otázek. U otázky uzavřené zakroužkujete vámi vybranou odpověď a u otázky otevřené odpověď rozepište. Celý dotazník Vám zabere cca 15 minut času. Dotazník je anonymní a slouží pouze pro studijní účely. Nač nebudete chtít odpovídat, ponechte bez odpovědi. Předem děkuji za Váš čas, který věnujete vyplňování dotazníku.

Otázky o službě kněží

- 1) **Využil(a) jste někdy služby kněze?** ano ne

- 2) **Myslíte si, že je služba kněze potřebná?** ano ne nevím

- 3) **Pokud ano, z jakého důvodu?**

- 4) **Jaké služby očekáváte od kněze?**

- 5) **Při jaké příležitosti?**
 - Udělování svátostí – křest.
 - Udělování svátostí – pohřeb, žehnání.
 - Modlitba – svátostná, liturgická, osobní přímluvná
 - Rozhovor – krátký cca do 10 min, dlouhý cca nad 30min.
 - Uvedení do společenství v církve.
 - Jiná služba.

- 6) **Co očekáváte od kněze?**

- 7) **S jakým přístupem kněze jste se setkal(a)?**

	Formální přístup	Osobní přístup
--	------------------	----------------
- 8) **Setkal(a) jste se někdy s knězem neformálně** ano ne

- 9) **Při jaké příležitosti**

10) Využil(a) jste někdy rady kněze v otázkách víry? ano ne

11) Využil(a) jste někdy rady kněze v otázkách mravů? ano ne

12) Spolupracoval(a) jste někdy s knězem z vaší farnosti? ano ne

13) Při jaké příležitosti (druh díla)?

14) Nabídl(a) jste někdy knězi svoje služby (pomoc)? ano ne

15) Jaká byla reakce kněze?

16) Podporuje kněz ve Vaší farnosti společenský život farníků? ano ne

17) Jakým způsobem?

18) Jaké aktivity organizuje kněz ve Vaší farnosti?

19) Je pro Vás kněz spíše manažer, nebo otec farního společenství?

20) Modlíte se za Vašeho kněze ve farnosti? ano ne

Prostor pro Vaše další sdělení týkající se tohoto dotazníku:

Děkuji za Váš čas a ochotu ke spolupráci při vyplnění dotazníku!

Student: Pavla Žáková